



ČSOB Stavební spořitelna, a. s.

Výroční zpráva za rok 2021



**Stavební
spořitelna**

Obsah výroční zprávy:

- 01 Profil společnosti a obchodní model
- 02 Zpráva představenstva
 - 1) Úvodní slovo předsedy představenstva
 - 2) Očekávaná hospodářská a finanční situace v roce 2022
- 03 Správa a řízení společnosti
 - 1) Představenstvo
 - 2) Dozorčí rada
- 04 Akcionáři ČSOB Stavební spořitelny
- 05 ČSOB Stavební spořitelna v číslech
- 06 Kvantitativní ukazatele k 31. 12. 2021
- 07 Společenská odpovědnost

FINANČNÍ ČÁST

- 08 Výkaz zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2021
- 09 Výkaz ostatního úplného výsledku za rok končící 31. 12. 2021
- 10 Výkaz finanční situace k 31. 12. 2021
- 11 Výkaz změn vlastního kapitálu za rok končící 31. 12. 2021
- 12 Výkaz peněžních toků za rok končící 31. 12. 2021
- 13 Příloha účetní závěrky za rok končící 31. 12. 2021
- 14 Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami
- 15 Další povinné informace
- 16 Čestné prohlášení představenstva
- 17 Zpráva nezávislého auditora



01 PROFIL SPOLEČNOSTI A OBCHODNÍ MODEL

02 ZPRÁVA PŘEDSTAVENSTVA

01 PROFIL SPOLEČNOSTI A OBCHODNÍ MODEL

Název:	ČSOB Stavební spořitelna, a. s.
Sídlo:	Radlická 333/150, 150 00 Praha 5, Česká republika ¹
Registrace:	Zapsána v obchodním rejstříku, vedeném registračním soudem v Praze, oddíl B 2117
Telefon (ústředí):	00420 225 221 111
E-mail:	info@csobstavebni.cz
Internet:	www.csobstavebni.cz
Kód banky:	7960
IČ:	49241397
Datum založení:	26. června 1993
Datum zahájení obchodní činnosti:	8. září 1993
Právní forma:	akciová společnost
Akcionář:	Československá obchodní banka, a. s. (100 %)

S účinností od 12. 3. 2021 změnila Českomoravská stavební spořitelna, a. s., zkráceně ČMSS, svůj název na ČSOB Stavební spořitelna, a. s. K tomuto datu došlo také ke změně sídla společnosti.

ČSOB Stavební spořitelna (dále také „ČSOBS“ nebo „Spořitelna“) je v České republice předním poskytovatelem finančních služeb. Stejně jako v letech předcházejících i v roce 2021 byla ČSOB Stavební spořitelna největší stavební spořitelnou na českém trhu.

Základním stavebním kamenem úspěchu ČSOB Stavební spořitelny je atraktivní produktová nabídka, kvalitní clientský servis a výkonná a široce dostupná mobilní obchodní síť. Jejím pilířem a nejvýkonnější složkou je téměř 2000 finančních poradců spořitelny.

ČSOB Stavební spořitelna je součástí skupiny ČSOB, ČSOB je jejím jediným akcionářem.

V průběhu roku 2021 nevyvíjela Spořitelna významné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje. Společnost nemá v zahraničí organizační složku a nenabyla žádné vlastní akcie.

Princip stavebního spoření

Stavební spoření, které je základem nabídky ČSOB Stavební spořitelny, podléhá zákonné regulaci.

Jádrem systému jsou úspory domácností, které jsou následně zdrojem pro poskytnutí úvěrů. Tento uzavřený systém je bezprostředně nezávislý na situaci na kapitálových trzích. Nepřímý vliv na situaci v oblasti obchodů a ziskovosti má vývoj úroků na kapitálovém trhu. Další důležitý ovlivňující faktor je regulační prostředí. To nezahrnuje pouze právní rámec pro úspory v pravém slova smyslu, ale také systém pro výstavbu a rekonstrukce a systém pro zajištění na stáří.

Obchodní rozsah

Stavební spoření, financování bydlení a ostatní zajištění

Stavební spoření je základním produktem ČSOB Stavební spořitelny. Cílem v této oblasti je posílení a upevnění vedoucí pozice na trhu, a to prostřednictvím inovací, které jsou v souladu s potřebami klientů. Oblast financování bydlení je zajišťována úvěry a meziúvěry ze stavebního spoření. Související potřeby cílových skupin, jako je především pojištění, jsou nabízeny ve spolupráci s ČSOB.

¹Do 12. 3. 2021 bylo sídlo společnosti Vinohradská 3218/169, 100 17 Praha 10, Česká republika

02 ZPRÁVA PŘEDSTAVENSTVA

1) ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY PŘEDSTAVENSTVA

Vážené dámy, vážení pánové,

další rok, ve kterém jsme našim klientům pomáhali najít cestu za vlastním bydlením, je za námi. Výsledek trhu by se přitom dal jednoduše shrnout jedním slovem. **Rekordní.**

Konečná čísla, která přinesl trh bydlení, předčila veškerá očekávání, se kterými jsme do roku 2021 vstupovali. České stavební spořitelny loni poskytly úvěry za 110 miliard korun, dalších 430 miliard pak obstaraly hypoteční banky. Celkově překonaly nové obchody na trhu bydlení objem 540 miliard korun a oproti dosud neúspěšnějšímu roku 2020 zaznamenaly téměř 70% nárůst.

A rekordní byly také výsledky celé skupiny ČSOB. ČSOB Stavební spořitelna se svými klienty sjednala úvěry v objemu 33 miliard korun. Magickou hranici 100 miliard hypotečních úvěrů sjednaných v jednom roce pak překročila Hypoteční banka. S konečným výsledkem 105 miliard korun, který se na začátku roku zdál spíše jako z říše fantazie, proto můžeme být maximálně spokojeni. Společně jsme v minulém roce pomohli 49 367 domácnostem v cestě za vlastním bydlením. Z pohledu celkového objemu úvěrů (355 miliard korun u hypoték a 124 miliard korun u úvěrů ze stavebního spoření) jsme proto stále jedničkou na českém trhu bydlení, na což můžeme být jako skupina skutečně hrdí.

Integrace do skupiny ČSOB

Vedle výborných výsledků má za sebou ČSOB Stavební spořitelna další významný milník, kterým je dokončení dlouhodobé integrace do skupiny ČSOB. V březnu loňského roku jsme změnilí jméno a z dřívější Českomoravské stavební spořitelny, která byla vždy symbolem stavebního spoření v Česku, jsme se stali ČSOB Stavební spořitelnou.

Integrace do mateřské skupiny ČSOB nám umožnila sdílení našich kapacit, zkušeností i know-how, díky kterým můžeme dále pokračovat ve vytváření ucelené nabídky v cestě za vlastním bydlením našich klientů. Právě ti dnes mají přístup ke všem produktům skupiny pod jednou střechou. Je našim potěšením, že díky údajům sdíleným napříč skupinou, jsme schopni pro naše klienty vytvářet nabídku přímo na míru jejich bytové situaci. Naším cílem proto bude i do budoucna spolupráci jednotlivých entit dále prohlubovat. Už nyní si u nás mohou zřídit nejen stavební spoření, ale také hypotéku, zajistit financování udržitelných technologií v domácnosti nebo pojištění nemovitosti.

Stavební spoření v roce 2021

Trh stavebního spoření si stejně jako trh hypoték připsal v loňském roce celou řadu rekordů. Objem uzavřených úvěrů meziročně narostl o 69 procent z loňských 65 miliard na celkových 110 miliard korun. Tento vývoj zcela jednoznačně předčil naše očekávání ze začátku roku, do kterého jsme naopak vstupovali s vidinou mírného poklesu trhu po výborných výsledcích roku 2020. Vzrostl také počet nových smluv o stavebním spoření, který překonal hranici 520 000 kusů. I přes změnu vizuální identity jsme tak s 35procentním podílem na trhu s přehledem uhájili pozici nejsilnější stavební spořitelny v Česku.

Důvodů pro rychlý růst trhu bylo rovnou několik. Nemovitosti se staly pro domácnosti i investory bezpečným přístavem pro uložení dlouhodobých úspor. I díky nízkým úrokovým sazbám se řada klientů rozhodla vložit své peníze do nemovitostí, ať už to byla jejich koupě nebo významnější rekonstrukce. Dopředu je hnaly obavy ze zdražování a nedostatku stavebních materiálů. Podle našich průzkumů utratila celá třetina domácností, která se rozhodla pro renovaci svého bydlení, částku přesahující 150 000 korun. U takto nákladných renovací Češi vedle vlastních úspor nejčastěji využívají právě úvěrů ze stavebního spoření, spotřebitelské úvěry či hypotéky. Svou roli jistě hrálo i rychlé zdražování všech typů nemovitostí, tedy nejen bytů a rodinných domů, ale také rekreačních objektů a zejména pozemků.

Dalším významným rekordem loňského roku je pak objem sjednaných úvěrů ze stavebního spoření v jednom měsíci. Ačkoliv jsme byli blízko překonání 4miliardové hranice, výsledek o objemu 3,992 miliard sjednaných úvěrů v červnu loňského roku je nejlepším výsledkem v historii českého stavebního spoření. Celkově jsme už tak našim klientům poskytli úvěry v objemu 517 miliard korun. O oblíbenosti našeho produktu svědčí i to, že doposud jsme s klienty uzavřeli 8,4 milionu smluv o stavebním spoření.

I díky takto skvělým výsledkům můžeme přicházet na trh s novými produkty. V roce 2021 jsme proto představili rovnou dva.

Jednodušší cesta za bydlením, i tím udržitelným

Našim klientům se dlouhodobě snažíme vycházet vstříc a pomáháme jim zjednodušit jejich cestu za bydlením. Od poloviny roku jsme proto začali nabízet nové Stavebko bez limitů, v rámci kterého jsme jako první stavební spořitelna nabídli hned dva klíčové benefity bez jakýchkoliv poplatků. Novou smlouvu o stavebním spoření si nyní klienti mohou sjednat bez vstupního poplatku, zároveň však také bez omezení cílové částky, a to až do výše 5 milionů korun. Stavebko bez limitů tak využijí jak mladí lidé, kteří teprve začínají spořit, tak rodiny, které si strádají na budoucí renovaci či nákup bydlení. Díky neomezené cílové částce se navíc Stavebko bez limitů velmi dobře hodí jako spoření pro děti, u kterého se rodiče ani prarodiče nemusejí bát poplatků za její překročení. Druhý produkt, který jsme loni představili, navazuje na dlouhodobou politiku skupiny k cestě za udržitelnějším bydlením. Meziúvěr na úsporné bydlení logicky doplňuje řadu zvýhodněných produktů, které mají našim klientům pomoci se získáním financování pro energeticky šetrné nemovitosti. S Meziúvěrem na úsporné bydlení dosáhnou klienti na slevu na úrokové sazbě, ale i slevu na pojištění nemovitosti, zhotovení energetického štítku či odhadu nemovitosti. Udržitelné produkty tak nyní našim klientům dokážeme poskytnout napříč celou skupinou.

Co nás čeká v roce 2022

Vlastnické bydlení má v Česku dlouhodobou tradici, vysoká poptávka po vlastní nemovitosti proto bude stále přetrvávat. Vzhledem k vývoji na trhu však očekáváme útlum celého hypotečního trhu a návrat k výsledkům k hodnotám z roku 2020. Pořízení bydlení budou v novém roce komplikovat zejména vysoké úrokové sazby u všech úvěrových produktů, které vzrostly v návaznosti na podzimní kroky České národní banky. K vysokým sazbám se však přidává ještě řada externích vlivů. Doposud se jednalo především o následky koronavirové pandemie, další vliv na pokles bude mít také geopolitická situace a válka na Ukrajině, která propukla z kraje nového roku a která může mít za následek další výrazný útlum v oblasti o hypoteční financování.

Ani nižší zájem o úvěry ale nebude mít dopad na ceny nemovitostí, kterých je stále i přes působení těchto vlivů nedostatek. Jejich ceny stále žene nahoru zvyšující se inflace, nestabilní ceny energií, nedostatek materiálů i pracovníků.

Češi si nicméně dobře uvědomují, že k získání vlastní nemovitosti jsou nutné i vlastní úspory, a jejich množství se s rostoucími cenami stále zvyšuje. Stavební spoření v tomto ohledu bude vždy významným pomocníkem a zájem o nové smlouvy proto nepoleví. Zejména u mladých lidí a rodin, které v budoucnu plánují nákup vlastního bydlení, by stavební spoření s využitím státní podpory mělo být prvním krokem jejich cesty. Do karet jim bude hrát také zvýšená základní úroková sazba, která přinese ještě zajímavější úročení již uspořené financí.

Své nezastupitelné místo navíc stavební spoření bude i nadále držet nejen v oblasti financování bytové výstavby, rekonstrukcí a jako alternativa k hypotékám, ale i jako běžné spoření, třeba i pro děti. Jeho síla se nejvíc ukazuje právě v dobách nejistoty, jakou do našich životů přinesla koronavirová krize. Se stavebním spořením se klienti mohou spolehnout na jistotu a stabilitu svých financí.

Závěrem mi ještě dovoluňte poděkovat všem mým kolegům, zaměstnancům a spolupracovníkům ve stavební spořitelně i v celé skupině ČSOB. Poděkování patří také i všem klientům, kteří se rozhodli využít našich produktů a služeb v souvislosti s bydlením. Uplynulý rok byl pro všechny náročný nejen kvůli nekončícím pandemickým opatřením, ale také obrovskému množství práce, které před nás postavil rekordní zájem o bydlení. Velmi si vážím úsilí vás všech, kteří jste se na nejlepším historickém výsledku naší společnosti podíleli. Věřím, že i díky využití nových technologií a provázání v rámci celé skupiny dokážeme posunout naše služby dopředu i v novém roce, který bude stejně úspěšný jako roky předchozí.

Jménem představenstva
Jiří Feix
předseda představenstva ČSOBS

2) OČEKÁVANÁ HOSPODÁŘSKÁ A FINANČNÍ SITUACE V ROCE 2022

V roce 2022 se bude ČSOB Stavební spořitelna nadále soustředit na zvyšování kvality a rychlosti poskytovaných služeb klientům a též i na rozšíření obchodní nabídky o další produkty skupiny ČSOB. Obchodní výsledky z předchozího roku potvrdily významnou pozici ČSOB Stavební spořitelny na trhu mezi stavebními spořitelkami. Stavební spořitelna bude i nadále pracovat na zlepšování své efektivity využitím synergií, které poskytuje skupina ČSOB (sdílení znalostí, kapacit, technologií a sídla společnosti) a které přinesly již viditelné výsledky v roce 2021. Kapitalizace spořitelny je dostatečná a silná skupina ČSOB je toho svým způsobem garantem. Díky svému dlouhodobě konzervativnímu přístupu ČSOB Stavební spořitelna předpokládá udržení kvality svých aktiv na velmi vysoké úrovni, a to i s ohledem na potenciálně negativní dopady v souvislosti s šířením viru covid-19 a s očekávaným ekonomickým vývojem v České republice v roce 2022.

Pro klienty žádající úvěry budou služby rychlejší díky implementaci nových projektů a využití synergií skupinového Retail credits útvaru, který poskytuje služby nejen ČSOB Stavební spořitelně, ale též Hypoteční bance a spotřebitelským úvěrům skupiny. Rozvoj financování bydlení pro klienty patří mezi priority nabídky a obsluhy klientů skupiny ČSOB.

Na straně spoření připravujeme pro klienty nové zajímavé nabídky, které povedou ke zvýšení zhodnocení jejich prostředků či ke zvýšení jejich likvidnosti díky kombinaci produktů ve skupině.

Kombinace změn v oblasti nabídky, zpracování finančních produktů pro klienty a synergií skupiny vytvoří nezbytný základ pro růst obchodních a finančních výsledků ČSOB Stavební spořitelny, které byly v roce 2021 a budou i v roce 2022 ovlivněny celkovou společenskou, pandemickou a makroekonomickou situací v České republice.

Proběhlé vlny pandemie covid-19 potvrdily, že pandemické plány a plány kontinuity podnikání jsou funkční a poskytují bezpečný základ pro činnost spořitelny i v roce 2022 v případě pokračování nepříznivé situace v České republice či i při jejím zhoršení. S ohledem na zkušenosti z roku 2020 a 2021 neočekáváme dlouhodobý negativní vliv pandemie na finanční výsledky, u kvality úvěrového portfolia by mohlo dojít k výraznému zhoršení jen při dlouhodobějším trvání nepříznivé ekonomické situace (růst inflace a „úrokový“ šok na klienty), neočekáváme však v tomto ohledu vybočení ze sektoru stavebních spořitelen či celkového bankovního sektoru.

Spořitelna velmi pozorně sleduje také dopad invaze Ruska na Ukrajině a s tím související makroekonomické dopady (např. dopad vysokých cen plynu a ropy na inflaci a hospodářský růst) a vedlejší účinky na spořitelnu a její klienty, a to jak finančně, tak provozně, s mimo jiné s vysokým zaměřením na hrozby informační bezpečnosti. Hospodářské a finanční sankce ze strany Západu by mohly mít další dopad na evropskou ekonomiku. Je zavedeno průběžné sledování a podávání zpráv o této situaci.



03 SPRÁVA A ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI

04 AKCIONÁŘI ČSOB STAVEBNÍ SPOŘITELNY

03 SPRÁVA A ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI

Představenstvo

Jméno a příjmení	Funkce	Vznik členství	Oblast řízení
Ing. Jiří Feix	Předseda	1. 1. 2021	Komunikace, Lidské zdroje, Právní, Informační technologie, Interní audit
Ing. Ladislav Neuhäuser	Místopředseda ²	1. 7. 2019	Finance a služby, Podpora klientů & Operations
Ing. Vlastimil Nigrin	Člen	2. 5. 2021	Odbyt, Marketing, Externí distribuce
Tom Blanckaert	Člen ³	1. 3. 2022	Matematika stavebního spoření a Risk

Dozorčí rada

Jméno a příjmení	Funkce	Aktuální funkční období člena od
Ing. Jan Sadil	Předseda	1. 1. 2021
Ing. Jiří Vévoda, M. A.	Člen	5. 11. 2017
Ing. Richard Podpiera	Člen	1. 10. 2020

04 AKCIONÁŘI ČSOB Stavební spořitelny

Akcionářem ČSOB Stavební spořitelny, a. s. je:
Československá obchodní banka, a. s. 100 % akcií

Bližší informace o ČSOB jsou k dispozici na www.csob.cz.

ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, A. S.

Z historie ČSOB

- 1964** ČSOB založena státem jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací s působností na československém trhu.
- 1993** Pokračování aktivit ČSOB na českém i slovenském trhu i po rozdělení Československa.
- 1999** Privatizace ČSOB - majoritním vlastníkem ČSOB se stala belgická KBC Bank.
- 2000** Převzetí podniku Investiční a Poštovní banky (IPB).
- 2007** KBC Bank se stala jediným akcionářem ČSOB po odkoupení minoritních podílů. Nová ekologická budova ústředí v Praze-Radlicích (Stavba roku 2007).
- 2008** Slovenská organizační složka ČSOB transformována k 1. lednu do samostatné právnické osoby, ovládané společností KBC Bank prostřednictvím 100% podílu na hlasovacích právech.
- 2009** V prosinci ČSOB prodala KBC Bank svůj zbývající podíl ve slovenské ČSOB.
- 2013** Vytvoření obchodní divize Česká republika v rámci KBC Group.
- 2017** Nová desetiletá (pro období 2018-2027) partnerská dohoda o exkluzivním poskytování finančních a pojišťovacích služeb podepsána s Českou poštou.
- 2019** ČSOB uzavřela dohodu o koupi zbývajícího 45% vlastnického podílu v Českomoravské stavební spořitelně (ČMSS) dosud vlastněného společností Bausparkasse Schwäbisch Hall a stala se tak jediným akcionářem ČMSS. Touto akvizicí konsolidovala ČSOB svojí pozici lídra trhu v oblasti financování bydlení.
- 2020** Českomoravská stavební spořitelna (ČMSS) se přejmenovala na ČSOB Stavební spořitelnu (ČSOBS), 100% vlastnictví zůstává.

²Do 29. 4. 2021 byl místopředsedou představenstva Jochen Maier

³Do 28. 2. 2022 byla členkou představenstva Hélène Goessaert

Profil ČSOB a skupiny ČSOB

Československá obchodní banka, a. s., (dále jen „ČSOB“ nebo „Banka“), působí jako **univerzální banka** v České republice. Jejím akcionářem je od roku 1999 (od roku 2007 jediným) belgická KBC Bank, která je součástí mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC Group. Od 1. ledna 2013 uspořádala KBC Group své aktivity na klíčových trzích do tří obchodních divizí – Belgie, Česká republika (zahrnuje všechny obchodní aktivity KBC v České republice) a Mezinárodní trhy.

ČSOB poskytuje své **služby všem klientským segmentům**, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. **V retailovém bankovníctví v ČR** působí Banka pod základními obchodními značkami – ČSOB (pobočky) a Poštovní spořitelna (obchodní místa České pošty). ČSOB svým zákazníkům nabízí **širokou škálu bankovních produktů a služeb**, včetně produktů a služeb ostatních společností skupiny ČSOB.

Skupina ČSOB je tvořena Bankou a společnostmi, s nimiž je ČSOB propojena. Finanční skupina ČSOB zahrnuje strategické společnosti v ČR ovládané přímo či nepřímo ČSOB, případně KBC, které nabízejí finanční služby, a to zejména: Hypoteční banku, ČSOB Pojišťovnu, ČSOBS, ČSOB Penzijní společnost, ČSOB Leasing, ČSOB Factoring, Patria Finance a Ušetřeno.cz.

Do produktového portfolia skupiny ČSOB (divize Česká republika) kromě standardních bankovních služeb patří: financování potřeb spojených s bydlením (hypotéky a půjčky ze stavebního spoření), pojistné produkty, penzijní fondy, produkty kolektivního financování a správa aktiv, specializované služby (leasing a factoring), služby spojené s obchodováním s akciemi na finančních trzích.

Svými celkovými aktivy vykázanými k 31. prosinci 2021 ve výši 1 805,5 mld. Kč a celkovým čistým ziskem za rok 2021 ve výši 16,2 mld. Kč **se skupina ČSOB řadí mezi tři nejvýznamnější bankovní skupiny působící na území České republiky**. K 31. prosinci 2021 vykazovala skupina ČSOB vklady celkem ve výši 1 157 mld. Kč a úvěrové portfolio v objemu 835 mld. Kč.

Skupina ČSOB v číslech

	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Klienti ČSOB (mil.)	4,225	4,231
ČSOB pobočky (pouze banka)	208	212
Pobočky pro Retail/SME	186	190
Pobočky ČSOB Private Banking	11	11
Korporátní pobočky ČSOB	11	11
Pobočky ČSOB Pojišťovny	95	97
Centra Hypoteční banky¹	0	29
Poradenská místa ČSOBS	246	262
Leasingové pobočky	6	7
PS - obchodní místa České pošty	cca 2 500	cca 2 500
- z toho specializované bankovní přepážky	234	230
Franšizové pobočky České pošty	cca. 700	cca. 700
Bankomaty²	1 017	1 025
- z toho bezkontaktní	737	601
- z toho vkladové	288	267

¹Od 1. dubna jsou centra Hypoteční banky integrována do retailové pobočkové sítě

²Včetně bankomatů partnerských bank.

	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Zaměstnanci (přepočtený stav)		
Zaměstnanci skupiny ČSOB	8 087	8 349
z toho zaměstnanci Banky	7 135	7 117

Výroční zprávy a další informace o skupině KBC jsou k dispozici na webových stránkách www.kbc.com.

ČSOB jako osoba ovládaná a ovládající

V rámci skupiny KBC a skupiny ČSOB působí ČSOB jako osoba ovládaná i osoba ovládající.

ČSOB je **osobou ovládanou** jediným akcionářem, společností KBC Bank NV (IČ BE 0462.920.226), resp. jejím akcionářem, společností KBC Group NV (IČ BE 0403.227.515). KBC Bank i KBC Group mají sídlo na adrese: Havenlaan 2, B-1080 Brusel (Sint-Jans Molenbeek), Belgie.

Ovládání je vykonáváno prostřednictvím rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady ve smyslu zákona o obchodních korporacích. Ovládající osoba dále vykonává svůj vliv rovněž prostřednictvím svých zástupců v orgánech ČSOB, zejména v dozorčí radě a případně v představenstvu společnosti, a to v limitech stanovenými právními předpisy. Jde především o kooperaci a koordinaci v oblasti řízení rizik, výkonu auditu a dodržování pravidel obezřetnosti. Za obchodní vedení ČSOB je odpovědné představenstvo.

ČSOB dodržuje právní předpisy České republiky, které zabraňují zneužití kontroly ovládající osobou. Při své činnosti se ČSOB řídí především zákonem o obchodních korporacích, předpisy regulujícími činnost bank a daňovými předpisy včetně pravidel pro stanovení transferových cen mezi propojenými osobami. Činnost ČSOB rovněž podléhá dohledu ČNB. Regulatorní a dohledový systém kontroly je doplněn vnitřním kontrolním systémem, který je zajištěn zejména činností představenstva společnosti, dozorčí rady, výboru pro audit a specializovaných oddělení vnitřního auditu, compliance a řízení rizik ČSOB. Za funkčnost vnitřního kontrolního systému je odpovědné představenstvo.

V období od 1. ledna do 31. prosince 2021 ČSOB nedržela žádné vlastní akcie ani akcie KBC Bank či KBC Group.

ČSOB je zároveň **osobou ovládající**. Údaje o společnostech ovládaných ČSOB k 31. prosinci 2021 jsou uvedeny ve výroční zprávě ČSOB.

ČSOB není závislá na žádné jiné společnosti ve Skupině.



05 ČSOB STAVEBNÍ SPOŘITELNA V ČÍSLECH

06 KVANTITATIVNÍ UKAZATELE K 31. 12. 2021

05 ČSOB Stavební spořitelna v číslech

Stav k 31. prosinci roku	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet nově uzavřených smluv stavebního spoření	184 910	152 084	174 730	178 883	167 523	163 416
Cílová částka nově uzavřených smluv (v mil. Kč)	79 546	60 462	72 846	59 145	62 165	171 686 ⁴
Počet platných smluv (spořicíh a úvěrových)	1 408 590	1 358 536	1 322 961	1 312 251	1 296 907	1 283 662

06 KVANTITATIVNÍ UKAZATELE K 31. 12. 2021

Údaje o kapitálu a kapitálových požadavcích

Údaje o kapitálu

Kapitál ČSOBS se dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky skládá z následujících položek:

1) Kmenový kapitál (tier 1)

2) Normativní úpravy

1) **Kmenový kapitál (tier 1)** se skládá z následujících položek:

- základní kapitál, který je akcionáři splacený a je též zapsaný v obchodním rejstříku
- nerozdělený zisk z předchozích období, který je uvedený v účetní závěrce, která je ověřena auditorem a schválena valnou hromadou ČSOBS
- kumulovaný ostatní úplný výsledek hospodaření
- rezervní fond
- další fondy, které lze použít pouze k úhradě ztráty

2) **Normativní úpravy** se skládají z následujících položek:

- odpočet nedostatku v krytí očekávaných úvěrových ztrát, a to při využití IRB přístupu pro stanovení kapitálových požadavků k úvěrovému riziku (nedostatek v krytí očekávaných úvěrových ztrát vzniká, když souhrn opravných položek k aktivům a rezerv k podrozvahovým aktivům je menší, než souhrn očekávaných úvěrových ztrát k těmto expozicím)
- odpočet nehmotných aktiv (např. software, licence atd.)
- odpočty díky úpravě hodnot podle požadavků pro obezřetné oceňování podle čl. 105 CRR
- ostatní odpočty od CET1 kapitálu

⁴ K nárůstu cílové částky došlo z důvodu nového tarifu DUO. Jednalo se o speciální nabídku s pevnou cílovou částkou 5 mil. Kč. Celkem bylo uzavřeno 21 466 ks smluv s tarifem DUO.

	vtis. CZK
Kmenový Tier 1 (CET1) kapitál před úpravami	7 740 291
Základní kapitál	1 500 000
Rezervní fond	300 000
Další fondy	5 895 262
Nerozdělený zisk z předchozích období	401
Kumulovaný ostatní úplný výsledek hospodaření	44 628

Úpravy CET1 kapitálu	-510 166
Nedostatek v krytí očekávaných úvěrových ztrát úpravami o úvěrové riziko	-380
Odpočet nehmotných aktiv	-494 423
Úprava dle požadavku pro obezřetné oceňování dle čl. 105 CRR	-15 363
Ostatní odpočty od CET1 kapitálu	0

Tier 2 (T2) kapitál	183 348
Přebytek krytí očekávaných ztrát při přístupu IRB	183 348

Kapitál celkem	7 413 473
-----------------------	------------------

Tier 1 (T1) kapitál	7 230 125
Kmenový Tier 1 (CET1) kapitál	7 230 125
Vedlejší kapitál Tier 1	0

Tier 2 (T2) kapitál	183 348
----------------------------	----------------

Údaje o kapitálových požadavcích

	vtis. CZK
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku podle standardizovaného přístupu	34 775
Expozice vůči podnikům	31 228
Expozice zajištěné nemovitostmi	3 408
Expozice v selhání	139

Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku podle přístupu IRB	2 444 646
Expozice vůči centrálním vládám a centrálním bankám	137 765
Expozice vůči institucím	56 879
Retailové expozice	2 022 654
Jiná aktiva nemající povahu úvěrového závazku	227 348

Kapitálový požadavek k vypořádacímu riziku	0
---	----------

Kapitálový požadavek k pozičnímu, měnovému a komoditnímu riziku	0
--	----------

Kapitálový požadavek k operačnímu riziku	312 110
---	----------------

Kapitálový požadavek k úpravám ocenění o úvěrové riziko	0
--	----------

Standardizovaná metoda	10
------------------------	----

Celkový kapitálový požadavek	2 791 531
-------------------------------------	------------------

Kapitálové poměry

Kapitálový poměr pro kmenový kapitál Tier 1 v %	20,72
---	-------

Kapitálový poměr pro kapitál Tier 1 v %	20,72
---	-------

Kapitálový poměr pro celkový kapitál v %	21,25
--	-------

Poměrové ukazatele

Rentabilita průměrných aktiv (ROAA) v %	0,45
---	------

Rentabilita průměrného kapitálu tier 1 (ROAE) v %	10,30
---	-------

Aktiva na jednoho zaměstnance (v tis. Kč)	777 880*
---	----------

Správní náklady na jednoho zaměstnance (v tis. Kč)	5 104*
--	--------

Čistý zisk po zdanění na jednoho zaměstnance (v tis. Kč)	3 506*
--	--------

* ve výpočtu je použit evidenční počet zaměstnanců



07 SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

07 SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

ČSOB Stavební spořitelna cítí svoji společenskou odpovědnost a snaží se pomáhat v různých projektech. Od 1. září 2014 je členem platformy Byznys pro společnost, největší odborné organizace zaměřené na šíření principů společenské odpovědnosti a udržitelné podnikání v České republice. Dne 28. září 2015 ČSOB Stavební spořitelna podepsala Evropskou Chartu Diverzity. Evropská Charta Diverzity je dokument, v němž se přední zaměstnavatelé hlásí k závazku rozvíjet všeobecně tolerantní pracovní prostředí.

1) PÉČE O ZAMĚSTNANCE

ČSOB Stavební spořitelna staví na svých firemních hodnotách a mezi zaměstnanci podporuje vzájemný respekt, otevřenost ke změně a jednoduchost při nastavování produktů i procesů. Svým zaměstnancům dlouhodobě vytváří podmínky nejenom pro odborný, ale i pro osobnostní růst.

Zaměstnanci spořitelny mohou využívat rozsáhlý benefiční program. Zvláštní důraz je kladen na podporu sladění pracovního a rodinného života.

2) PEČUJEME O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Uvědomujeme si, že kromě ekonomického profitu, musí přijít určité uvědomění a probuzení svědomí nás všech, abychom pro budoucí generace zachovali tuto Zemi v dobré kondici, minimálně v současném stavu, aby to i nadále byla planeta pro plnohodnotný život. Snažíme se proto neustále zvyšovat a uplatňovat náš vliv na rozvoj okolí, i životního prostředí. Pro ČSOB Stavební spořitelnu jako člena skupiny ČSOB i celou skupinu KBC je životní prostředí a ekologicky šetrný přístup prioritou. Nejen slovy, ale také činy, proto jsme se zavázali do roku 2030 být klimaticky neutrální společností. Neustále snižujeme naši uhlíkovou stopu, například snižováním energetické náročnosti poboček, nákupem elektřiny z obnovitelných zdrojů, snižováním četnosti jízd služebními vozidly, přechodem na biometrické podpisy a s tím spojeným snižováním spotřeby kancelářského papíru a odpadů.

Jsmo vstřícný novým technologiím. Neustále se snažíme nasazovat nová zařízení a měnit komponenty stávajících za stejně výkonné, ale s menší energetickou náročností. Svítíme LED zdroji a postupně přecházíme na autonomní řízení osvětlení. Výsledkem je snížení spotřeby elektřiny o 17 033 MWh, úspora 23 433 GJ tepla a snížení naší vlastní uhlíkové stopy o více než 76,2 % za uplynulých 6 let.

Šíříme osvětu mezi zaměstnanci a zvyšujeme požadavky na spolupráci směrem k třídění odpadů. Standardně třídíme sklo, plasty, papír, novinový papír, kartony, bioodpad, elektroodpad a vysloužilé baterie. Nejde však pouze o třídění a úklid odpadů. Jde i o jeho vytváření.

Zaměstnanci nemají u svých stolů standartní kancelářské koše. Kancelářský odpad je likvidován jen v tzv. „třídících bodech“, kde jsou umístěné koše na všechny druhy odpadů. Zamezuje to produkci zbytečného smíšeného odpadu a podporuje třídění.

Místo jednorázových kelímků na kávu používáme výhradně jen vlastní hrneček. Všechny kávovary v našich budovách nenabízejí volbu jednorázových kelímků s sebou. Zaměstnanci s tím počítají a používají vlastní hrnečky. Vždyť káva takto chutná lépe a šetří se množství smíšeného odpadu.

3) RESPEKTOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV A BOJ PROTI KORUPCI A ÚPLATKÁŘSTVÍ

ČSOB Stavební spořitelna přijala řadu přísných opatření a politik s cílem dostát morálním závazkům globálního charakteru (UN Global Compact, SDG, Equator principles apod.). V souladu s etickým kodexem, politikou integrity, protikorupčním programem a řadou dalších právních i interních předpisů nepodporujeme jednání porušující lidská práva, ohrožující mírové soužití nebo devastující životní prostředí. Dohled nad respektováním lidských práv je v ČSOB Stavební spořitelně zajišťován zejména klientským ombudsmanem, pověřencem pro ochranu osobních údajů a útvaru Compliance.

ČSOB Stavební spořitelna se řídí vnitřním Protikorupčním programem, který je vydáván v souladu se strategií posilování dobrého jména, firemní kultury, etického chování a jednání ve skupině ČSOB/KBC, jejíž je součástí. Dále Spořitelna přijala řadu interních pravidel, která upravují postup zaměstnanců tak, aby bylo efektivně předcházeno a zabráněno korupčním praktikám, střetům zájmů nebo podvodům. Představenstvo schválením Protikorupčního programu dává jednoznačně najevo, že ČSOB Stavební spořitelna je odhodlána dodržováním zásad předcházet korupci a korupčnímu jednání v jakékoliv formě, zavazuje se podnikat poctivě, spravedlivě a otevřeně. Dále pak uplatňuje princip nulové tolerance vůči úplatkářství a korupci.

Klíčová opatření (např. zásada čtyř očí, správný delegační proces) snižující rizika jsou definována v Protikorupčním programu. K vědomosti a dovednosti potřebné k aplikaci procedur zaměřených na boj s korupcí poskytuje zaměstnancům spořitelny a spolupracujícím osobám školení v této oblasti.

4) DALŠÍ DÍLČÍ AKTIVITY V OBLASTI SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

ČSOB Stavební spořitelna pravidelně podporuje velké množství společensky prospěšných akcí formou poskytnutí rozmanitých, dárkových předmětů. Mezi organizace, které podporované akce pořádají, patří nejčastěji dětské domovy, školy, speciální vzdělávací zařízení, domovy důchodců, skautská a jiná dětská střediska a azylové domy pro osoby v tísní.

Zvýšenou pozornost věnuje Spořitelna problematice zapojení lidí se zdravotním postižením nejen do pracovního, ale i běžného života. Spolupracuje proto s různými neziskovými organizacemi.

Spolupráce s Reveniem

Od roku 2018 spolupracuje ČSOB Stavební spořitelna se spolkem Revenium, který všestranně podporuje zapojení lidí se zdravotním postižením na trhu práce:

- propojuje osoby se zdravotním postižením se zaměstnavateli;
- pomáhá lidem se zdravotním či jiným znevýhodněním v rozvoji podnikatelských aktivit;
- pomáhá edukovat firemní sektor;
- nabízí veřejnosti poradenství, informace a obsah, který pomáhá, vzdělává, propojuje a motivuje;
- strategicky propojuje oblast zdravotní, sociální a vzdělávání;
- pozitivně lobbuje za korektní podmínky na trhu práce u státu;
- mění přístup mladých lidí s handicapem k jejich budoucí kariéře, ale také k dobrovolnictví a k filantropii;
- mění pohled na seniory: váží si všech, kteří i v důchodovém věku chtějí pracovat nebo předávat své zkušenosti v dobrovolnických a charitativních aktivitách;
- naplňuje tolik skloňované principy rovných příležitostí pro různé skupiny menšin ve společnosti.

Revenium nabízí lidem s různým znevýhodněním především kariérní pomoc, psychologické poradenství a mentoring.

ČSOB Stavební spořitelna se ztotožňuje s filozofií a cíli Revenia, a proto ho podporuje finančně, nákupem výrobků zdravotně postižených, ale také zapojením do nejrůznějších projektů. V roce 2021 se zapojila do projektu Puntíkový den, který má za cíl šířit osvětu a pomáhat pacientům s psoriázou.

Společnost Rytmus partnerem v zaměstnávání handicapovaných od roku 2015

V oblasti zaměstnávání handicapovaných lidí spolupracuje ČSOB Stavební spořitelna s obecně prospěšnou společností Rytmus (<http://www.rytmus.org/>), která funguje už od roku 1994. Jejím posláním je pomáhat lidem se znevýhodněním a umožňovat jim aktivní začleňování do běžného života. Poskytuje svým klientům služby, mezi které se řadí i aktivní asistence při docházení do zaměstnání.

Klienti organizace Rytmus se stávají novými pracovníky Spořitelny. Z důvodu covidových opatření byla spolupráce v roce 2021 dočasně pozastavena. Návrat k ní nastane v okamžiku, kdy bude práce v budovách spořitelny pro klienty společnosti Rytmus opět bezpečná.

Spolupráce s SOS dětskými vesničkami

V roce 2021 navázala ČSOB Stavební spořitelna spolupráci s SOS dětskými vesničkami, dlouholetým partnerem skupiny ČSOB. SOS dětské vesničky bojují za dodržování práv dětí a za láskyplný domov pro všechny děti. V České republice jsou jednou z největších organizací pomáhající ohroženým dětem. ČSOBS přispěla na činnost SOS dětských vesniček finančním darem. V dalším roce hodlá svoji spolupráci zintenzivnit a rozvinout ji o práci na společných projektech.

Dobrovolnický den pro projekt Český soběstačný dům

Zaměstnanci ČSOB Stavební spořitelny se pravidelně účastní dobrovolnických dnů. Letos společně vyrazili k Českému soběstačnému domu nedaleko Lipna. Projekt ostrovního domu, který využívá pouze energie, jež si sám vyrobit, je dlouhodobým partnerem skupiny ČSOB. Zaměstnanci ČSOB Stavební spořitelny se podíleli na terénních úpravách kolem domu – stavěli plot, budovali cesty, záhony a sázeli zeleň.

Vánoční strom splněných přání byl v roce 2021 uspořádán společně se skupinou ČSOB

ČSOB Stavební spořitelna dlouhodobě spolupracuje s azylovými domy. Zaměstnanci Spořitelny před Vánoci plní přání dětí z těchto domovů. Od roku 2020 se ČSOB Stavební připojila ke skupině a realizují tento projekt společně. V roce 2021 společně splnily stovky přání dětí z dětských i azylových domovů a seniorů domova Sue Ryder. Vzhledem k pandemické situaci byla přání plněna online a v podobě zážitků, jako je například návštěva zoo nebo aquaparku.

O tom, koho ČSOB Stavební spořitelna podpoří, rozhodují zaměstnanci

Spořitelna každý rok vyhlašuje anketu mezi zaměstnanci, ti posílají tipy na neziskové organizace a projekty, které by měla Spořitelna finančně podpořit. Ze sesbíraných tipů zaměstnanci pak sami vybírají vítězný projekt nebo organizaci. V roce 2021 takto ČSOB Stavební spořitelna podpořila neziskovou organizaci Cesta domů, která provozuje domácí hospic a poradnu pro nevyлéčitelně nemocné a jejich rodiny. Cesta domů přispívá ke společenským změnám s cílem zlepšit péči o lidi na konci života. ČSOB Stavební podpořila tyto aktivity finančním darem.

ČSOB Stavební spořitelna je dlouhodobým partnerem Poradny při finanční tísni, o. p. s.

Poradna při finanční tísni byla založena v roce 2008 jako společný projekt několika velkých bankovních skupin. V současnosti mezi její partnery financující téměř stoprocentně její činnost patří ČSOB Stavební spořitelna, Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, Raiffeisenbank, Unicredit Bank a Home Credit. Na její činnosti se také podílí Sdružení českých spotřebitelů.

Poradna je nezisková, nestátní a nekomerční obecně prospěšná společnost. Poskytuje bezplatné poradenství spotřebitelům, a to zejména v situaci, kdy v důsledku změny své životní situace nemohou řádně platit své dluhy. Rovněž se snaží poradit lidem, jak se lze zadlužit zodpovědně, a tím předejít problémům s řádným a včasným splácením dluhů. Zejména se specializuje na zpracování návrhů na oddlužení (insolvenčních návrhů) – osobní bankrot podle insolvenčního zákona. Bezplatnost služeb ji výrazně odlišuje od dalších komerčních subjektů.

Poradna má 11 zaměstnanců a funguje stabilně v Praze, Ústí nad Labem a Ostravě. Výjezdní zasedání pořádá po celé ČR. Obslouží ročně přibližně 10 tis. klientů s různými požadavky.



Finanční část

08 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2021

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

(tis. Kč)	Poznámka	2021	2020
Úrokové výnosy vypočítané metodou efektivní úrokové míry	3	3 645 347	3 928 635
Úrokové náklady	4	-2 506 078	-2 217 984
Čistý úrokový výnos		1 139 269	1 710 651
Výnosy z poplatků a provizí	5	1 091 310	1 007 239
Náklady na poplatky a provize	5	-528 955	- 445 368
Čistý výnos z poplatků a provizí		562 355	561 871
Čistý zisk/(-) ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	6	-125 165	-28 008
Kurzové rozdíly		-605	-330
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		0	3 402
Čisté ostatní výnosy	7	93 478	68 963
Finanční výnosy		-32 292	44 027
Náklady na zaměstnance	8	-242 378	-402 785
Všeobecné správní náklady	9	-751 136	-644 736
Odpisy a amortizace	17, 18	-278 320	-272 202
Ztráty ze znehodnocení	10	445 043	-384 981
Provozní náklady		- 826 791	-1 704 704
Zisk před zdaněním		842 541	611 845
Daň z příjmu	11	-162 435	- 118 659
Zisk za účetní období		680 106	493 186

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

09 VÝKAZ OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2021

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

(tis. Kč)	2021	2020
Zisk za účetní období	680 106	493 186
Ostatní úplný výsledek za účetní období		
Položky, které mohou následně být reklasifikovány do výkazu zisku a ztráty		
Čistý zisk /(-) ztráta z finančních dluhových nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	-156 770	214 434
Odložená daň z příjmu vyplývající z ostatního úplného hospodářského výsledku	4 740	-12 335
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po dani	-152 030	202 099
Úplný výsledek za účetní období, po dani	528 076	695 285

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

10 VÝKAZ FINANČNÍ SITUACE K 31. 12. 2021

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

(tis. Kč)	Poznámka	31. 12. 2021	31. 12. 2020
AKTIVA			
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	13	1 265 273	1 297 413
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	14	6 597 517	7 558 533
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	15	141 521 679	138 485 919
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	24	-3 872 570	720 379
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	16	4 205 403	347 640
Pohledávky ze splatné daně		0	14 207
Pohledávky z odložené daně	11	304 417	236 888
Pozemky, budovy a zařízení	17	120 491	201 493
Nehmotná aktiva	18	631 244	784 063
Ostatní aktiva	19	135 240	176 450
Aktiva celkem		150 908 694	149 822 985
ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL			
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	20	141 893 869	140 745 691
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	24	-2 983 135	-125 334
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	16	2 996 580	1 370 321
Závazky ze splatné daně	11	988	0
Ostatní závazky	21	552 348	820 471
Rezervy	22	27 648	26 330
Závazky celkem		142 488 298	142 837 479
Základní kapitál	23	1 500 000	1 500 000
Rezervní fond		300 000	300 000
Další fondy		5 895 262	4 495 262
Nerozdělený zisk		680 507	493 587
Oceňovací rozdíly z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	23	44 627	196 657
Vlastní kapitál celkem		8 420 396	6 985 506
Závazky a vlastní kapitál celkem		150 908 694	149 822 985

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

11 VÝKAZ ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2021

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

(tis. Kč)	Základní kapitál (Pozn.: 23)	Rezervní fond ¹⁾	Další fondy ²⁾	Nerozdělený zisk	Oceňovací rozdíly	Vlastní kapitál celkem
1. 1. 2020	1 500 000	300 000	4 495 262	965 287	-5 442	7 255 107
Zisk za účetní období	0	0	0	493 186	0	493 186
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	202 099	202 099
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	493 186	202 099	695 285
Dividendy akcionářům Spořitelny (Pozn.: 12)	0	0	0	-964 886	0	-964 886
31. 12. 2020	1 500 000	300 000	4 495 262	493 587	196 657	6 985 506
1. 1. 2021	1 500 000	300 000	4 495 262	493 587	196 657	6 985 506
Zisk za účetní období	0	0	0	680 106	0	680 106
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	-152 030	-152 030
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	680 106	-152 030	528 076
Příplatek akcionáře ke kapitálu	0	0	1 400 000	0	0	1 400 000
Dividendy akcionářů Spořitelny (Pozn.: 12)	0	0	0	-493 186	0	-493 186
31. 12. 2021	1 500 000	300 000	5 895 262	680 507	44 627	8 420 396

(1) Rezervní fond je tvořen kumulovanými převody z nerozděleného zisku v souladu se stanovami Spořitelny. Fond lze použít pouze k úhradě ztrát společnosti na základě rozhodnutí představenstva.

(2) Další fondy slouží k úhradě případné budoucí ztráty společnosti. Jediný akcionář rozhoduje o vytvoření těchto fondů v souladu se stanovami Spořitelny.

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

12 VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2021

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

(tis. Kč)	Poznámka	2021	2020
PROVOZNÍ ČINNOST			
Zisk před zdaněním		842 540	611 845
Úrokové výnosy		-3 645 347	-3 928 636
Úrokové náklady		2 506 078	2 217 984
Čisté peněžní toky z provozní činnosti před úpravami v provozních aktivech/pasivech		-296 729	-1 098 807
Změna v provozních aktivech	25	-1 515 526	-2 433 257
Změna v provozních závazcích	25	-1 335 223	2 090 637
Nepeněžní položky zahrnuté do zisku před zdaněním	25	67 558	875 822
Čistá placená daň z příjmů		-210 029	-282 932
Úroky placené		-1 522 341	-1 603 243
Úroky přijaté		3 877 572	4 006 590
Čisté peněžní toky z provozní činnosti		-934 718	1 554 810
INVESTIČNÍ ČINNOST			
Nákup pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv	17, 18	-153 632	-311 089
Prodej pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv	17, 18	108 119	458 443
Čisté peněžní toky z investiční činnosti		-45 513	147 354
FINANČNÍ ČINNOST			
Zvýšení příplatkem akcionáře ke kapitálu	12	1 400 000	0
Vyplacené dividendy		-493 186	-964 886
Čisté peněžní toky z finanční činnosti		906 814	-964 886
Čisté zvýšení (+)/snížení (-) hotovosti a hotovostních ekvivalentů		-73 418	737 278
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na počátku roku		1 354 200	616 922
Čisté zvýšení (+)/snížení (-) hotovosti a hotovostních ekvivalentů		-73 418	737 278
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na konci roku	25	1 280 782	1 354 200

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

13 PŘÍLOHA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2021

1) ÚVOD A VŠEOBECNÉ INFORMACE

ČSOB Stavební spořitelna, a. s. (dále také „Spořitelna“) je akciová společnost, která vznikla dne 26. 6. 1993 a sídlí v Praze 5, Radlická 333/150, 150 00, Česká republika. Identifikační číslo organizace je 49241397.

Činnost Spořitelny spočívá v poskytování stavebního spoření ve smyslu zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a podpoře stavebního spoření ve znění pozdějších předpisů („Zákon“), na území České republiky. Spořitelna zprostředkovává poskytnutí státní podpory ve výši a za podmínek daných Zákonem.

V roce 2021 pokračoval integrační proces Spořitelny v rámci finanční skupiny ČSOB, umožněné akvizicí zbývajících 45% podílu Spořitelny, kterou Československá obchodní banka (dále jen „ČSOB“) odkoupila od Bausparkasse Schwäbisch Hall AG v roce 2019.

V integračním procesu byly analyzovány jednotlivé agendy s cílem nalézt optimální uspořádání v rámci skupiny. V roce 2020 tímto procesem prošly další podpůrné a kontrolní funkce Spořitelny (HR, Finance) a především pak agendy týkající se zpracování úvěrů (Credits) a produktů (Operations). Na základě výstupů těchto analýz došlo k outsourcingu těchto agend ze Spořitelny do ČSOB banky, včetně převodu dotčených pracovníků. Výsledkem je pozitivní dopad do nákladů Spořitelny v roce 2021.

Finanční a obchodní výsledky roku 2021 byly i nadále výrazně ovlivněny dopadem celosvětové pandemie koronaviru. Pandemie výrazně ovlivnila výši čistého úrokového výnosu, neboť přebytek likvidity je pravidelně umísťován na mezibankovní trh. Nízká výše mezibankovních sazeb po většinu roku 2021 tak znamenala další snížení úrokových výnosů. Nízké úrokové sazby rovněž významně podpořily refinancování úvěrů na bydlení. Důsledkem masivního refinancování pak byl další pokles úrokové marže. Vlivem předčasného splácení stavebních úvěrů došlo i k poklesu úrokových výnosů z úvěrů. Zároveň došlo k redukci výše opravných položek na úvěry. Tyto opravné položky byly mimořádně vytvořeny v roce 2020 z důvodu předpokládané snížené schopnosti klientů plnit v budoucnu své závazky způsobené jejich zhoršující se ekonomickou situací vlivem světové pandemie. V roce 2021 byly sníženy.

Dopad pandemie se projevil i v obchodních výsledcích, především pak u produktu stavebního spoření.

Účetní závěrka byla připravena a schválena představenstvem Spořitelny, a je dále předmětem schválení valnou hromadou akcionáře.

2) ÚČETNÍ POSTUPY

2.1 Základní zásady vedení účetnictví

Účetní závěrka Spořitelny byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií (EU IFRS).

Účetní závěrka byla sestavena na základě ocenění v pořizovacích cenách s výjimkou finančních aktiv v reálné hodnotě vykázaných do ostatního úplného výsledku hospodaření a derivátů vykazovaných v reálné hodnotě. Účetní závěrka je vyjádřena v tisících korun českých (tis. Kč), které jsou pro Spořitelnu měnou funkční i měnou vykazování. Příprava účetní závěrky je požadována zákonem o účetnictví.

2.2 Významné účetní předpoklady a odhady

Při určení částek zachycených v účetní závěrce v procesu aplikace účetních pravidel vedení Spořitelny posoudilo a provedlo odhady v následujících nejvýznamnějších oblastech:

Reálná hodnota finančních nástrojů

Pokud nelze určit reálné hodnoty finančních aktiv a finančních závazků vykázaných ve výkazu finanční situace z aktivních trhů, jsou jejich reálné hodnoty určeny využitím různých oceňovacích technik, které zahrnují použití matematických modelů. V případech, kdy je to možné, jsou vstupy do těchto modelů brány z pozorování aktivních trhů. Pokud to však není možné, je třeba při stanovení reálných hodnot použít určitý stupeň odborného odhadu. Při tomto posouzení je třeba brát v úvahu úvěrové riziko, likviditu a ostatní modelové vstupy jako jsou korelace a volatilita finančních nástrojů uzavřených na delší období (Pozn. 24).

Znehodnocení finančních nástrojů

Výpočet očekávaných úvěrových ztrát (ECL) vyžaduje významné úsudky v různých aspektech, například, ale nikoliv výhradně, o finanční situaci dlužníků a jejich možnosti splácení, hodnotě a návratnosti zajištění, ohledně budoucí makroekonomické situace. Při hodnocení nejistot a při rozhodování o významných úsudcích (Pozn. 31.2) Spořitelna uplatňuje neutrální a nezatížený přístup. Hodnota očekávaných úvěrových ztrát se vypočte způsobem, který odráží:

- nezaujatou, pravděpodobnostně váženou částku;
- časovou hodnotu peněz; a
- informace o minulých událostech, aktuálních a předpokládaných ekonomických podmínkách.

Úsudek vedení je také vyžadován pro stanovení reálné hodnoty zajištění, což má významný dopad na určení snížení hodnoty.

Dopady pandemie covidu-19

Pandemie covidu-19 významně ovlivnila světovou ekonomiku jak v roce 2020, tak i v roce 2021. Podstatné zhoršení ekonomických výhledů v této době vedlo k bezprecedentní monetární politice centrálních bank po celém světě.

V této době jsme, ve spolupráci s vládou, pracovali na podpoře všech klientů zasažených dopady covidu-19 za pomoci různých podpůrných opatření, a to včetně odkladů půjček.

Všechny odklady půjček, které byly ve shodě s pravidly EBA, již vypršely, a téměř u všech úvěrů došlo k obnově splátek.

Detail související s dopadem pandemie covidu-19 do opravných položek z úvěrů

Již v roce 2021 jsme v rámci výroční zprávy zveřejnili, že naše stávající modely pro výpočet očekávaných úvěrových ztrát (ECL) nejsou schopny dostatečně zohlednit všechna specifika Koronakrizy nebo různá vládní opatření připravená na podporu domácností během krize.

Proto jsme provedli expertní kalkulaci výpočtu ECL na celém portfoliu za pomoci Management overlay (MO). Ve 4. čtvrtletí 2021 Spořitelna provedla aktualizaci tohoto výpočtu, což vedlo ke snížení MO na celkovou výši 139 mil. Kč (oproti 270 mil. Kč na konci roku 2020). To zahrnuje celkový pokles MO ve 4. čtvrtletí 2021 o 72 mil. Kč ve srovnání s poklesem o 59 mil. Kč v prvních devíti měsících roku 2021 (11 mil. Kč v 1. čtvrtletí, 29 mil. Kč ve 2. čtvrtletí a 19 mil. Kč ve 3. čtvrtletí 2021).

Ve 4. čtvrtletí 2021 navýšila Spořitelna odhad výše rizik. Skupina ČSOB se rozhodla zachytit část celkového COVID-19 ECL hromadným převodem části portfolia úvěrů s možnou refixací ze Stage 1 do Stage 2. Jednalo se o úvěry, u kterých bylo jejich splacení vyhodnoceno jako nejisté. Ve 4. čtvrtletí 2021 bylo na základě dodatečného posouzení převedeno dalších 2,7 mld. Kč z expozice ve Stage 1 do Stage 2, aby byly pokryty potenciální rizika domácností při zvýšení úrokových sazeb (nad 200 bps) na konci jejich fixačního období.

Ekonomické scénáře

Pandemie stále hraje významnou roli při utváření makroekonomického prostředí, přičemž jako připomínka toho slouží varianta omikron. Nová ekonomická omezení a zhoršující se ekonomický sentiment (averze k riziku), způsobená touto variantou, dočasně zatěžují ekonomickou aktivitu. Nenarušují však pokračující cestu hospodářského oživení. Fiskální a měnová politika bude nadále podporovat růst, i když v poněkud mírnějším měřítku než těsně po začátku pandemie. Celkově si zachováváme pozitivní ekonomický výhled, navzdory novým nejistotám po cestě zpět k normálu, které jsou způsobeny takovými faktory, jako je šíření varianty omikron a přetrvávající narušení dodavatelského řetězce.

Kvůli této nejistotě nadále pracujeme se třemi alternativními scénáři: základním scénářem, optimistickým scénářem a pesimistickým scénářem. Definice každého scénáře odráží poslední pandemii a související ekonomický vývoj s následujícími pravděpodobnostmi: 80 % pro základní scénář, 10 % pro pesimistický a 10 % pro optimistický scénář (v souladu se 3. čtvrtletím 2021).

Následující tabulka (v souladu s prognózou ČSOB z prosince 2021) uvádí tyto tři scénáře pro tři klíčové ukazatele (růst HDP, míra nezaměstnanosti a index cen nemovitostí):

Macroeconomické indikátory - CZE		2021			2022		
Scénář		Optimistický	Základní	Pesimistický	Optimistický	Základní	Pesimistický
Růst reálného HDP		2.8 %	2.6 %	2.4 %	5.4 %	4.2 %	1.8 %
Nezaměstnanost		3.0 %	3.0 %	3.1 %	2.3 %	2.6 %	3.5 %
Index cen nemovitostí	1	3.0 %	12.8 %	12.0 %	6.0 %	5.2 %	1.5 %

Závazek z úrokového zvýhodnění

Závazek z úrokového zvýhodnění zohledňuje odhad vedení Spořitelny o podílu klientů nečerpajících úvěr ze stavebního spoření („přátelští klienti“), výši úrokového zvýhodnění a skutečně naběhlé výnosové úroky s možností dodatečného úrokového zvýhodnění. Závazek z úrokového zvýhodnění je stanoven jako součet odhadovaného úrokového zvýhodnění jednotlivých smluv. Úrokové zvýhodnění smlouvy vychází z maximálně možného aktuálního zvýhodnění (za předpokladu splnění všech podmínek) korigovaného pravděpodobností splnění těchto podmínek. Vyhodnocení probíhá minimálně ke každému rozvahovému dni. Tento závazek představuje portfoliovou úpravu zůstatkové hodnoty přijatých klientských vkladů v rámci použití metody efektivní úrokové míry.

Pravděpodobnosti splnění podmínek pro jednotlivé typy zvýhodnění určuje interní statistický model. Ten na základě reálného chování klientů simuluje vývoj smluv do budoucna, tedy především, zda a kdy klient na smlouvě splní podmínky pro připsání úrokového zvýhodnění. Výsledné pravděpodobnosti jsou aktualizovány jednou měsíčně. Vstupní parametry simulace jsou na základě analýz chování klientů měněny jednou ročně.

Závazek je vykázan ve výkazu finanční situace v položce Finanční závazky v naběhlé hodnotě (pozn. 20).

2.3 Změny účetních postupů

Účinné od 1. ledna 2021

Přijaté účetní politiky jsou v souladu s politikami použitými ve výroční zprávě v roce končícím 31. prosince 2020, s výjimkou přijetí následujících standardů, dodatků a interpretací. Aplikace ostatních standardů, dodatků a interpretací nemělo významný vliv, pokud není výslovně uvedeno.

Reforma referenčních úrokových sazeb – Fáze 2 je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2021 a byla schválena pro použití v EU. Novela představuje praktické úlevy v účtování změn vznikajících v souvislosti s reformou IBOR sazeb. Tyto změny jsou účtovány přes aktualizaci efektivní úrokové sazby. Pokud dojde ke změnám pouze díky reformě IBOR sazeb, není nutné ukončit existující zajišťovací konstrukce. Dodatek IAS 39, týkající se IBOR, neměl významný dopad na zajišťovací účetnictví Spořitelny. Veškeré bankovní transakce Spořitelny jsou navázány na PRIBOR.

Účinné po 1. lednu 2021

Následující standardy, dodatky a interpretace byly vydány a jsou účinné po 1. lednu 2021. Skupina nepřijala předčasně tyto standardy. Pokud není výslovně uvedeno, nové standardy, dodatky a interpretace nebudou mít významný vliv na finanční výkazy Skupiny.

IFRS 17 Pojistné smlouvy (včetně Novelty IFRS 17) je platný pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Standard zakotvuje principy pro zaúčtování, ocenění, prezentaci a zveřejňování vydaných pojistných, držných zajišťných smluv, životních i neživotních. Podobné principy platí také pro investiční smlouvy s prvky dobrovolné účasti.

První aplikace IFRS 17 a IFRS 9 – Srovnávací informace (Novela IFRS 17 a IFRS 9) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a ještě nebyla schválena pro použití v EU. Novela se týká přechodných ustanovení IFRS 17 Pojistné smlouvy a má vliv na entity, které prvotně aplikují IFRS 17 a IFRS 9 Finanční nástroje současně. Novela zamezuje dočasným účetním nesouladům mezi finančními aktivy a závazky z pojistné smlouvy.

Prodloužení dočasné výjimky z aplikace IFRS 9 (Novela IFRS 4) je platný pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byl schválen pro použití v EU.

Klasifikace závazků jako krátkodobých a dlouhodobých (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a ještě nebyla schválena pro použití v EU. Novela ovlivňuje prezentaci (ne částku nebo časování) závazků ve výkazu o finanční pozici. Klasifikace je založena na právech, která existují k datu závěrky, a není ovlivněna očekáváním, zda bude právo uplatněno.

Pozemky, budovy a zařízení (Novela IAS 16) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2022 a byla schválena pro použití v EU. Novela neumožňuje odečíst výnosy z prodeje produktů z ceny pozemků, budov a zařízení před připravením majetku k užívání.

Nevýhodné smlouvy – náklady na splnění smlouvy (Novela IAS 37) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2022 a byla schválena pro použití v EU. Novela objasňuje, jaké náklady společnost zahrnuje jako náklady na splnění smlouvy při posuzování, zda je smlouvy nevýhodná.

Odkaz na Koncepční rámec (Novela IFRS 3) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2022 a byla schválena pro použití v EU.

Odložená daň související s aktivy a pasivy vznikajícími z jedné transakce (Novela IAS 12) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a ještě nebyla schválena pro použití v EU. Novela omezuje výjimky z účtování odložené daňové pohledávky nebo závazku. Pokud při počátečním zaúčtování jedné transakce vzniká stejný zdanitelný nebo odečitatelný přechodný rozdíl, výjimka neplatí.

Úlevy z nájemného v souvislosti s Covid-19 po 30. červnu 2021 (Novela IFRS 16) je platná pro účetní období začínající po 1. dubnu 2021 a byla schválena pro použití v EU. Novela prodlužuje výjimku z hodnocení toho, zda je úleva na nájemném modifikací leasingu, na splátky leasingu před 30. červnem 2022.

Definice účetních odhadů (Novela IAS 8) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a ještě nebyla schválena pro použití v EU. Novela zavádí novou definici účetního odhadu. Účetní odhady jsou peněžní položky ve finančních výkazech, které podléhají nejistotě ocenění.

Zveřejnění účetních pravidel (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a ještě nebyla schválena pro použití v EU. Novela uvádí, že účetní jednotka je povinna zveřejnit materiální účetní pravidla a také vysvětluje, jak taková pravidla identifikovat. Účetní pravidlo je materiální, pokud může ovlivnit rozhodování uživatelů finančních výkazů, které uživatel udělá na základě těchto finančních výkazů.

Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (2018-2020), vydané v květnu 2020 s cílem odstranit nesrovnalosti a vyjasnit jejich znění. Pro jednotlivé standardy platí samostatná přechodná ustanovení. Všechny novely mají datum účinnosti 1. ledna 2022 a byly schváleny pro použití v EU.

2.4 Důležité účetní postupy

Níže jsou uvedeny základní účetní postupy použité při přípravě účetní závěrky.

1) Cizí měny

Majetek a závazky pořízené v cizí měně se oceňují v českých korunách (kurzem platným ke dni jejich vzniku). Položky peněžité povahy byly k rozvahovému dni oceněny kurzem platným k 31. 12. vyhlášeným Českou národní bankou. Položky nepeněžité povahy zůstaly k rozvahovému dni oceněny kurzem platným ke dni jejich vzniku. Veškeré kurzové zisky a ztráty z peněžních položek jsou vykázány v kurzových rozdílech.

2) Finanční nástroje - zaúčtování a odúčtování

Finanční aktiva a závazky jsou zachyceny ve výkazu finanční situace, vstoupí-li Spořitelna do smluvního vztahu týkajícího se finančního nástroje, s výjimkou nákupů a prodejů finančních aktiv s obvyklým termínem dodání (viz dále). Finanční aktivum je odúčtováno z výkazu finanční situace, když Spořitelna ztratí převodem nebo uplynutím doby smluvní práva na peněžní toky, které se vztahují k tomuto aktivu (nebo k části tohoto aktiva). Tento převod musí splňovat kritéria odúčtování. K převodu dojde, když Spořitelna buď: (a) převede smluvní práva na peněžní toky; nebo (b) ponechá si práva na peněžní toky a zároveň přijme smluvní závazek platit tyto toky třetí straně. Po převodu aktiva Spořitelna zhodnotí, do jaké míry si ponechala rizika a užítky plynoucí z vlastnictví převedeného aktiva. Pokud v podstatě všechna rizika a užítky byly převedeny, aktivum je odúčtováno. Pokud v podstatě všechna rizika a užítky nebyla ani ponechána ani převedena, Spořitelna zhodnotí, zda si zachovala kontrolu nad aktivem. Pokud si kontrolu nezachovala, aktivum je odúčtováno. Pokud si Spořitelna ponechala kontrolu nad aktivem, nadále ho vykazuje v rozsahu své trvající spoluodpovědnosti. Finanční závazek je odúčtován z výkazu finanční situace, když je povinnost uvedená ve smlouvě splněna, zrušena nebo skončí její platnost.

Nákup nebo prodej finančního aktiva s obvyklým termínem dodání je transakce provedená v časovém rámci obecně stanoveném směrnici nebo konvencí konkrétního trhu. U všech kategorií finančních aktiv Spořitelna vykazuje nákupy a prodeje s obvyklým termínem dodání k datu vypořádání. Při použití data vypořádání je finanční aktivum ve výkazu finanční situace zaúčtováno nebo odúčtováno ke dni, kdy je fyzicky převedeno na Spořitelnu nebo ze Spořitelny ("datum vypořádání"). Datum, ke kterému Spořitelna vstupuje do smluvního vztahu v rámci nákupu finančního aktiva, nebo datum, ke kterému Spořitelna ztrácí kontrolu nad smluvními právy na základě prodeje tohoto finančního aktiva, se obecně nazývá "datum uskutečnění obchodu". Ke dni vypořádání je vykázán ve výkazu finanční situace v reálné hodnotě. Pro finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku se pohyby reálné hodnoty mezi "datem uskutečnění obchodu" a "datem vypořádání" v souvislosti s nákupy a prodeji vykazují v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku.

3) Finanční nástroje - počáteční zaúčtování a následné oceňování

Klasifikace a oceňování – finanční aktiva

Klasifikace finančních aktiv závisí na obchodním modelu, do něhož byla tato aktiva pořízena a na charakteristikách peněžních toků finančního aktiva. Všechna finanční aktiva jsou prvotně oceněna v reálné hodnotě k datu pořízení navýšené o transakční náklady v případě všech finančních aktiv, která nejsou vykázána v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Klasifikace a oceňování - dluhové nástroje

Dluhové nástroje mohou být zařazeny do jedné z následujících kategorií:

- Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku (FVOCI);
- Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (AC).

(i) Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku (FVOCI)

Dluhový nástroj je zařazen do kategorie FVOCI pouze tehdy, když splňuje obě následující podmínky a není označen jako FVO (finanční aktiva dobrovolně zařazená v kategorii v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty):

- a. aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cílem je inkaso smluvních peněžních toků a prodej finančních aktiv;
- b. smluvní podmínky finančního aktiva vedou k peněžním tokům, které jsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku jsou následně vykazována v reálné hodnotě. Nerealizované zisky a ztráty se vykazují v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku po zdanění, do okamžiku odúčtování finančního aktiva. V případě, že jsou tato aktiva prodána, nerealizované zisky nebo ztráty vykázané v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku jsou reklasifikovány do Čistého zisku / ztráty z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku. Přijaté úroky z aktiv jsou vypočteny s použitím efektivní úrokové míry a jsou vykázané samostatně do Čistého výnosu z úroků. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(ii) Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (AC)

Dluhový nástroj je zařazen do AC pouze tehdy, pokud splňuje obě následující podmínky a není označen jako FVO:

- a. aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cílem je inkaso smluvních peněžních toků;

- b. smluvní podmínky finančního aktiva vedou k peněžním tokům, které jsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva v naběhlé hodnotě jsou následně vykazována v zůstatkové hodnotě s použitím metody efektivní úrokové míry. Metoda efektivní úrokové míry je metoda výpočtu zůstatkové hodnoty finančního aktiva nebo finančního závazku (nebo skupiny finančních aktiv nebo finančních závazků) a alokace úrokového výnosu nebo úrokového nákladu za dané období. Efektivní úroková míra je úroková míra, která přesně diskontuje odhadované budoucí peněžní platby nebo příjmy po očekávanou dobu trvání finančního nástroje nebo případně po kratší období na čistou účetní hodnotu finančního aktiva nebo finančního závazku. Při výpočtu efektivní úrokové míry musí účetní jednotka odhadnout peněžní toky s uvážením všech smluvních podmínek finančního nástroje (například opce předčasného splacení, nebo úroková zvýhodnění), ale nesmí brát v úvahu budoucí úvěrové ztráty. Při výpočtu se berou v úvahu všechny diskonty, prémie, poplatky a transakční náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Amortizace se vyazuje v Úrokových výnosech. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

Nedobytný úvěr je odepsán po dokončení všech nezbytných postupů pro vymáhání úvěru a stanovení výše ztráty. Úvěr je považován za nedobytný, pokud neexistují žádná očekávání o splacení aktiva a jsou splněna všechna kritéria:

- úvěr je klasifikován jako ztrátový,
- hrubá účetní hodnota úvěru je snížena na 100 % ECL,
- dlužník neexistuje nebo nejlepší odhad splacení pohledávky je nevýznamný.

Následné výnosy z dříve odepsaných částek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

Obchodní model

Určení obchodního modelu je zásadní pro zařazení a oceňování dluhových nástrojů do kategorií AC a FVOCI. Spořitelna posuzuje cíl obchodního modelu na úrovni portfolia, což odráží způsob, jakým je podnik řízen. Posuzované informace zahrnují:

- stanovené politiky a cíle a fungování těchto politik v praxi. Zejména se posuzuje, zda se strategie vedení zaměřuje na inkaso smluvních úrokových výnosů, zachování určitého profilu úrokových sazeb, realizaci peněžních toků prostřednictvím prodeje aktiv nebo na řízení délky života finančních aktiv s délkou závazků, které financují tato aktiva;
- jakým způsobem je výkonnost hodnocena a oznamována představenstvu Spořitelny;
- jaká rizika ovlivňují výkonnost obchodního modelu (a finančních aktiv držení v tomto obchodním modelu) a jak jsou tato rizika řízena;
- na jaké bázi jsou odměňováni manažeři, např. zda je odměna odvozena z reálné hodnoty spravovaných aktiv nebo souvisí s inkasem smluvních peněžních toků; a
- četnost, objem a časový rozvrh prodejů v předchozích obdobích, důvody pro tyto prodeje a očekávání budoucích prodejů. Informace o prodejích se nehodnotí samostatně, ale jako součást celkového cíle řízení finančních aktiv ve Spořitelně.

Smluvní peněžní toky jako platby výhradně jistiny a úroků z jistiny (SPPI)

Pro účely tohoto posouzení je jistina definována jako reálná hodnota finančního aktiva při prvotním zaúčtování. Úrok se definuje jako odměna za časovou hodnotu peněz, úvěrové riziko spojené s nezaplacenou jistinou v daném časovém období a za ostatní základní úvěrová rizika a náklady (např. riziko likvidity a administrativní náklady), plus marže.

Při posuzování, zda při prvotním zaúčtování jsou smluvní peněžní toky výhradně splátkou jistiny a úroků, Spořitelna hodnotí, zda finanční aktivum obsahuje smluvní podmínku, která by mohla změnit časování nebo částku smluvních peněžních toků tak, aby nebyly splněny definice jistiny a úroku. Spořitelna hodnotí mimo jiné:

- podmíněné události, které mohou změnit výši a načasování peněžních toků,
- pákový efekt,
- předplacení a prodloužení,
- podmínky omezující nárok Spořitelny na peněžní toky z určitých aktiv,
- smluvní podmínky upravující časovou hodnotu peněz.

Reklasifikace

Finanční aktiva nemohou být reklasifikována po jejich počátečním zaúčtování, s výjimkou případů, kdy Spořitelna změní svůj obchodní model pro řízení finančních aktiv. Ke změně může dojít pouze tehdy, když Spořitelna zahájí nebo ukončí činnost významnou pro její fungování. Reklasifikace se provádí od počátku prvního vykazovaného období následujícího po změně.

Realizované zajištění

Spořitelna neúčtuje o realizovaném zajištění, jelikož dodržuje zásadu řádným způsobem se realizovaného kolaterálu zbavovat, a to prostřednictvím dobrovolného prodeje, žaloby nebo exekuce. Výnosy jsou použity na snížení či uhrazení nesplacených pohledávek. Spořitelna takto získané nemovitosti nedrží pro komerční potřeby.

Úvěrové přísliby

Úvěrové přísliby jsou prvotně vykázané v reálné hodnotě k okamžiku uzavření úvěrové smlouvy. K úvěrovým příslibům Spořitelna tvoří rezervu ve výši očekávané úvěrové ztráty.

Klasifikace a oceňování – finanční závazky

Spořitelna vykazuje následující finanční závazky:

(i) *Finanční závazky oceněné v naběhlé hodnotě*

Finanční závazky v naběhlé hodnotě jsou nederivátové finanční závazky vzniklé ze smluvních uspořádání, na jejichž základě má Spořitelna závazek buď dodat protistraně peněžní prostředky, nebo jiné finanční aktivum.

Tyto finanční závazky jsou nejprve oceněny pořizovací cenou, která představuje reálnou hodnotu přijaté protihodnoty včetně transakčních nákladů. Následně jsou vykazovány v zůstatkové hodnotě s využitím metody efektivní úrokové míry. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémia spojené s emisí a náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry.

4) Finanční deriváty

Finanční deriváty v prostředí Spořitelny zahrnují pouze zajišťovací úrokové swapy. Deriváty jsou zachyceny v reálné hodnotě a jsou vykázány jako aktiva, pokud mají kladnou reálnou hodnotu, a jako závazky, pokud mají zápornou reálnou hodnotu. Změny čistých reálných hodnot derivátů (reálná hodnota snižená o časové rozlišení úroků) určených pro zajištění se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad z derivátů určených pro zajištění se vyazuje v Čistém úrokovém výnosu.

5) Repo a reverzní repo obchody

Cenné papíry prodané na základě smluv o zpětné koupi k předem určenému datu (repo obchody) zůstávají vykázány ve výkazu finanční situace. Odpovídající přijaté zdroje jsou v souladu s ekonomickou podstatou vykazovány jako přijaté úvěry ve Finančních závazcích v zůstatkové hodnotě. Rozdíl mezi prodejní a zpětnou kupní cenou se účtuje jako úrokový náklad a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

Naopak cenné papíry koupené na základě smluv o zpětném prodeji k předem určenému datu (reverzní repo obchody) nejsou vykazovány ve výkazu finanční situace. Poskytnuté plnění je vykazováno v rámci položky Finanční aktiva v naběhlé hodnotě. Rozdíl mezi nákupní a zpětnou prodejní cenou se účtuje jako úrokový výnos a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

6) Reálná hodnota

Reálná hodnota finančního nástroje představuje hodnotu, za kterou může být aktivum prodáno nebo závazek převzat v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu ke dni ocenění. Finanční nástroje klasifikované jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou oceňována reálnou hodnotou s použitím kótovaných tržních cen, jestliže je publikovaná cena kótovaná na aktivním veřejném trhu. U finančních nástrojů, které nejsou obchodovány na aktivních veřejných trzích, jsou jejich reálné hodnoty odhadnuty s použitím modelů oceňování, kótovaných cen nástrojů s podobnými charakteristikami nebo diskontovaných peněžních toků. Tyto metody odhadu reálné hodnoty jsou značně ovlivněny použitými předpoklady včetně diskontní sazby, likvidity a kreditních ukazatelů a odhadu budoucích peněžních toků.

7) Snižování hodnoty finančních aktiv

Definice selhání (default)

Spořitelna používá stejnou definici finančních aktiv v selhání (neboli finančních aktiv v defaultu) jako pro účely vnitřního řízení rizik, která je v souladu s pokyny a standardy regulátorů. Detailní definice selhání je popsána v kapitole (Pozn. 30.2).

Obecný model očekávaných úvěrových ztrát

Model znehodnocení finančních aktiv se nazývá model očekávaných úvěrových ztrát (ECL).

Modelování ECL je založeno na klasifikaci finančních aktiv a používá se pro následující finanční aktiva:

- Finanční aktiva v naběhlé hodnotě;
- Dluhové nástroje v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření;
- Úvěrové rámce a finanční záruky;
- Pohledávky z obchodního styku a ostatní pohledávky.

Finanční aktiva, která jsou klasifikována ve výše uvedených kategoriích, vykazují opravnou položku rovnající se celoživotním úvěrovým ztrátám, pokud se úvěrové riziko významně zvýšilo od jejich počátečního zaúčtování. Pokud se úvěrové riziko od počátečního zaúčtování významně nezvýšilo, opravná položka je rovna 12-ti měsíčním úvěrovým ztrátám (viz odkaz na významné zvýšení úvěrového rizika).

12-ti měsíční očekávané úvěrové ztráty jsou definovány jako část celoživotních očekávaných úvěrových ztrát, která zohledňuje očekávané úvěrové ztráty v důsledku selhání během 12-ti měsíců od konce účetního období.

Celoživotní očekávané úvěrové ztráty jsou definovány jako očekávané úvěrové ztráty vznikající ze všech možných selhání během očekávaného života finančního aktiva.

K rozlišování mezi jednotlivými úrovněmi s ohledem na výši ECL, využívá Spořitelna běžně rozšířenou terminologii Stage 1, 2 a 3.

Všechna finanční aktiva jsou při prvotním zaúčtování, pokud již nejsou znehodnocena, klasifikována ve Stage 1 a nesou opravnou položku ve výši 12-ti měsíčních očekávaných úvěrových ztrát. Jakmile dojde k významnému zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování, aktivum přechází do Stage 2 a opravná položka je ve výši celoživotních očekávaných úvěrových ztrát. Pokud aktivum splní definici defaultu (selhání), přejde do Stage 3.

ECL pro pohledávky z obchodního styku a jiné pohledávky je zaúčtována ve výši celoživotních očekávaných úvěrových ztrát.

Zisky a ztráty ze snížení hodnoty finančních aktiv jsou ve výkazu zisku a ztráty vykázány v položce Ztráty ze snížení hodnoty.

Finanční aktiva, která jsou oceněna naběhlou hodnotou, jsou vykazována ve výkazu o finanční situaci v účetní hodnotě odpovídající hrubé účetní hodnotě ponížené o opravnou položku. Dluhové nástroje oceňované reálnou hodnotou vykázanou do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou vykazovány ve výkazu o finanční situaci v účetní hodnotě, což je jejich reálná hodnota. ECL se vyazuje jako reklasifikační úprava mezi výkazem zisku a ztráty a ostatním úplným výsledkem hospodaření.

Významné zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování

V souladu s modelem ECL finanční aktiva nesou opravnou položku ve výši celoživotních ztrát, pokud úvěrové riziko výrazně vzrostlo od počátečního zaúčtování. Hlavní indikátory významného zvýšení úvěrového rizika jsou:

- Interní rating nebo behaviorální score
- Informace o částkách po splatnosti
- Změny v obchodní, ekonomické a finanční oblasti
- Vnější tržní ukazatele úvěrového rizika
- Regulační, ekonomické a technologické prostředí
- Změny v přístupu řízení úvěrového rizika

Posouzení významného nárůstu úvěrového rizika je reflektováno v určení stage finančních aktiv. Spořitelna používá víceúrovňový přístup (MTA).

Víceúrovňový přístup (MTA) - úvěrové portfolio

U úvěrového portfolio využívá Skupina pětistupňový přístup. Tento MTA je 'waterfall' (vodopádový) přístup, tj. pokud posouzení prvního stupně nevede k přesunu do Stage 2, posuzuje se druhý stupeň a tak dále. Pokud jsou všechny stupně vyhodnoceny a nedojde k přesunu do Stage 2, pak finanční aktivum zůstává ve Stage 1.

- Interní rating: interní rating se používá jako hlavní kritérium posuzování zvýšení úvěrového rizika. Jedná se o relativní hodnocení porovnávající PD při počátečním zaúčtování s PD v den vykazování. Finanční aktiva jsou přesunuta ze Stage 1 do 2, pokud interní rating je k datu vykazování alespoň o dva stupně PD vyšší (nebo o 400 % u portfolií bez identifikace PD) než při počátečním zaúčtování. Skupina provádí hodnocení na úrovni úvěrů ke konci každého vykazovacího období. Finanční nástroje, jejichž interní rating k datu sestavení finančních výkazů odpovídá PD9, jsou automaticky zařazeny do Stage 2. Pro úvěrové angažovanosti, které nemají přiřazený individuální rating, odpovídá PD9 pravděpodobnosti selhání 12,8 % a vyšší (12,8 % je spodní hranicí kategorie interního rizika PD9).
- Forbearance: Finanční aktiva takto označená jsou vždy nejméně ve Stage 2, pokud již nejsou znehodnocena a ve Stage 3.
- Dny po splatnosti: Finanční aktivum více než 30 dní po splatnosti přejde do Stage 2.
- Interní rating - hraniční hodnota: Spořitelna používá absolutní číslo PD jako hraniční hodnotu pro přechod finančních aktiv do Stage 2. Tato hranice odpovídá nejvyšší PD (tj. PD9 založené na interním ratingu Skupiny) před tím, než se finanční aktivum považuje za znehodnocené.
- Hodnocení managementu: Nakonec management přezkoumává a vyhodnocuje významné zvýšení úvěrového rizika u finančních aktiv na úrovni jednotlivých aktiv a portfolia.

Finanční aktivum se považuje za znehodnocené (tj. ve Stage 3), jakmile splní definici selhání (Pozn. 31.2).

Víceúrovňový přístup je symetrický, tj. kritéria, která rozhodla o přesunu do Stage 2 nebo 3, jsou aplikovatelná pro návrat do Stage 2 nebo 1.

Vyčíslení ECL

Hodnota ECL se počítá jako násobek:

- pravděpodobnosti selhání (PD). PD odráží pravděpodobnost selhání dlužníka během následujících 12-ti měsíců (12m PD) nebo po dobu životnosti aktiva (celoživotní PD)
- odhadované expozice při selhání (EAD). Vztahuje se k očekávanému úvěrovému riziku expozice v okamžiku potenciálního selhání během následujících 12-ti měsíců (12m EAD) nebo po dobu životnosti aktiva (celoživotní EAD), a
- ztráty při selhání (LGD). LGD odráží očekávání ztrát Spořitelny jako procento expozice při selhání (EAD). 12M LGD odráží procentuální ztrátu, pokud k selhání dojde během 12-ti měsíců a celoživotní LGD je procentuální ztráta, pokud k selhání dojde ve zbývající době životnosti aktiva.

Hodnota ECL se vypočte způsobem, který odráží:

- nezaujatou, pravděpodobnostně váženou částku;
- časovou hodnotu peněz; a
- informace o minulých událostech, aktuálních a předpokládaných ekonomických podmínkách.

Celoživotní ECL představují součet očekávaných úvěrových ztrát za dobu života finančního aktiva diskontovaného původní efektivní úrokovou sazbou. Celoživotní ECL jsou korigovány faktorem zohledňujícím potenciální předčasné splátky. Možnost předčasných splátek omezuje očekávanou životnost aktiva také pravděpodobnost selhání během očekávané životnosti. Předčasná splácení jsou modelována podle typu úvěrů, protože různé produkty mají různou míru splácení.

Dvanáctiměsíční ECL představují část celoživotních očekávaných úvěrových ztrát, které vznikají selháním ve dvanácti měsících po datu vykazování. Spořitelna používá pro výpočet ECL specifické modely IFRS 9 pro PD, EAD a LGD. Spořitelna v co nejvyšší míře využívá podobné modelovací techniky těm, které již byly vyvinuty pro obezřetnostní účely (tj. Basel modely) a zajišťuje, aby Basel modely byly přizpůsobeny požadavkům IFRS 9, například:

- odstraňuje konzervatismus vyžadovaný regulátorem pro Basel modely,
- upravuje způsob, jakým makroekonomické parametry ovlivňují výsledek, aby modely IFRS 9 odrážely odhady "point-in-time" namísto "through-the-cycle" (požadovaný regulátorem).
- Spořitelna v modelech používá makroekonomický výhled do budoucna.

Spořitelna také zvažuje tři různé makroekonomické scénáře (forward-looking) s různou vahou při výpočtu očekávaných úvěrových ztrát. Základní makroekonomický scénář představuje odhady Spořitelny na nejpravděpodobnější výsledek a slouží také jako primární vstup pro další interní i externí účely.

Prognózy proměnných, které jsou ve scénářích používány, jsou poskytovány čtvrtletně hlavním ekonomem skupiny. Pro posouzení dopadu proměnných na PD, EAD a LGD je nutný odborný úsudek. K výpočtu dopadu se používá lineární regresní analýza. Tento přístup by měl být prováděn na vhodné úrovni granularity (např. podle odvětví). Aspekty, které nemohly být zahrnuty do modelu (například proto, že makroekonomické parametry nemusí vykazovat velké změny nebo pouze prodloužení / zkrácení období, na které se údaje vztahují) mohou být stále zahrnuty do konečných údajů ECL zásahem managementu.

Maximální doba pro ocenění očekávaných úvěrových ztrát je maximální smluvní doba (včetně prodloužení), s výjimkou specifických finančních aktiv, které zahrnují čerpanou a nečerpanou částku na požádání, u nichž nedochází k omezení smluvního období. U těchto aktiv může doba ocenění přesáhnout smluvní období.

ECL pro úvěrové závazky a záruky jsou vykázány ve výkazu o finanční situaci jako rezervy. Pokud finanční aktivum obsahuje jak úvěr (čerpanou část), tak nečerpaný úvěrový závazek, je ECL určena jak pro čerpanou, tak pro nečerpanou část. Celková ECL je pak vykázána v rámci Ztrát ze znehodnocení.

8) Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Spořitelna posoudí ke každému rozvahovému dni, zda existují indikace o tom, že u aktiva došlo ke snížení hodnoty. Pokud existují takové indikace, případně je-li vyžadováno roční testování na snížení hodnoty, Spořitelna odhadne zpětně získatelnou hodnotu aktiva. Zpětně získatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání. Zpětně získatelná hodnota je stanovena pro individuální aktivum.

Ke každému rozvahovému dni je pro všechna aktiva zjištěno, zda existují indikace, že dříve zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty již neexistuje nebo tato ztráta poklesla. Pokud takovéto důkazy existují, Spořitelna odhadne zpětně získatelnou hodnotu. Dříve zaúčtované ztráty ze snížení hodnoty mohou být stornovány, pouze pokud došlo ke změně v odhadech ve stanovení zpětně získatelné hodnoty od dřívějšího zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty. Pokud je tato podmínka splněna, účetní hodnota je navýšena na hodnotu zpětně získatelnou. Toto navýšení nesmí přesáhnout čistou účetní hodnotu, která by byla stanovena, pokud by nedošlo k zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty v minulých letech. Storno je zaúčtováno ve výkazu zisku a ztráty.

9) Zajišťovací účetnictví

Spořitelna se rozhodla využít možnosti podle IFRS 9 nadále používat principy zajišťovacího účetnictví podle IAS 39.

K řízení úrokových rizik používá Spořitelna finanční deriváty označené jako zajišťovací nástroje, jimiž jsou zajištěny peněžní toky nebo reálné hodnoty. Zajištění peněžních toků se používá k minimalizaci variability peněžních toků aktiv s výnosovým úrokem, závazků s nákladovým úrokem nebo očekávaných transakcí. Zajištění reálné hodnoty se používá k minimalizaci variability reálné hodnoty aktiva nebo závazku, která by mohla ovlivnit zisk či ztrátu. Pro zaúčtování finančního derivátu jako zajišťovacího nástroje používá Spořitelna následující kritéria:

- Formální dokumentace zajišťovacího nástroje, zajišťované položky, cíle zajištění, strategie a vzájemného vztahu je připravena před použitím zajišťovacího účetnictví,
- Zajištění je na počátku zdokumentováno způsobem prokazujícím, že se předpokládá vysoká účinnost při kompenzaci rizika zajišťované položky v průběhu sledovaného období,
- Krytí zajišťovaného rizika je průběžně vysoce účinné. Zajištění se považuje za vysoce účinné, jestliže dosahuje poměru mezi 80 a 125 procenty.

(i) Zajištění peněžních toků

Efektivní část změny reálné hodnoty derivátu zajišťujícího peněžní toky se vykazuje v Oceňovacích rozdílech ze zajištění peněžních toků. Neefektivní část změny se zachycuje přímo do Čistého zisku/ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

K 31. prosinci 2021 a 2020 neměla Spořitelna uzavřeny žádné zajišťovací vztahy v rámci zajištění peněžních toků.

(ii) Zajištění reálné hodnoty

Změny v reálné hodnotě zajišťovacího nástroje, který splnil podmínky pro účtování o zajištění reálné hodnoty, jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty. Příslušný úrokový výnos/náklad ze zajišťovacího nástroje je účtován na Čistý úrokový výnos, přecenění zajišťovacího nástroje je vykazováno v Čistém zisku/ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek je účtována jako součást účetní hodnoty zajišťovaných finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku nebo na samostatném řádku Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek v případě, že zajištěnou položkou je finanční aktivum či závazek oceňovaný v naběhlé hodnotě. Změna reálné hodnoty zajištěné položky je také vykázána ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku/ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Pokud zajišťovací nástroj vyprší, je prodán, ukončen nebo uplatněn nebo pokud zajištění není dále efektivní, zajišťovací účetnictví je ukončeno. Kumulovaný zisk nebo ztráta ze zajištěné položky na rozvaze je při ukončení zajištění amortizována do výkazu zisku nebo ztráty.

10) Účtování výnosů a nákladů

Výnosy se účtují v souladu s IFRS 15. Spořitelna při účtování výnosů postupuje podle pětikrokového modelu:

1. Identifikace smlouvy se zákazníkem (smlouva existuje, pouze když je pravděpodobné, že entita bude inkasovat cenu)
2. Identifikace jednotlivých povinností plnění ve smlouvě (slib převodu zboží nebo služeb)
3. Stanovení transakční ceny (pouze pokud v budoucnu nemůže být částka stornována)
4. Alokace transakční ceny k jednotlivým povinnostem plnění
5. Zaúčtování výnosu v momentu, kdy je povinnost splněna

Standard není použitelný pro pojistné smlouvy, finanční nástroje a finanční leasingy.

i. Úrokové výnosy a úrokové náklady

Úrokové výnosy a úrokové náklady ze všech finančních nástrojů oceňovaných v naběhlé hodnotě a úrok nesoucích finančních nástrojů klasifikovaných jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku jsou vykazovány za použití metody efektivní úrokové míry.

Metoda efektivní úrokové míry je způsob výpočtu zůstatkové hodnoty finančního aktiva nebo finančního závazku a přiřazení úrokového výnosu nebo úrokového nákladu za příslušné období. Efektivní úroková míra je sazba, která přesně diskontuje odhadované budoucí peněžní platby nebo příjmy po dobu předpokládané životnosti finančního nástroje, případně po kratší období, na čistou účetní hodnotu finančního aktiva nebo finančního závazku. Při výpočtu efektivní úrokové míry Spořitelna provádí odhad peněžních toků s ohledem na veškeré smluvní podmínky finančního nástroje, avšak nebere v úvahu budoucí úvěrová rizika. Výpočet zahrnuje poplatky a částky zaplacené nebo přijaté mezi smluvními stranami, které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové míry, transakční náklady a veškeré jiné prémie či diskonty.

Úrokové výnosy nebo náklady z derivátů použitých k ekonomickému zajištění jsou také zaúčtovány v Úrokových výnosech / nákladech. Spořitelna aktuálně nemá žádné finanční deriváty pro ekonomické zajištění.

ii. Výnosy z poplatků a provizí

Většina čistých příjmů z poplatků a provizí se týká služeb, které Spořitelna poskytuje svým zákazníkům. K vykázání výnosů Spořitelna identifikuje smlouvu a definuje povinnosti plnění v transakci. Výnosy jsou vykázány v okamžiku, když Spořitelna splnila povinnost plnění.

Poplatky a provize, které nejsou nedílnou součástí efektivní úrokové sazby, jsou obecně účtovány časově rozlišené, pokud je služba poskytnuta tak, že klient současně obdrží a využije poskytnuté výhody (např. opakované poplatky za vedení účtu).

Poplatky za služby klientům související se správou vkladů a úvěrů jsou zaúčtovány jednorázově do výnosů v okamžiku, kdy je služba poskytnuta. Pokud se poplatky vztahují k delšímu období, jsou časově rozlišeny po dobu trvání tohoto období.

Výnosy vztahující se k rizikovému životnímu pojištění jsou vykázány v okamžiku nároku na základě podkladové transakce. Provize za zprostředkování ostatních produktů pro skupinu jsou ve výnosech vykázány, když jsou splněny podmínky plnění.

Provize zprostředkovatelům jsou vykázány v nákladech v okamžiku, kdy byly splněny podmínky pro tyto provize a budou vyplaceny. Ostatní poplatky a provize jsou vykázány při uzavření podkladové transakce.

11) Hotovost a hotovostní ekvivalenty

Pro účely výkazu peněžních toků představují hotovost a hotovostní ekvivalenty zůstatky s méně než tříměsíční splatností od data nabytí, které zahrnují: pokladní hotovost a vklady u centrálních bank včetně povinných minimálních rezerv, pohledávky za bankami a závazky k bankám.

Peníze a peněžní ekvivalenty jsou vykázány v naběhlé hodnotě.

12) Pozemky, budovy a zařízení

Pozemky, budovy a zařízení zahrnují Spořitelnou používané nemovitosti, IT a komunikační a jiné stroje a zařízení a umělecké předměty.

Spořitelna v roce 2021 nevladnila žádné pozemky a budovy.

Umělecké předměty se vykazují v pořizovací ceně. Zařízení a vybavení jsou vykazovány v pořizovací ceně snížené o oprávký a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány k rozvahovému dni a případně upraveny.

Odpisy jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

IT vybavení	2 - 4 roky
Kancelářské vybavení	6 - 10 let
Ostatní	4 - 15 let
Dopravní prostředky	4 roky

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

Odepisovaná aktiva jsou přezkoumávána na snížení hodnoty k rozvahovému dni nebo kdykoliv nastanou události nebo změny podmínek, které by mohly znamenat, že účetní hodnota nemusí být zpětně získatelná. Účetní hodnota je odepsána okamžitě na zpětně získatelnou hodnotu, pokud je účetní hodnota aktiva vyšší než odhadovaná zpětně získatelná hodnota. Zpětně získatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání.

13) Nehmotná aktiva

Nehmotná aktiva zahrnují Spořitelnou používaný nakoupený nebo interně vytvořený software, licence a jiná nehmotná aktiva.

Nehmotná aktiva jsou vykazována v pořizovací ceně snížené o oprávký a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány k rozvahovému dni a případně upraveny.

Odpisy softwaru a jiných nehmotných aktiv jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Software - pouze Core Banking System	8 let
Software - ostatní	5 let
Ostatní nehmotná aktiva	5 let

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do čistých ostatních výnosů.

14) Důchodové požitky zaměstnanců

Důchody jsou vypláceny prostřednictvím systému důchodového zabezpečení České republiky zaměstnancům s trvalým pobytem a jsou financovány z příspěvků sociálního pojištění od zaměstnanců a zaměstnavatelů, které jsou odvozeny z platů.

Kromě příspěvků odváděných zaměstnanci přispívá Spořitelna na příspěvkově definované penzijní připojištění zaměstnanců nad rámec zákonného sociálního zabezpečení. Příspěvky jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v okamžiku jejich úhrady.

15) Rezervy

Rezervy jsou zaúčtovány, pokud má společnost současný závazek, který je důsledkem minulé události, je pravděpodobné, že k vyrovnání závazku bude nutný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch a je možné provést spolehlivý odhad výše závazku.

16) Daň z příjmů

Daň z příjmů má dvě složky: splatnou daň a odloženou daň. Splatná daň z příjmů představuje částku, která má být zaplacená nebo refundována v rámci daně z příjmů za příslušné období. Odložené daňové pohledávky a závazky vznikají z rozdílů mezi oceněním aktiv a závazků dle zákona o dani z příjmů a jejich účetní hodnotou.

Všechny odložené daňové pohledávky jsou zachyceny ve výši, kterou bude pravděpodobně možné realizovat proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti.

Odložená daň vztahující se ke změně reálné hodnoty finančních aktiv, která je vykazována do ostatního úplného výsledku, je též účtována do ostatního úplného výsledku a následně je vykázána ve výkazu zisku a ztráty společně s realizovaným nákladem či výnosem.

Spořitelna vykazuje čistou odloženou daňovou pohledávku v Pohledávkách z odložené daně a čistý odložený daňový závazek v Závazcích z odložené daně.

17) Státní podpora

Nárokování státní podpory za běžný rok je uplatňováno na Ministerstvu financí ČR celkem ve třech kolech. V každém tomto kole je vytvořena Žádost o státní podporu, na jejímž základě je zaúčtována dohadná položka – pohledávka za Ministerstvem financí ČR. Po připsání platby na clearingový účet Spořitelny ve výši nároku je dohadná položka zrušena a státní podpora rozúčtována na příslušné klientské účty. V případě již vypovězených klientských účtů je státní podpora vyplácena dle požadavků klienta. Pokud klient nesplní podmínky stanovené zákonem, je již připsaná státní podpora vrácena Spořitelnou na Ministerstvo financí ČR.

18) Leasing

Rozhodnutí o tom, zda smlouva je leasingem nebo leasing obsahuje, je založeno na ekonomické podstatě transakce a vyžaduje posouzení toho, zda splnění závazku ze smlouvy je závislé na použití konkrétního, jednoznačně identifikovatelného, aktiva nebo aktiv a smlouva převádí právo užívat toto aktivum. Nájemce má právo řídit užívání aktiva a získávat podstatné ekonomické přínosy z jeho používání.

Spořitelna využila výjimek z působnosti standardu IFRS 16 na:

- Krátkodobé leasingy – u nájemních smluv kratších než jeden rok
- Leasingy aktiv o nízkých hodnotách – u jednotlivých aktiv o hodnotách nižších než 5 000 EUR
- Smlouvy k nájům nehmotných aktiv – kdy Spořitelna vystupuje v roli nájemce

Celkové platby provedené za smlouvy, které neobsahují leasing a smlouvy s uplatněním výjimek (krátkodobý nájem, nájem aktiv o nízké hodnotě a nájem nehmotných aktiv) se účtují do výkazu zisku a ztráty lineární metodou po dobu trvání pronájmu.

(i) *Spořitelna je nájemcem*

Nájemce ke dni zahájení leasingu účtuje o právu užívání aktiva a závazku z leasingu.

Závazek z leasingu se při prvotním zaúčtování oceňuje současnou hodnotou budoucích leasingových plateb a následně je zvyšován o příslušný úrok vypočtený na základě implicitní úrokové míry leasingu nebo přírůstkové úrokové míry a snižován o leasingové platby. Úrok je zachycen jako Úrokový náklad ve výkazu zisku nebo ztráty. Závazek z leasingu je zahrnut ve Finančních závazcích v naběhlé hodnotě.

Právo užívání aktiva se při prvním zaúčtování ocení pořizovací cenou. Právo užívání aktiva je následně oceňováno metodou pořizovací ceny a je vykázáno v položkách aktiv Pozemky, budovy a zařízení. Doba odepisování odpovídá době životnosti aktiva, případně době životnosti práva užívání. Zůstatková hodnota práva užívání je testována na snížení hodnoty.

Nájmy na dobu neurčitou jsou časově omezeny na nejbližší datum, ke kterému lze smlouvu vypovědět ze strany nájemce nebo pronajímatele, případně je shora omezeno na 10 let. Pro smlouvy na dobu určitou doba životnosti odpovídá smluvní délce. Pokud smlouva na dobu určitou obsahuje opce, pak se doba života po zohlednění opcí omezuje na 10 let.

(ii) *Spořitelna je pronajímatelem*

V roce 2021 Spořitelna nevystupovala v roli pronajímatele.

19) Základní kapitál, rezervní a ostatní fondy

Vydaný kapitál (registrovaný, splacený) je účtován v hodnotě zapsané v obchodním rejstříku na konci účetního období.

Rezervní fond je tvořen v souladu se stanovami Spořitelny. Tento fond není rozdělitelný akcionářům.

Na základě smlouvy ČSOB vložila do Spořitelny dobrovolný peněžitý příspěvek mimo základní kapitál Spořitelny, a to za účelem posílení kapitálových zdrojů Spořitelny. Tento příspěvek je účetně zachycen v Ostatních kapitálových fondech.

Dividendy jsou zaúčtovány po schválení rozhodnutím jediného vlastníka.

3) ÚROKOVÉ VÝNOSY

(tis. Kč)	2021	2020
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	12 576	9 509
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě za		
Úvěrovými institucemi	104 154	142 061
Ostatními klienty	3 369 243	3 697 991
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	94 741	83 832
Zajišťovací deriváty	64 633	-4 758
	3 645 347	3 928 635

Součástí úrokových výnosů byly i výnosy z úroků ze znehodnocených úvěrů a pohledávek, které za rok 2021 dosahovaly výše 474 775 tis. Kč (za rok 2020: 461 498 tis. Kč).

4) ÚROKOVÉ NÁKLADY

(tis. Kč)	2021	2020
Finanční závazky v naběhlé hodnotě		
Úvěrové instituce	-1 182	-1 511
Ostatní klienti	-2 083 163	-2 006 390
Závazky z nájemních smluv	-904	-400
Zajišťovací deriváty	-420 829	-209 683
	-2 506 078	-2 217 984

5) ČISTÝ VÝNOS Z POPLATKŮ A PROVIZÍ

(tis. Kč)	2021	2020
Výnosy z poplatků a provizí		
Bankovní služby		
Správa vkladů		
Poplatek za vedení vkladových účtů	453 402	459 518
Poplatek za vypovězení smlouvy	42 060	39 254
Ostatní	1 001	2 303
Správa úvěrů		
Poplatek za vedení úvěrových účtů	30 411	36 342
Poplatek za vedení meziúvěrových účtů	39 250	40 901
Ostatní	21 941	19 489
Ostatní výnosy z poplatků a provizí		
Rizikové životní pojištění	176 188	188 611
Investiční životní pojištění	111 429	93 399
Penzijní připojištění	24 264	26 086
Hypotéka od Lišky	72 075	33 788
Ostatní	119 289	67 548
	1 091 310	1 007 239
Náklady na poplatky a provize		
Bankovní služby		
Provize	-402 919	-307 840
Platební styk	-109	-239
Ostatní	-125 927	-137 289
	-528 955	-445 368
Čistý výnos z poplatků a provizí	562 355	561 871

6) ČISTÝ ZISK/(-) ZTRÁTA Z FINANČNÍCH NÁSTROJŮ VYKAZOVANÝCH V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(tis. Kč)	2021	2020
Oprava tržního ocenění u cenných papírů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku, které jsou součástí zajišťovací konstrukce hedge fair value mikro	14 236	-31 929
Oprava tržního ocenění derivátů v portfoliu hedge fair value makro	-134 570	7 478
Oprava tržního ocenění derivátů v portfoliu hedge fair value mikro	-4 831	-3 557
	-125 165	-28 008

Součástí čistého zisku a ztráty je i přecenění zajišťovacího nástroje a zajišťované položky, které jdou proti sobě (jsou navzájem offsetované) a konkrétně vyčíslené v poznámce 16.

Částku zisku/ztráty v tabulce výše reprezentují neoffsetované úpravy tržního přecenění o credit risk, close out adjustments (ovlivněné hloubkou trhu derivátů), credit value adjustments (reprezentující kreditní riziko protistrany derivátů), debt value adjustments (ovlivněné vlastním kreditním rizikem) a funding value adjustments (reflektující funding náklady derivátů).

7) ČISTÉ OSTATNÍ VÝNOSY

(tis. Kč)	2021	2020
Čistý zisk / (-) ztráta z použití aktiv jiných než držených k prodeji	-1 382	-3 982
Výnosy z pronájmů	0	3 514
Tržby za stravování	0	1 661
Ostatní výnosy	94 860	67 770
	93 478	68 963

Součástí ostatních výnosů jsou Výnosy z odepsaných závazků vůči klientům z důvodu uplynutí zákonné promlčecí lhůty, které v roce 2021 byly ve výši 89 085 tis. Kč (za rok 2020: 59 961 tis. Kč).

8) NÁKLADY NA ZAMĚŠTNANCE

(tis. Kč)	2021	2020
Mzdy a platy	-152 539	-261 560
Platy a jiné krátkodobé výhody vrcholového managementu	-18 598	-40 633
Sociální a zdravotní pojištění	-63 036	-97 424
Penzijní připojištění a podobné náklady	-14 610	-9 621
Rezervy na odstoupné zaměstnanců a odchodné pro členy vrcholového managementu	6 405	6 453
	-242 378	-402 785

Systém odměňování členů představenstva

Fixní a variabilní odměňování členů představenstva, stejně jako jeho pravidla a struktura, je vždy schvalováno jediným akcionářem a dozorčí radou.

Od 1.1.2018 mají všichni členové představenstva Základní odměnu (fixní část) a Roční bonus (variabilní část).

Variabilní část se na základě platné Remunerační politiky odkládá následovně:

- 50 % přiznané variabilní části je rozloženo do 5 let (30 %, 5 %, 5 %, 5 %, 5 %)
- 50 % přiznané variabilní části je tvořeno virtuálním investičním certifikátem (dále jen „VIC“) a je rozloženo do 6 let (0 %, 30 %, 5 %, 5 %, 5 %). VIC je nepeněžní nástroj, který je z 50 % navázán na vývoj ceny akcií KBC a z 50 % na vývoj EVA skupiny ČSOB.
- Je zaveden institut malus a clawback dle bodu 4.4 Remunerační politiky z důvodu možného snížení či odejmutí pohyblivé složky odměny.
- Jsou stanoveny podmínky pro zrychlené vyplácení odložených částek, vyplácení však vždy musí být schváleno jediným akcionářem a dozorčí radou.
- Nárok na bonus je zaúčtován jako dohadná položka na manažerské bonusy a rozpouští se v letech skutečného nároku, kdy se teprve stává daňově uznatelným nákladem.

Příspěvky zaměstnavatele

Zaměstnanci po zkušební době mají nárok na příspěvek na stavební spoření nebo příspěvek na stavební spoření v kombinaci s příspěvkem na penzijní připojištění, v kombinaci s příspěvkem na rizikové životní pojištění nebo v kombinaci s příspěvkem na kapitálové životní pojištění.

9) VŠEOBECNÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY

(tis. Kč)	2021	2020
Informační technologie	-248 580	-225 520
Opravy a údržba	-5 530	-13 281
Nájemné	-5 877	-14 086
Marketing	-51 589	-78 957
Poplatky za odborné služby	-15 961	-22 517
Poštovné	-19 714	-20 243
Ostatní provozní výdaje	-16 257	-38 537
Cestovné	-110	-210
Školení zaměstnanců	-2 024	-1 998
Podpora obchodním zástupcům	-11 508	-11 653
Příspěvek do Fondu pojištění vkladů	-75 913	-67 678
Příspěvek do Fondu pro řešení krize	-12 366	-9 731
Outsourcing ČSOB	-242 638	-117 929
Ostatní	-43 069	-22 396
	-751 136	-644 736

Spořitelna se účastní systému pojištění pohledávek z vkladů a přispívá do Fondu pojištění vkladů v souladu s § 41a odst. 3 zákona o bankách č.21/1992 Sb. Podle § 41 ca zákona o bankách stanoví Česká národní banka do 31. května každého roku výši ročního příspěvku Spořitelny podle obecných pokynů Evropského orgánu pro bankovníctví upravujících metody výpočtu příspěvku do systémů pojištění vkladů tak, aby zohledňovala celkový objem krytých pohledávek z vkladů a míru rizika, které Spořitelna podstupuje.

Výši příspěvku do Fondu pro řešení krize stanovuje Česká národní banka podle zákona č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu (dále jen „ZOPRK“). Dle § 214 odst. 3 ZOPRK se podíl základního ročního příspěvku Spořitelny na roční cílové úrovni určí jako poměr výše dluhů Spořitelny snížených o její kapitál a objem krytých pohledávek z vkladů, a také v poměru k rizikovému profilu Spořitelny.

10) ZTRÁTY ZE ZNEHODNOCENÍ

(tis. Kč)	2021	2020
Nárůst (+)/pokles (-) znehodnocení finančních aktiv v naběhlé hodnotě (Poznámka: 15)	618 458	19 377
Odpis pohledávek (Poznámka: 15)	-252 011	-353 408
Výnos z odepsaných pohledávek	87 337	72 484
Výnos z prodeje pohledávek (Poznámka: 15)	1 151	10 328
Náklady na prodané pohledávky (Poznámka: 15)	-1 105	-10 914
Tvorba (+)/rozpuštění (-) rezerv na úvěrové přísliby (Poznámka: 22)	-7 722	457
Ztráty (+)/zisk (-) ze znehodnocení finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	3	-44
Tvorba opravných položek k majetku (Poznámka: 18)	-1 068	-61 562
Ztráta z modifikace	0	-61 699
	445 043	-384 981

11) DAŇ Z PŘÍJMU

Daňový náklad/výnos k 31. 12. 2021 a 2020 se skládá z těchto složek:

(tis. Kč)	2021	2020
Splatná daň	218 731	247 858
Nedoplatek/(-) Přeplatek daně z příjmů z minulých let	6 493	1 476
Odložený daňový výnos vyplývající ze vzniku a zrušení přechodných rozdílů	-62 789	-130 675
	162 435	118 659

Rekonciliace mezi daňovým výnosem/nákladem a účetním ziskem pronásobeným sazbou daně k 31. 12. 2021 a 2020 je následující:

(tis. Kč)	2021	2020
Zisk před zdaněním	842 540	611 845
Použité daňové sazby	19%	19%
Daňový náklad vypočtený použitím daňových sazeb	160 083	116 251
(+)Nedoplatek/(-) přeplatek daně z příjmů z minulých let	6 493	1 476
Daňový dopad nezdaňovaných výnosů	-61 497	-101 336
Daňový dopad daňově neuznatelných nákladů	59 259	102 477
Ostatní	-1 903	-209
	162 435	118 659

Platná sazba daně pro rok 2021 byla 19 % (2020: 19 %).

V nezdaňovaných výnosech je zahrnuto zejména použití a rozpuštění nedaňových opravných položek a rezerv.

Odložená daň z příjmů je vypočtena ze všech přechodných rozdílů při použití závazkové metody s uplatněním základní daňové sazby ve výši 19 % uzákoněné pro rok 2021 a následující.

Pohyby na účtu odložené daně z příjmů jsou následující:

(tis. Kč)	2021	2020
1. 1. Odložená daňová pohledávka/ (-) závazek	236 888	118 548
Výkaz zisku a ztráty	62 789	130 675
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		
Přecenění na reálnou hodnotu	4 740	-12 335
31. 12. Odložená daňová pohledávka (+) / závazek (-)	304 417	236 888

Odložená daňová pohledávka (+) / závazek (-) zahrnuje následující položky

(tis. Kč)	2021	2020
Opravné položky k úvěrovým pohledávkám	34 188	62 133
Rezervy	15 402	16 889
Závazek z úrokového zvýhodnění	328 857	260 250
Rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou dlouhodobého majetku (včetně ocenění leasingu IFRS 16)	-67 732	-91 347
Dluhové cenné papíry vykázané v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (+)	-6 317	9 565
Dluhové cenné papíry vykázané v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (-)	-1	-20 624
Ztráty ze znehodnocení dluhových cenných papírů vykázaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	20	22
Odložená daňová pohledávka (+) / závazek (-)	304 417	236 888

Dopad odložené daně do výkazu zisku a ztráty zahrnuje následující přechodné rozdíly:

(tis. Kč)	2021	2020
Opravné položky k úvěrovým pohledávkám	-27 944	62 133
Rezervy	-1 487	139
Závazek z úrokového zvýhodnění	68 606	29 002
Rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou dlouhodobého majetku (včetně ocenění leasingu IFRS 16)	23 616	39 384
Ztráty ze znehodnocení dluhových cenných papírů vykázaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	-2	17
	62 789	130 675

12) DIVIDENDY

O dividendách se účtuje až po jejich schválení valnou hromadou v rámci rozdělení zisku. Do data vydání výkazů nebylo rozhodnuto o alokaci zisku za rok 2021.

Dne 28.4.2021 byly schváleny dividendy za rok 2020 ve výši 24 659 tis. Kč na akcii, což představuje dividendy v celkové výši 493 186 tis. Kč (z toho ČSOB obdržela celou tuto dividendu).

Dne 20.5.2020 byly schváleny dividendy za rok 2019 ve výši 48 244 tis. Kč na akcii, což představuje dividendy v celkové výši 964 886 tis. Kč (z toho ČSOB obdržela celou tuto dividendu).

13) POKLADNÍ HOTOVOST A POHLEDÁVKY VŮČI CENTRÁLNÍM BANKÁM

(tis. Kč)	2021	2020
Pokladní hotovost	0	0
Povinné minimální rezervy	1 265 273	1 297 413
Ostatní vklady u centrálních bank	0	0
	1 265 273	1 297 413

Česká národní banka (ČNB) poskytuje úrok z povinných minimálních rezerv na základě oficiální dvoutýdenní repo sazby ČNB. Spořitelna je povinna udržovat výši povinných minimálních rezerv, nicméně v průběhu měsíce mohou být tyto rezervy používány pro účely řízení likvidity. Spořitelna proto považuje povinné minimální rezervy za peněžní ekvivalenty pro účely sestavení výkazu peněžních toků.

Vklady u centrálních bank jsou klasifikovány jako aktiva ve Stage 1, očekávané úvěrové ztráty jsou nevýznamné.

14) FINANČNÍ AKTIVA VYKÁZANÁ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU

(tis. Kč)	2021	2020
Finanční aktiva vykázaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		
Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1		
Vládní instituce	6 597 517	7 558 533
	6 597 517	7 558 533

Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1 jsou posuzovány jako finanční nástroje s nízkým úvěrovým rizikem.

Meziroční změna je způsobena částečně splatností části cenných papírů vykázaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a částečně poklesem jejich tržní hodnoty díky nárůstu tržních sazeb. Část těchto dluhopisů je spojena se zajišťujícími swapy se zajištěním na individuální bázi (Poznámka: 16).

15) FINANČNÍ AKTIVA V NABĚHLÉ HODNOTĚ

Spořitelna rozděljuje finanční aktiva v naběhlé hodnotě do následujících tříd:

(tis. Kč)	2021			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě				
Dluhové cenné papíry				
Vládní instituce	4 795 534	0	0	4 795 534
Dluhové cenné papíry - hrubá hodnota	4 795 534	0	0	4 795 534
Opravné položky na ztráty z dluhových cenných papírů	-42	0	0	-42
	4 795 492	0	0	4 795 492
Úvěry a pohledávky				
Centrální banky	13 507 691	0	0	13 507 691
Úvěrové instituce	15 509	0	0	15 509
Neúvěrové instituce	304 182	127 436	6 431	438 049
z toho: překlenovací úvěry	304 182	25 942	6 431	336 555
stavební úvěry	0	101 494	0	101 494
Retailové bankovníctví	112 239 846	9 933 342	2 398 196	124 571 384
z toho: překlenovací úvěry	104 625 092	8 494 682	2 169 357	115 289 131
stavební úvěry	7 614 754	1 438 660	228 839	9 282 253
Úvěry a pohledávky - hrubá hodnota	126 067 228	10 060 778	2 404 627	138 532 633
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-88 516	-491 739	-1 226 191	-1 806 446
	125 978 712	9 569 039	1 178 436	136 726 187
	130 774 204	9 569 039	1 178 436	141 521 679

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Finanční aktiva vnaběhlé hodnotě				
Dluhové cenné papíry				
Vládní instituce	5 289 398	0	0	5 289 398
Dluhové cenné papíry – hrubá hodnota	5 289 398	0	0	5 289 398
Opravné položky na ztráty z dluhových cenných papírů	-47	0	0	-47
	5 289 351	0	0	5 289 351
Úvěry a pohledávky				
Centrální banky	12 607 389	0	0	12 607 389
Úvěrové instituce	56 787	0	0	56 787
Neúvěrové instituce	409 720	89 539	0	499 259
z toho: překlenovací úvěry	409 720	9 564	0	419 284
stavební úvěry	0	79 975	0	79 975
Retailové bankovníctví	111 161 851	8 117 472	3 091 477	122 370 800
z toho: překlenovací úvěry	101 990 694	6 731 819	2 738 767	111 461 280
stavební úvěry	9 171 157	1 385 653	352 710	10 909 520
Úvěry a pohledávky – hrubá hodnota	124 235 747	8 207 011	3 091 477	135 534 235
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-93 388	-648 011	-1 596 268	-2 337 667
	124 142 359	7 559 000	1 495 209	133 196 568
	129 431 710	7 559 000	1 495 209	138 485 919

Následující tabulka uvádí přehled změn v poskytnutých úvěrech a pohledávkách v hrubé účetní hodnotě za rok 2021 podle stage:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Stage 1						
1. 1. 2021	12 607 389	5 289 398	56 787	36 461	111 535 110	129 525 145
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	900 302	0	0	0	22 369 108	23 269 410
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	1 576 503	1 576 503
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	-25 642	-1 961 612	-1 987 254
Změna Forberance	0	0	0	0	-105 770	-105 770
Snížení z důvodu odúčtování	0	-493 864	-41 278	-3 353	-20 875 610	-21 414 105
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-1 166	-1 166
31. 12. 2021	13 507 691	4 795 534	15 509	7 466	112 536 563	130 862 763
Stage 2						
1. 1. 2021	0	0	0	17 702	8 189 310	8 207 012
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	572	1 342 429	1 343 001
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	-2 529	-122 727	-125 256
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	25 642	1 890 377	1 916 019
Změna Forberance	0	0	0	0	-53 651	-53 651
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-295	-1 224 835	-1 225 130
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-1 217	-1 217
31. 12. 2021	0	0	0	41 092	10 019 686	10 060 778
Stage 3						
1. 1. 2021	0	0	0	0	3 091 477	3 091 477
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	0	27 171	27 171
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	-283 970	-283 970
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	94 303	94 303
Změna Forberance	0	0	0	0	141 433	141 433
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	0	-415 056	-415 056
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-250 732	-250 732
31. 12. 2021	0	0	0	0	2 404 626	2 404 626

Následující tabulka uvádí přehled změn v poskytnutých úvěrech a pohledávkách v hrubé účetní hodnotě za rok 2020 podle stage:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Stage 1						
1. 1. 2020	20 175 469	4 075 123	19 422	543 972	109 403 289	134 217 275
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	1 214 275	37 365	0	17 784 887	19 036 527
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	817 643	817 643
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	-19 252	-1 225 815	-1 245 067
Změna Forberance	0	0	0	-471 702	385 853	-85 849
Snížení z důvodu odúčtování	-7 568 080	0	0	-16 557	-15 629 933	-23 214 570
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-814	-814
31. 12. 2020	12 607 389	5 289 398	56 787	36 461	111 535 110	129 525 145
Stage 2						
1. 1. 2020	0	0	0	3 750	6 593 636	6 597 386
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	1 165	1 285 848	1 287 013
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	-59 099	-59 099
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	16 537	1 059 339	1 075 876
Změna Forberance	0	0	0	-3 666	-8 949	-12 615
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-84	-680 982	-681 066
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-483	-483
31. 12. 2020	0	0	0	17 702	8 189 310	8 207 012
Stage 3						
1. 1. 2020	0	0	0	0	3 838 472	3 838 472
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	0	62 169	62 169
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	-240 013	-240 013
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	182 088	182 088
Změna Forberance	0	0	0	0	60 239	60 239
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	0	-448 453	-448 453
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-363 025	-363 025
31. 12. 2020	0	0	0	0	3 091 477	3 091 477

Následující tabulka uvádí přehled změn v opravných položkách na ztráty z finančních aktiv naběhlé hodnotě za roky 2021 a 2020 podle stage:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
1. 1. 2020	1	36	0	5 914	2 351 141	2 357 092
Stage 1						
1. 1. 2020	1	36	0	5 742	92 365	98 144
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	15	0	0	21 950	21 965
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	-7 336	-7 336
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	-253	-5 819	-6 072
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	-4 923	4 791	-132
Snížení z důvodu odúčtování	-1	-4	0	-198	-12 117	-12 320
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-814	-814
31. 12. 2020	0	47	0	368	93 020	93 435
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	1	0	0	0	24 022	24 023
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	-9 537	-9 537
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	-259	-1 959	-2 218
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	0	-77	-77
Snížení z důvodu odúčtování	-1	-5	0	-34	-15 862	-15 902
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-1 166	-1 166
31. 12. 2021	0	42	0	75	88 441	88 558
Stage 2						
1. 1. 2020	0	0	0	172	303 742	303 914
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	33	44 192	44 225
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	262 309	262 309
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	417	69 286	69 703
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	-169	-2 962	-3 131
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-2	-28 524	-28 526
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-483	-483
31. 12. 2020	0	0	0	451	647 560	648 011
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	13	44 751	44 764
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	-83	-155 917	-156 000
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	465	9 824	10 289
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	0	-4 179	-4 179
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-3	-49 925	-49 928
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-1 218	-1 218
31. 12. 2021	0	0	0	843	490 896	491 739
Stage 3						
1. 1. 2020	0	0	0	0	1 955 034	1 955 034
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	0	17 627	17 627
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	-15 677	-15 677
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	133 798	133 798
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	0	59 247	59 247
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	0	-190 736	-190 736
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-363 025	-363 025
31. 12. 2020	0	0	0	0	1 596 268	1 596 268
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	0	9 306	9 306
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	-163 844	-163 844
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	0	95 152	95 152
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	0	52 961	52 961
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	0	-200 150	-200 150
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	0	-250 733	-250 733
Jiné úpravy	0	0	0	0	87 231	87 231
31. 12. 2021	0	0	0	0	1 226 191	1 226 191

Odpisy pohledávek za rok 2021 činily 252 011 tis. Kč (za rok 2020: 353 408 tis. Kč).

Následné výnosy z dříve odepsaných pohledávek za rok 2021 činily 87 337 tis. Kč (v roce 2020: 72 484 tis. Kč).

V roce 2021 činil zisk z prodeje pohledávek 46 tis. Kč a v roce 2020 byla ztráta z prodeje pohledávek 586 tis. Kč.

Informace o zajištění úvěrů k 31. 12. 2021:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV<100 %)	0	0	0	76 285	103 121 565	103 197 850
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV>100 %)	0	0	0	0	1 186 117	1 186 117
Finanční aktiva zajištěná ostatním zajištěním	13 507 691	0	0	268 553	15 762 626	29 538 870
Nezajištěná finanční aktiva	0	4 795 534	15 509	93 210	4 501 077	9 405 330
Hrubá hodnota	13 507 691	4 795 534	15 509	438 048	124 571 385	143 328 167

Hodnota zajištění drženého k úvěrům ve Stage 3 je 1 296 896 tis. Kč.

Informace o zajištění úvěrů k 31. 12. 2020:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV<100 %)	0	0	0	76 974	98 180 538	99 257 512
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV>100 %)	0	0	0	0	1 620 003	1 620 003
Finanční aktiva zajištěná ostatním zajištěním	12 607 389	0	0	359 188	16 913 262	29 879 839
Nezajištěná finanční aktiva	0	5 289 398	56 787	63 096	5 656 998	11 066 279
Hrubá hodnota	12 607 389	5 289 398	56 787	499 258	122 370 801	140 823 633

Hodnota zajištění drženého k úvěrům ve Stage 3 je 1 744 436 tis. Kč.

Většina úvěrového portfolia Spořitelny je zajištěna rezidenčními nemovitostmi, které jsou pravidelně přeceňovány na základě statistického modelu. Dalším zdrojem zajištění jsou klientské vklady na souvisejících spořicí účettech, které jsou vinkulovány ve prospěch úvěrových expozic a představují tak likvidní zdroj krytí.

Analýza úvěrové kvality podle tříd k 31. 12. 2021:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Do splatnosti						
Stage 1	13 507 691	4 795 534	15 509	304 182	112 188 776	130 811 692
Stage 2	0	0	0	127 314	9 553 721	9 681 035
Stage 3	0	0	0	0	702 681	702 681
Celkem do splatnosti	13 507 691	4 795 534	15 509	431 496	122 445 178	141 195 408
Po splatnosti						
Stage 1						
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	0	51 070	51 070
Stage 2						
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	123	263 197	263 320
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	0	116 423	116 423
Stage 3						
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	0	38 270	38 270
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	0	43 747	43 747
91 až 180 dnů po splatnosti	0	0	0	0	116 556	116 556
181 až 360 dnů po splatnosti	0	0	0	0	135 459	135 459
více než 360 dnů po splatnosti	0	0	0	6 430	1 361 484	1 367 914
Celkem po splatnosti	0	0	0	6 553	2 126 206	2 132 759
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě - hrubá hodnota	13 507 691	4 795 534	15 509	438 049	124 571 384	143 328 167

Analýza úvěrové kvality podle tříd k 31. 12. 2020:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Do splatnosti						
Stage 1	12 607 389	5 289 398	56 787	409 720	111 096 881	129 460 175
Stage 2	0	0	0	79 975	7 600 542	7 680 517
Stage 3	0	0	0	0	693 640	693 640
Celkem do splatnosti	12 607 389	5 289 398	56 787	489 695	119 391 063	137 834 332
Po splatnosti						
Stage 1						
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	0	64 970	64 970
Stage 2						
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	7 040	352 394	359 434
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	2 524	164 536	167 061
Stage 3						
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	0	87 710	87 710
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	0	71 828	71 828
91 až 180 dnů po splatnosti	0	0	0	0	154 865	154 865
181 až 360 dnů po splatnosti	0	0	0	0	318 966	318 966
více než 360 dnů po splatnosti	0	0	0	0	1 764 467	1 764 467
Celkem po splatnosti	0	0	0	9 564	2 979 737	2 989 302
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě – hrubá hodnota	12 607 389	5 289 398	56 787	499 259	122 370 800	140 823 634

16) FINANČNÍ DERIVÁTY

Spořitelna využívá finanční deriváty v podobě úrokových swapů za účelem zajištění úrokového rizika. Úrokové riziko vzniká, jestliže úrokově citlivá aktiva mají lhůty splatnosti či parametry přecenění odchylné od souvztažných úrokově citlivých závazků. Cílem Spořitelny v oblasti řízení úrokového rizika je snížit strukturální úrokové riziko, a tím i kolísání čistých úrokových marží. Všechny použité úrokové swapy jsou zajišťovací.

Efektivitu zajištění měří Spořitelna porovnáním kumulativních změn čisté současné hodnoty zajišťovacího derivátu a tzv. „hypotetického“ derivátu. Hypotetický derivát není skutečnou, ale pouze virtuální transakcí, reprezentující zajišťovanou položku a zajišťované riziko. Navíc, Spořitelna používá objemový test na ověření, zda objem zajišťovacích derivátů nepřevyšuje objem položek vhodných pro zajištění. Další informace k derivátům a zajišťovacímu účetnictví (Poznámka: 2).

Finanční deriváty pro zajištění reálné hodnoty

Spořitelna využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia překlenovacích úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření s pevnou úrokovou sazbou, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky (zajištění na portfoliové bázi). Úrokové riziko je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní úrok. Použité úrokové swapy mají objem a splatnost odpovídající zajišťované položce.

Spořitelna využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia depositních účtů retailových klientů, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky (zajištění na portfoliové bázi). Úrokové riziko z portfolia depositních účtů retailových klientů, které byly označeny jako zajištěná položka, je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění variabilní placený úrok za získávaný pevný úrok. Použité úrokové swapy mají objem a splatnost odpovídající zajišťované položce. Profil derivátů zajišťujících úrokové riziko vkladů odpovídá očekávanému profilu splatnosti vkladů reprezentovaného jejich benchmarkem.

Spořitelna využívá úrokové swapy k zajištění úrokového rizika, které vzniká z pohybu reálných hodnot dluhopisů zařazených v portfoliu Finančních aktiv v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a ve Finančních aktivech v naběhlé hodnotě, které vycházejí ze změn bezrizikové swapové výnosové křivky (zajištění na individuální bázi). Úrokový swap, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní, je denominovaný ve stejné měně jako zajišťovaný dluhopis s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Zdrojem neefektivity zajištění by mohly být rozdílné maturity nebo objemy u zajišťovaného dluhopisu a zajišťujícího swapu.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Spořitelny k 31. prosinci 2021 a 2020 jsou vykázány takto:

(tis. Kč)	2021			2020		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění reálné hodnoty						
Zajištění na individuální bázi	5 000 000	627 169	0	5 000 000	98 177	280
Zajištění na portfoliové bázi	97 000 000	3 578 234	2 996 580	53 100 000	249 463	1 370 040
Celkem zajišťovací deriváty	102 000 000	4 205 403	2 996 580	58 100 000	347 640	1 370 320

V položce Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou v roce 2021 vykázány čisté zisky (+) / ztráty (-) ze zajištěné položky přiřaditelné k zajištěnému úrokovému riziku ve výši - 2 261 mil. Kč (2020: 706 mil. Kč).

Čisté zisky / ztráty ze zajišťovacích nástrojů, které jsou také vykázány v položce Čistý zisk (+) / ztráta (-) z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, v roce 2021 činily 2 261 mil. Kč (2020: -706 mil. Kč).

Následující tabulky obsahují podrobnosti o zajištěných expozicích k 31. prosinci 2021 a 2020 podle strategií Spořitelny pro zajištění:

(tis. Kč)	2021			
	Účetní hodnota zajišťované položky	Kumulovaná hodnota úpravy reálné hodnoty zajišťovaných položek		Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek pro neefektivitu zajištění
		Aktiva	Pasiva	
Zajištění na individuální bázi				
Finanční aktiva v FVOCI	4 356 839	- 643 161	0	-525 577
Zajištění na portfoliové bázi				
Finanční aktiva v AC	48 627 430	- 3 872 570	0	-4 592 949
Finanční pasiva v AC	47 483 135	0	- 2 983 135	2 857 801

(tis. Kč)	2020			
	Účetní hodnota zajišťované položky	Kumulovaná hodnota úpravy reálné hodnoty zajišťovaných položek		Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek pro neefektivitu zajištění
		Aktiva	Pasiva	
Micro zajištění reálné hodnoty				
Finanční aktiva v FVOCI	4 882 416	- 117 584	0	-117 584
Makro zajištění reálné hodnoty				
Finanční aktiva v AC	40 320 379	720 379	0	698 075
Finanční pasiva v AC	13 625 334	0	- 125 334	125 334

17) POZEMKY, BUDOVY A ZAŘÍZENÍ

(tis. Kč)	Pozemky k užívání	Aktivum z práva k užívání	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2021	0	159 112	120 429	4 384	15 750	299 675
Oprávkky k 1. 1. 2021	0	-4 768	-78 706	-3 354	-11 354	-98 182
Snížení hodnoty k 1. 1. 2021	0	0	0	0	0	0
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2021	0	154 344	41 723	1 030	4 396	201 493
Přírůstky	0	51 226	6 014	741	0	57 981
Úbytky	0	-106 730	-977	-59	-353	-108 119
Odpisy	0	-12 495	-16 732	-425	-1 212	-30 864
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2021	0	86 345	30 028	1 287	2 831	120 491
z toho						
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2021	0	97 463	111 499	5 022	9 492	223 476
Oprávkky k 31. 12. 2021	0	-11 117	-81 471	-3 735	-6 662	-102 985
Snížení hodnoty k 31. 12. 2021	0	0	0	0	0	0

Čistá hodnota nedokončených investic zahrnutá v Pozemcích, budovách a zařízeních k 31. 12. 2021 činila 899 tis. Kč (31. 12. 2020: 6 335 tis. Kč).

(tis. Kč)	Pozemky k užívání	Aktivum z práva k užívání	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2020	1 008 839	5 672	235 357	38 933	286 085	1 574 885
Oprávkky k 1. 1. 2020	-564 608	-725	-196 156	-34 578	-268 038	-1 064 105
Snížení hodnoty k 1. 1. 2020	0	0	0	0	0	0
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2020	444 231	4 947	39 201	4 355	18 046	510 780
Přírůstky	0	154 106	23 987	170	0	178 263
Úbytky	-444 231	0	-1 187	-2 427	-10 598	-458 444
Odpisy	0	4 947	-20 278	-1 068	-3 051	-29 106
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2020	0	154 344	41 723	1 030	4 396	201 493
z toho						
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2020	0	159 112	120 429	4 384	15 750	299 675
Oprávkky k 31. 12. 2020	0	-4 768	-78 706	-3 354	-11 354	-98 182
Snížení hodnoty k 31. 12. 2020	0	0	0	0	0	0

Spořitelna si najímá od ČSOB část budovy v centrále na Radlické, Praha. Zároveň aktivum z práva užívání zahrnuje i 2 operativní nájmy aut.

18) NEHMOTNÁ AKTIVA

(tis. Kč)	Software	Ostatní nehmotná aktiva	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2021	2 777 909	89	2 777 998
Oprávkky k 1. 1. 2021	-1 863 812	-89	-1 863 901
Snížení hodnoty k 1.1.2021	-130 034	0	-130 034
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2021	784 063	0	784 063
Přírůstky	95 884	0	95 884
Úbytky	-52 672	0	-52 672
Amortizace	-247 456	0	-247 456
Snížení hodnoty	51 425	0	51 425
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2021	631 244	0	631 244
z toho			
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2021	2 679 988	0	2 679 988
Oprávkky a snížení hodnoty k 31. 12. 2021	-1 970 135	0	-1 970 135
Snížení hodnoty k 31.12.2021	-78 609	0	-78 609

Čistá hodnota nedokončených investic zahrnutá v Software k 31. 12. 2021 činila 52 852 tis. Kč (k 31. 12. 2020: 75 765 tis. Kč).

(tis. Kč)	Software	aktiva	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2020	2 642 875	89	2 642 964
Oprávký a snížení hodnoty k 1. 1. 2020	-1 697 531	-89	-1 697 620
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2020	945 344	0	945 344
Přírůstky	135 034	0	135 034
Úbytky	0	0	0
Amortizace	-245 303	0	-245 303
Snížení hodnoty	-51 012	0	-51 012
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2020	784 063	0	784 063
z toho			
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2020	2 777 909	89	2 777 998
Oprávký a snížení hodnoty k 31. 12. 2020	-1 993 846	-89	-1 993 935

V roce 2021 došlo k nasazení nového CRM (Client Relationship Management) a k náhradě platformy Liferay. U původních softwarových řešení jsme proto spolu s jejich vyřazením z majetkové evidence rozpustili v minulosti vytvořené opravné položky (CRM 49 mil. Kč), platforma Liferay (3 mil. Kč). Spolu s předpokladem nižší potřeby využívat VDA (Virtual desktop access) řešení jsme v roce 2021 snížili účetní hodnotu tohoto nakoupeného softwarového řešení (1 mil. Kč).

19) OSTATNÍ AKTIVA

(tis. Kč)	2021	2020
Ostatní finanční aktiva		
Pohledávky za různými dlužníky po zohlednění opravných položek	33 317	39 484
Pohledávky za zaměstnanci	1 386	3 116
Příjmy příštích období	3 524	261
Dohadné účty aktivní	52 345	82 870
Ostatní nefinanční aktiva		
Náklady příštích období	44 586	50 563
DPH a ostatní daňové pohledávky	82	156
Ostatní	0	0
	135 240	176 450

Pohledávky za různými dlužníky zahrnují zejména pohledávky za externími spolupracovníky, pohledávky za odběrateli a poskytnuté zálohy.

Dohadné účty aktivní zahrnují zejména dohadnou položku na poplatky za uzavření smluv z titulu smluv uzavřených v roce 2021 a nezaplacených k 31. 12. 2021 ve výši 7 mil. Kč (k 31. 12. 2020: 21 mil. Kč) a dohadnou položku na poplatky za zprostředkovaný prodej produktů nabízených v rámci skupiny ČSOB ve výši 42 mil. Kč (k 31. 12. 2020: 58 mil. Kč). Náklady příštích období zahrnují předplacené služby údržby software a hardware, servisní podpory a licenční poplatky.

20) FINANČNÍ ZÁVAZKY V NABĚHLÉ HODNOTĚ

(tis. Kč)	2021	2020
Závazky k úvěrovým institucím		
Přijaté úvěry	0	40 300
Závazky ke klientům		
Úsporné vklady splatné na požádání	26 460	22 183
Úsporné vklady s výpovědní lhůtou	69 602 171	66 105 542
Úsporné vklady se splatností	69 025 952	71 740 830
Závazek z úrokového zvýhodnění	1 730 825	1 369 739
Ostatní závazky ke klientům	1 218 608	1 293 664
Závazky z dosud nepřirazených plateb klientů	24 045	18 887
Dohadné účty pasivní	179 127	0
Závazky z leasingu	86 680	154 546
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	141 893 869	140 745 691

Úsporné vklady s výpovědní lhůtou jsou převážně vklady po vázací době, na které se vztahuje výpovědní lhůta 3 měsíce.

Dohadné účty pasivní zahrnují zejména dohadné položky na poplatky a provize z titulu uzavřených smluv k produktům nabízeným v rámci skupiny ČSOB ve výši 29 mil. Kč (k 31. 12. 2020 40 mil. Kč) a dohadné položky na ostatní odbytové náklady ve výši 108 mil. Kč (k 31. 12. 2020 126 mil. Kč). V roce 2020 byly dohadné položky na finanční činnost vykázány v ostatních finančních závazcích (pozn. 21).

21) OSTATNÍ ZÁVAZKY

(tis. Kč)	2021	2020
Ostatní finanční závazky		
Závazky vůči různým věřitelům	128 987	127 808
Závazky vůči zaměstnancům včetně sociálního a zdravotního pojištění	116 856	128 404
Výdaje příštích období	19	21
Dohadné účty pasivní	125 293	344 316
Ostatní nefinanční závazky		
DPH a ostatní daňové závazky	181 193	219 922
	552 348	820 471

Závazky vůči různým věřitelům zahrnují zejména závazky vůči externím spolupracovníkům za uzavření smluv k 31. 12. 2021 ve výši 123 mil. Kč (k 31. 12. 2020: 99 mil. Kč).

Dohadné účty pasivní zahrnují v roce 2021 zejména dohadnou položku na provize externím spolupracovníkům za uzavření smluv z titulu smluv uzavřených v roce 2021 a nezaplacených k 31. 12. 2021 ve výši 21 mil. Kč (k 31. 12. 2020: 33 mil. Kč).

K 31. 12. 2021 a 2020 neměla Spořitelna žádné závazky po splatnosti z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvků na státní politiku zaměstnanosti, žádné závazky po splatnosti z veřejného zdravotního pojištění a žádné evidované daňové nedoplatky.

22) REZERVY

(tis. Kč)	Příspěvky do FPV a RF	Ztráty ze soudních sporů	Ostatní	Rezervy na úvěrové přísliby	Celkem
1. 1. 2020	0	1 580	17 445	15 465	34 490
Tvorba	79 057	0	7 672	12 244	98 973
Použití	-77 409	0	-4 447	0	-81 856
Rozpuštění	-1 648	-1 250	-9 678	-12 701	-25 277
31. 12. 2020	0	330	10 992	15 008	26 330
Tvorba	84 370	0	861	20 294	105 525
Použití	-84 370	0	-3 462	0	-87 832
Rozpuštění	0	0	-3 803	-12 572	-16 375
31. 12. 2021	0	330	4 588	22 730	27 648

Rezervy na úvěrové přísliby (Pozn. 27):

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
1. leden 2020	10 164	4 546	755	15 465
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	9 429	1 794	71	11 294
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-5 393	-1 526	-101	-7 020
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	-361	-905	-408	-1 674
Snížení v důsledku odúčtování	-2 301	-584	0	-2 885
Modifikace bez odúčtování	0	0	-172	-172
31. prosinec 2020	11 538	3 325	145	15 008
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	17 768	1 651	5	19 423
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-6 689	-1 869	-11	-8 569
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	-364	-195	-43	-602
Snížení v důsledku odúčtování	-2 355	-135	-41	-2 531
31. prosinec 2021	19 898	2 777	55	22 730

Rezerva vytvořená na ztráty ze soudních sporů představuje závazek k pokrytí potenciálních rizik vyplývajících ze soudních sporů, ve kterých je Spořitelna na straně žalovaného.

Spořitelna je zapojena do několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít nepříznivý finanční dopad na Spořitelnu. Na základě dřívějších zkušeností a znaleckých posudků hodnotí Spořitelna vývoj těchto případů, pravděpodobnost jejich vyskytnutí, výši potenciálních finančních ztrát a odpovídajícím způsobem je zohledňuje.

Spořitelna čtvrtletně monitoruje stav těchto případů a následně rozhoduje o tvorbě, použití nebo rozpuštění rezervy.

Spořitelna nezveřejňuje detaily týkající se sporů, jelikož takové informace by mohly mít dopad na výsledek těchto sporů a mohly by závažně poškodit zájmy Spořitelny.

23) ZÁKLADNÍ KAPITÁL A ROZDĚLENÍ ZISKU

Základní kapitál upsaný a plně splacený k 31. 12. 2021 činil 1 500 000 tis. Kč (31. 12. 2020: 1 500 000 tis. Kč) a je rozdělen na 20 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 75 000 tis. Kč na akcii.

Ke dni 31. 12. 2021 byla Spořitelna ovládána ČSOB, jejíž podíl ve Spořitelně představoval 100 % (31. 12. 2020: 100 %).

Ke dni 31. 12. 2020 byla ČSOB přímo ovládána KBC Bank NV, jejíž podíl v ČSOB představoval 100 % (31. 12. 2020: 100 %). K témuž datu byla KBC Bank NV ovládána společností KBC Group NV.

Jediný akcionář Spořitelny v souladu s platnou legislativou rozhodl v červnu 2021 vložit dobrovolný peněžitý příplatek mimo základní kapitál ve výši 1 400 mil. Kč do ostatních kapitálových fondů za účelem posílení kapitálových zdrojů Spořitelny.

Do data vydání výkazů nebylo rozhodnuto o alokaci zisku za rok 2021. Čistý zisk za rok 2020 ve výši 493 186 tis. Kč byl celý rozdělen na dividendy.

24) REÁLNÁ HODNOTA FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Finanční aktiva a závazky vykazované v reálné hodnotě

Účetní postup vykazování reálné hodnoty je popsán v kapitole Důležité účetní postupy (Poznámka: 2.4 (6)).

Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě (finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku) jsou oceňována následujícím způsobem:

• Stupeň 1

Ke stanovení reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků se využívají zveřejněné kotace na aktivních trzích, pokud jsou k dispozici. Tržní přecenění se získává srovnáním cen, což znamená, že při přecenění se nevyužívá žádný model. Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují dluhopisy.

Reálné hodnoty finančních aktiv a závazků, které jsou obchodovány na aktivních trzích, vycházejí z kotovaných tržních cen nebo z cen vyhlášených dealery. Ke stanovení reálných hodnot všech ostatních finančních instrumentů Spořitelna využívá oceňovací techniky.

• Stupeň 2

Oceňovací techniky založené na tržních vstupech přímých (například ceny) nebo nepřímých (například odvozené z cen). Tato kategorie zahrnuje instrumenty oceňované kotovanými tržními cenami pro podobné instrumenty; oceňované kotovanými cenami pro identické nebo podobné instrumenty na aktivních trzích, které jsou považovány za méně aktivní nebo oceňované jinými oceňovacími technikami, u kterých jsou všechny významné vstupy přímo nebo nepřímo pozorovány na trzích.

Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují státní pokladniční poukázky ČR a úrokové swapy.

• Stupeň 3

Oceňovací techniky založené na významných netržních vstupech. Tato kategorie představuje všechny instrumenty, u kterých oceňovací techniky zahrnují vstupy, které nejsou založeny na pozorovatelných datech a u kterých mají netržní vstupy významný dopad na jejich přecenění. Kategorie obsahuje instrumenty, jejichž přecenění vychází z kotovaných tržních cen podobných instrumentů, které je ale nutné upravit o významné netržní úpravy a předpoklady, které odrážejí rozdíly mezi nástroji.

Oceňovací techniky zahrnují zejména modely diskontovaných peněžních toků nebo porovnání s podobnými instrumenty, pro které existují dostupné tržní ceny. Předpoklady a vstupy do oceňovacích modelů zahrnují bezrizikovou úrokovou sazbu, referenční úrokovou míru, relevantní kreditní marže a další prémie využívané při odhadu diskontních sazeb nebo cen dluhopisů. Cílem oceňovacích technik je dospět k určení reálné hodnoty, která odráží hodnotu finančního instrumentu ke konci účetního období tak, jako by cena byla stanovena na trhu za běžných podmínek.

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2021 dle způsobů oceňování popsaných výše:

(tis. Kč)	2021			
	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva	6 597 517	332 833	0	6 930 350
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	6 597 517	0	0	6 597 517
Dluhové cenné papíry	6 597 517	0	0	6 597 517
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-3 872 570	0	-3 872 570
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	4 205 403	0	4 205 403
Finanční závazky	0	13 445	0	13 445
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-2 983 135	0	-2 983 135
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	2 996 580	0	2 996 580

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2020 dle způsobů oceňování popsaných výše:

(tis. Kč)	2020			
	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva	7 558 533	1 068 019	0	8 626 553
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě				
do ostatního úplného výsledku	7 558 533	0	0	7 558 533
Dluhové cenné papíry	7 558 533	0	0	7 558 533
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	720 379	0	720 379
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	347 640	0	347 640
Finanční závazky	0	1 244 986	0	1 244 986
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-125 334	0	-125 334
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	1 370 321	0	1 370 321

V roce 2021 (ani v roce 2020) nedošlo k žádným přesunům mezi stupni oceňování při ocenění finančních aktiv a závazků.

Finanční aktiva a pasiva nevykazovaná v reálné hodnotě

V následující tabulce je porovnání účetních a reálných hodnot finančních nástrojů, které nejsou ve finančních výkazech vykázány v reálných hodnotách.

(tis. Kč)	2021		2020	
	Účetní hodnota	Reálná hodnota	Účetní hodnota	Reálná hodnota
Finanční aktiva	142 877 523	135 040 453	139 909 062	143 324 415
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	1 265 273	1 265 273	1 297 413	1 297 413
Běžní účty	15 509	15 509	56 787	56 787
Překlenovací úvěry	113 819 240	106 449 036	109 542 897	112 327 456
Stavební úvěry	9 383 747	9 300 097	10 989 495	11 521 335
Reverzní repo	13 507 691	13 505 483	12 607 389	12 607 185
Dluhové cenné papíry v naběhlé hodnotě	4 795 492	4 414 313	5 289 351	5 388 230
Ostatní aktiva	90 572	90 572	125 731	125 731
Finanční závazky	142 248 550	141 458 106	141 346 240	141 663 500
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	141 893 869	141 103 425	140 745 691	141 062 951
Ostatní závazky	354 681	354 681	600 549	600 549

Rozdíl účetních a reálných hodnot Finančních aktiv v naběhlé hodnotě a Finančních závazků v naběhlé hodnotě je způsoben zejména rozdílem mezi historickými a diskontními sazbami použitými pro výpočet reálných hodnot.

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů nevykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2021 dle způsobů oceňování popsanych výše:

(tis. Kč)	2021			
	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva	4 414 313	1 355 845	129 270 295	135 040 453
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	0	1 265 273	0	1 265 273
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	4 414 313	0	129 270 295	133 684 608
Ostatní aktiva	0	90 572	0	90 572
Finanční závazky	0	354 681	141 103 425	141 458 106
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	0	0	141 103 425	141 103 425
Ostatní závazky	0	354 681	0	354 681

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů nevykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2020 dle způsobů oceňování popsanych výše:

(tis. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva	5 388 230	1 423 144	136 513 041	143 324 415
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	0	1 297 413	0	1 297 413
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	5 388 230	0	136 513 041	141 901 272
Ostatní aktiva	0	125 731	0	125 731
Finanční závazky	0	600 549	141 062 951	141 663 500
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	0	0	141 062 951	141 062 951
Ostatní závazky	0	600 549	0	600 549

Spořitelna při stanovení reálné hodnoty finančních aktiv a závazků vycházela z následujících předpokladů a metod:

Dluhové cenné papíry v naběhlé hodnotě

Reálná hodnota dluhových cenných papírů v naběhlé hodnotě je založena na kotovaných tržních cenách, když jsou dostupné. Tyto kotace jsou získávány z relevantních trhů, jestliže tržní aktivita pro jednotlivé cenné papíry je dostatečně likvidní nebo z průměrných referenčních kotací hlavních brokerů. Jestliže kotované tržní ceny nejsou dostupné, tak je reálná hodnota získávána z kotovaných tržních cen srovnatelných instrumentů nebo za použití modelů založených na současné hodnotě budoucích peněžních toků.

Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi a centrálními bankami vykazované v naběhlé hodnotě

Účetní hodnoty stavů na běžných účtech se shodují s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty termínových vkladů a úvěrů poskytnutých úvěrovými institucemi a centrálním bankám jsou stanoveny jako současná hodnota budoucích peněžních toků za použití současných tržních sazeb na mezibankovním trhu a relevantních kreditních marží.

Úvěry a pohledávky za ostatními klienty vykazované v naběhlé hodnotě

Reálné hodnoty úvěrů klientům jsou stanoveny jako současná hodnota očekávaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám a relevantním kreditním maržím odvozeným na základě vývoje parametrů pravděpodobnost selhání (PD) a ztrát při selhání (LGD).

Závazky k úvěrovým institucím

Reálné hodnoty závazků k úvěrovým institucím jsou stanoveny jako současná hodnota budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám na mezibankovním trhu a relevantním kreditním maržím.

Závazky k ostatním klientům

Reálné hodnoty vkladů účastníků stavebního spoření jsou stanoveny jako současná hodnota očekávaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám a relevantním kreditním maržím.

Ostatní aktiva a ostatní závazky

Většina ostatních aktiv a ostatních závazků má zbytkovou splatnost do jednoho roku nebo jejich sazby jsou fixovány na relativně krátké období a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

25) DODATEČNÉ INFORMACE K VÝKAZU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

ZŮSTATKY HOTOVOSTI A HOTOVOSTNÍCH EKVIVALENTŮ

(tis. Kč)	2021	2020
Pokladní hotovost	0	0
Pohledávky vůči centrálním bankám	1 265 273	1 297 413
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 13)	1 265 273	1 297 413
Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi	15 509	56 787
Hotovost a hotovostní ekvivalenty	1 280 782	1 354 200

Změny v provozních aktivech

(tis. Kč)	2021	2020
Čistá změna finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	709 340	-4 814 172
Čistá změna finančních aktiv v naběhlé hodnotě	-3 001 210	3 334 353
Čistá změna v zajišťovacích derivátech	735 186	-960 857
Čistá změna v ostatních aktivech	41 158	7 419
	-1 515 526	-2 433 257

Změny v provozních závazcích

(tis. Kč)	2021	2020
Čistá změna finančních závazků v zůstatkové hodnotě	164 442	1 077 393
Čistá změna v zajišťovacích derivátech	-1 231 542	999 448
Čistá změna v ostatních závazcích	-268 123	13 796
	-1 335 223	2 090 637

Nepeněžní položky v zisku před zdaněním

(tis. Kč)	2021	2020
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika (Poznámka: 10)	-445 043	384 981
Odpisy a amortizace (Poznámka: 17, 18)	278 320	272 202
Amortizace diskontů a premií	232 963	226 799
Rezervy (Poznámka: 22)	1 318	-8 160
	67 558	875 822

26) ANALÝZA ZBYTKOVÉ SPLATNOSTI AKTIV A ZÁVAZKŮ

V níže uvedené tabulce je shrnutí zbývajících smluvní splatnosti finančních závazků Spořitelny na základě smluvních nediskontovaných platebních toků k 31. 12. 2021:

(tis. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	1 265 273	0	0	0	1 265 273
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	458 720	3 425 989	2 712 808	0	6 597 517
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	19 142 104	18 331 792	102 869 347	1 178 436	141 521 679
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	0	0	- 3 872 570	-3 872 570
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	98 073	1 953 559	2 153 771	0	4 205 403
Ostatní aktiva	99 589	19 178	0	16 473	135 240
Účetní hodnota celkem	21 063 759	23 730 518	107 735 926	-2 677 661	149 852 542
ZÁVAZKY					
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	29 661 198	68 713 860	43 518 811	0	141 893 869
<i>z toho: závazky z leasingu</i>	<i>10 182</i>	<i>39 551</i>	<i>36 947</i>	<i>0</i>	<i>86 680</i>
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	169 435	1 648 598	1 178 547	0	2 996 580
Ostatní závazky	496 196	24 787	31 365	0	552 348
Účetní hodnota celkem	30 337 011	70 426 796	44 765 670	0	145 529 477

Významný meziroční pohyb v přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek byl způsoben extrémním pohybem úrokových sazeb, což se promítlo do diskontních faktorů, které ovlivňují hodnotu zajišťovaných položek.

V níže uvedené tabulce je shrnutí zbývajících smluvní splatnosti finančních aktiv a závazků Spořitelny na základě smluvních nediskontovaných platebních toků k 31. 12. 2020:

(tis. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	1 297 413	0	0	0	1 297 413
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	259 924	3 193 309	4 105 300	0	7 558 533
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	18 480 066	20 402 828	98 107 816	1 495 209	138 485 919
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	0	0	720 379	720 379
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	28 573	319 067	0	347 640
Ostatní aktiva	139 113	22 380	0	14 957	176 450
Účetní hodnota celkem	20 176 516	23 647 090	102 532 183	2 230 545	148 586 334
ZÁVAZKY					
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	27 461 628	69 987 495	43 296 568	0	140 745 691
<i>z toho: závazky z leasingu</i>	<i>16 258</i>	<i>63 825</i>	<i>74 463</i>	<i>0</i>	<i>154 546</i>
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	37 251	1 050 260	282 810	0	1 370 321
Ostatní závazky	766 625	28 421	25 425	0	820 471
Účetní hodnota celkem	28 265 504	71 066 176	43 604 803	0	142 936 483

27) PODMÍNĚNÁ AKTIVA, ZÁVAZKY A ÚVĚROVÉ PŘÍSLIBY

Hodnota poskytnutých neodvolatelných úvěrových příslibů Spořitelny k 31. 12. 2021 byla následující:

Úvěrové přísliby

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Nečerpané úvěrové přísliby stavebních úvěrů	88 152	18 162	465	106 779
Nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	11 057 214	53 319	0	11 110 533
	11 145 366	71 481	465	11 217 312

Rezervy na nečerpané úvěrové přísliby

(Poznámka: 22)

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Rezervy na nečerpané přísliby stavebních úvěrů	40	132	55	227
Rezervy na nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	19 858	2 645	0	22 503
	19 898	2 777	55	22 730

Hodnota poskytnutých neodvolatelných úvěrových příslibů Spořitelny k 31. 12. 2020 byla následující:

Úvěrové přísliby

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Nečerpané úvěrové přísliby stavebních úvěrů	97 454	14 978	1 100	113 532
Nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	6 566 047	65 023	87	6 631 157
	6 663 501	80 001	1 187	6 744 689

Rezervy na nečerpané úvěrové přísliby

(Poznámka: 22)

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Rezervy na nečerpané přísliby stavebních úvěrů	47	131	130	308
Rezervy na nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	11 491	3 194	15	14 700
	11 538	3 325	145	15 008

Neodvolatelné úvěrové přísliby jsou takové přísliby, kdy čerpání úvěru nemůže být ze strany Banky omezeno. Banka nemůže bez udání důvodu, bez předchozího upozornění a bez stanovení lhůty neposkytnout či zcela zastavit čerpání úvěru požadované klientem.

Smluvní hodnoty představují maximální úvěrové riziko, které by Banka podstoupila v případě, že dojde k úplnému čerpání podrozvahového závazku, klient závazek nesplatí a hodnota případného zajištění by byla nulová. Řada úvěrových příslibů je zajištěna, celkové smluvní hodnoty úvěrových příslibů proto nemusejí představovat riziko ztráty.

Zdanění

Česká daňová legislativa a její interpretace a metodika se stále vyvíjejí. V současném prostředí daňových předpisů proto existuje nejistota ve výkladu a v postupu příslušných finančních úřadů v řadě oblastí. V důsledku toho musí Spořitelna při tvorbě plánu a účetních zásad sama interpretovat daňovou legislativu. Vliv této nejistoty nelze vyčíslit.

Pohledávky z operativního nájmu (Spořitelna je pronajímatelem)

V roce 2021 Spořitelna nevystupovala v roli pronajímatele.

Zbytková splatnost závazků z leasingu k 31. prosinci 2021 a k 31. prosinci 2020 je vykázána v pozn. 26.

28) KOMPENZACE FINANČNÍCH AKTIV A FINANČNÍCH ZÁVAZKŮ

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Spořitelny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2021:

(tis. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv a závazků vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	4 205 403	2 996 580	0	0	1 208 823
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	13 507 691	0	0	0	0
Celková účetní hodnota	17 713 094	2 996 580	0	0	1 208 823
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 996 580	2 996 580	0	0	0
Celková účetní hodnota	2 996 580	2 996 580	0	0	0

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Spořitelny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2020:

(tis. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv a závazků vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	347 640	347 640	0	0	0
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	12 607 389	0	0	0	233 893
Celková účetní hodnota	12 955 029	347 640	0	0	233 893
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	1 370 321	347 640	0	0	1 022 681
Celková účetní hodnota	1 370 321	347 640	0	0	1 022 681

Částky v obou tabulkách mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci v souladu s International Swaps and Derivatives Association (ISDA), ačkoli Spořitelna nemá v úmyslu vypořádat je na čisté bázi.

29) SPŘÍZNĚNÉ STRANY

Se spřízněnými stranami běžně probíhá celá řada transakcí.

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2021 následující:

(tis. Kč)

	Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholový management	0	0	0
ČSOB, a. s.	15 509	3 578 234	9 220
Ostatní spřízněné strany			
Hypoteční banka, a. s.	0	0	3 680
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	0	0	4 870
ČSOB Pojišťovna a. s.	0	0	16 698

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2020 následující:

(tis. Kč)

	Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholový management	0	0	0
ČSOB, a. s.	56 787	249 463	646
Ostatní spřízněné strany			
Hypoteční banka, a. s.	0	0	4 562
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	0	0	5 455
ČSOB Pojišťovna a. s.	0	0	47 432

Úvěry a pohledávky spřízněným stranám byly poskytnuty v rámci běžné podnikatelské činnosti za stejných podmínek a úrokových sazeb, které byly ve stejné době poskytnuty ve srovnatelných transakcích třetím stranám.

Ostatní aktiva zahrnují zejména dohadné položky za zprostředkovatelskou činnost pro ČSOB, Penzijní společnost a dohadné položky na provize od ČSOB Pojišťovny.

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2021 následující:

(tis. Kč)

	Finanční závazky v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholový management	272	0	0
ČSOB, a.s.	0	2 949 386	43 443
Ostatní spřízněné strany			
ČSOB Pojišťovna a. s.	73 956	0	10 777
ČSOB Hypoteční banka a. s.	0	0	11 109
ČSOB Penzijní společnost a. s.	0	0	3 252

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2020 následující:

(tis. Kč)

	Finanční závazky v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholový management	516	0	0
ČSOB, a. s.	40 300	1 328 000	37 871
Ostatní spřízněné strany			
ČSOB Pojišťovna a. s.	65 121	0	29 506
ČSOB Hypoteční banka a. s.	0	0	4 606

Spořitelna přijímá také vklady od členů představenstva, dozorčí rady a od vedoucích zaměstnanců Spořitelny, jde o vklady stavebního spoření, které byly přijaty za stejných podmínek a úrokových sazeb, které platí pro ostatní klienty Spořitelny. Finanční závazky v zůstatkové hodnotě zahrnují přijatý úvěr od ČSOB a úsporný vkladový účet s výpovědní lhůtou od ČSOB Pojišťovny. Ostatní závazky zahrnují zejména závazky z přijatých faktur za údržbu SW a operativní leasing vozového parku.

Významné úrokové výnosy a náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

(tis. Kč)	2021		2020	
	Úrokové výnosy	Úrokové náklady	Úrokové výnosy	Úrokové náklady
ČSOB, a. s.	36	1 182	87	1 511
Ostatní spřízněné strany				
ČSOB Pojišťovna, a. s.	0	435	0	431

Významné poplatkové výnosy a náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

(tis. Kč)	2021		2020	
	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize
ČSOB, a. s.	58 691	5 308	27 822	6 252
Ostatní spřízněné strany				
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	24 276	0	26 017	0
Hypoteční banka, a. s.	72 304	0	33 904	0
ČSOB Pojišťovna, a. s.	197 625	1 713	164 185	1 987

Významné ostatní provozní výnosy z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

(tis. Kč)	2021	2020
	Ostatní provozní výnosy	
ČSOB, a. s.	0	3 636

Obvyklou součástí ostatních provozních výnosů jsou výnosy z pronájmu a úhrady za formuláře.

Významné provozní náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

(tis. Kč)	2021	2020
	Provozní náklady	
ČSOB, a. s.	271 084	131 583
Ostatní spřízněné strany		
ČSOB Leasing, a. s.	43	0
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	428	1 123
ČSOB Pojišťovna, a. s.	339	107

Provozní náklady z transakcí se spřízněnými stranami zahrnují především náklady na nájemné, údržbu SW, příspěvek na penzijní připojištění zaměstnanců, leasing vozového parku a náklady související s outsourcingem z důvodu integrace.

30) UDÁLOSTI PO SKONČENÍ ÚČETNÍHO OBDOBÍ

V průběhu přípravy ročních finančních výkazů došlo k invazi Ruska na Ukrajinu. Tato událost, vyžadující zvýšenou pozornost na úrovni Spořitelny, nastala 24. února 2022 a z toho důvodu byla posouzena jako následná událost, která nevede k úpravě účetních výkazů. Spořitelna nemá přímou expozici vůči Ukrajině, Bělorusku ani Rusku. Spořitelna velmi bedlivě sleduje makroekonomické dopady (např. dopad vysokých cen plynu a ropy na inflaci a ekonomický růst) a související dopady na Spořitelnu a její klienty, a to jak finanční, tak provozní, mimo jiné s velkým důrazem na hrozby informační bezpečnosti. Ekonomické a finanční sankce ze strany Západu mohou dále ovlivnit evropskou ekonomiku. Spořitelna zavedla průběžné monitorování a vyhodnocování situace.

Válka na Ukrajině, neustále rostoucí inflace a prudký růst úrokových sazeb (2T repo sazba ČNB vzrostla z 3,75 % na konci roku 2021 na 5,00 %) bude mít dopad na výsledky Spořitelny v roce 2022 (nemá však žádný dopad na finanční výsledky v roce 2021). Vzhledem k tomu, že k této události došlo v roce 2022, je považována za následnou událost neupravující výsledek. V této fázi není možné spolehlivě odhadnout, jaké tyto skutečnosti budou mít důsledky pro ekonomiku a konkrétněji pro Spořitelnu. Situaci Spořitelna bedlivě sleduje a jako vždy zaujímá opatrný a konzervativní přístup, přestože její kapitálové a likvidní pozice jsou takové, že je schopna odolat i vysoce negativním vývojovým scénářům. V průběhu roku 2022 Spořitelna vytvoří opravné položky, aby pokryla zvýšené úvěrové riziko vyplývající z této situace.

Od data účetní závěrky do jejího sestavení se neodehrály žádné jiné významné události mající vliv na účetní závěrku Spořitelny.

31) ŘÍZENÍ RIZIK

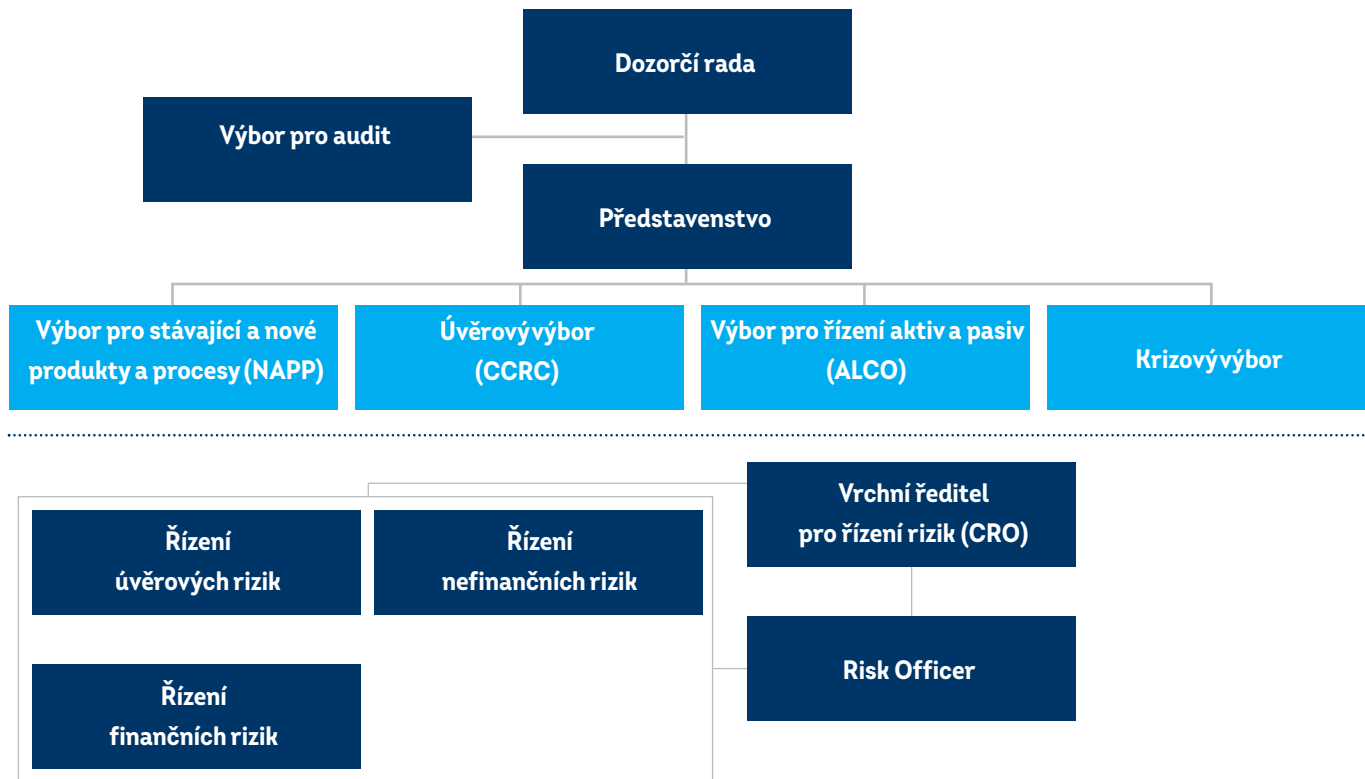
30.1 Úvod

Riziko je přirozenou součástí aktivit Spořitelny a jeho řízení společně s řízením kapitálu je zásadní pro výsledky a finanční zdraví Spořitelny.

Spořitelna je vystavena riziku úvěrovému, riziku likvidity, tržnímu riziku, operačnímu a jiným nefinančním rizikům. Tato kapitola popisuje organizaci řízení rizik a nejvýznamnější rizika, kterým Spořitelna čelí.

Organizace řízení rizik a kapitálu

Schéma níže zobrazuje základní organizační uspořádání v oblasti řízení rizik a kapitálu v ČSOB Stavební spořitelně.



Ve Spořitelně fungují tři na sobě nezávislé úrovně obrany (LoD). První úroveň je tvořena řízením rizik v rámci odborných útvarů, druhá úroveň je zajišťována útvarem Řízení rizik a útvarem Compliance a třetí úroveň představuje Interní audit. Součástí organizace řízení rizik je zejména:

- Představenstvo s podporou dalších výborů,
- Dozorčí rada spolu s Výborem pro audit,
- nezávislý Vrchní ředitel pro řízení rizik s odborem Řízení rizik a útvarem Compliance
- a pracovníci odborných útvarů s rizikovým povědomím, fungující jako první úroveň ochrany, kteří jsou odpovědní za řízení rizik ve svých útvarech.

Dozorčí rada

Dozorčí rada sleduje nastavení procesu řízení rizik ve Spořitelně. Dohlíží, zdali je systém řízení rizik efektivní, komplexní a přiměřené a pravidelně vyhodnocuje poznatky z této činnosti. Dohledová role spočívá v konstruktivních námitkách při tvorbě strategie Banky, sledování výkonnosti managementu a plnění dohodnutých cílů a záměrů, obchodních a rizikových strategií a zajištění jednotnosti finančních informací, efektivního řízení rizik a vnitřní kontroly (včetně vhodného rozdělení pravomocí a povinností).

Výbor pro audit

Výbor pro audit mimo jiné sleduje efektivitu vnitřní kontroly, vnitřního auditu, systému řízení rizik, vytváření účetních pravidel a postupů při přípravě finančních výkazů Spořitelny.

Představenstvo

Představenstvo zajišťuje zavedení a správné a efektivní fungování komplexního systému vnitřní kontroly a systému řízení rizik.

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO)

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO), je členem Představenstva odpovědným za identifikaci, vyhodnocení a podávání zpráv o všech rizicích plynoucích z provozování veškerých obchodních aktivit. Má přímou odpovědnost za řízení všech funkcí/útvárů v rámci řízení rizik.

Útvar řízení rizik

Útvar řízení rizik je zodpovědný za vytváření strategie řízení jednotlivých typů rizik a následné implementování a udržování procedur pro řízení rizika tak, aby byl zajištěn nezávislý kontrolní proces, dále zejména za plnění definovaných limitů a ohodnocování rizik nových produktů. Tento útvar také zajišťuje kompletnost měření a vykazování rizik. V případě outsourcingu těchto činností zabezpečuje jejich kontrolu.

Ostatní útvary a výbory účastníci se řízení rizik a kapitálu

Výbor pro stávající a nové produkty a procesy (NAPP)

Výbor NAPP je zodpovědný za schvalování nových produktů a jejich distribuce a stejně tak za pravidelnou revizi stávajících produktů. Členství zástupců různých oddělení ve výboru NAPP zabezpečuje, že klientům Spořitelny jsou nabízeny pouze takové produkty, u kterých jsou analyzována a omezena všechna důležitá rizika.

Úvěrový výbor (CCRC)

Úvěrový výbor slouží jako poradní orgán v oblasti řízení úvěrových rizik. Výbor má zodpovědnost za dohled nad řízením úvěrových rizik a implementování principů, rámců, politik a limitů pro řízení těchto rizik.

Výbor pro řízení aktiv a pasiv (ALCO)

Výbor pro řízení aktiv a pasiv má zodpovědnost za dohled nad řízením úrokového a likviditního rizika a za implementování principů, rámců, politik a limitů pro řízení těchto rizik ve Spořitelně.

Odborné útvary

Ředitelé odborných útvarů mají zodpovědnost za implementování principů, rámců, politik a limitů definovaných v rámci Strategií pro jednotlivá rizika. Ředitelé jsou zodpovědní za klíčové záležitosti týkající se řízení rizik, přijímají zásadní rozhodnutí ohledně řízení rizik a sledují jejich splnění.

Interní audit

Procesy týkající se řízení rizika jsou pravidelně kontrolovány a vyhodnocovány skupinovým útvarem Interního auditu. Kontroly se zaměřují jak na přiměřenost nastavených procesů, tak na jejich dodržování. Interní audit konzultuje svá hodnocení s managementem Banky a podává zprávu o svých zjištěních Představenstvu a Výboru pro audit.

Hlavní principy organizace řízení rizik a kapitálu

Řízením rizik se rozumí koordinovaný soubor činností k proaktivní identifikaci a řízení rizik, která mohou ovlivnit skupinu ve schopnosti dosahovat svých cílů a za účelem podpory realizace skupinové strategie.

KBC Risk Management Framework (RMF) stanovuje jasná pravidla a postupy pro řízení rizik v rámci celé skupiny KBC. Zahrnuje také soubor minimálních standardů a metod, procesů a nástrojů, které musí dodržovat všechny subjekty v rámci Skupiny a ze kterých vychází metodika pro jednotlivé specifické typy rizika.

Proces řízení rizik sestává z následujících kroků, které se vzájemně ovlivňují a nemají striktně dané pořadí.

Identifikace rizik

Identifikace rizik je proces systematického a proaktivního odhalování, rozpoznávání, hodnocení a popisu rizik, která by mohla negativně ovlivnit strategické cíle skupiny v přítomnosti či v budoucnu.

Jedním z nástrojů používaných k identifikaci rizik je „New and Active Products Process“ (NAPP). Tento proces je nastaven tak, aby identifikoval a zmínil všechna rizika související s novými a stávajícími produkty a službami, která mohou negativně ovlivnit klienta a/nebo KBC. NAPP je formalizovaný proces použitelný v celé skupině. V rámci skupiny nelze vytvářet, kupovat, měnit nebo prodávat žádné produkty, procesy a/nebo služby bez schválení v souladu s řízením NAPP. Všechny návrhy NAPP jsou pravidelně přezkoumávány, a to jak podle skupinového, tak lokálního rizika, aby se posoudil dopad těchto návrhů na rizikový profil skupiny. Tento nástroj zahrnující celý proces až po fázi monitorování a vykazování byl zaveden ve všech významných entitách skupiny.

Měření rizik

Měření rizik má za cíl kvantifikovat různá rizika, kterým je skupina KBC vystavena. Jakmile jsou rizika identifikována, lze posoudit určité atributy, jako je dopad, pravděpodobnost výskytu, velikost expozice atd. Každý RMF pro specifický typ rizika poskytuje přehled rizikových opatření používaných v rámci skupiny (jak regulačních, tak interně definovaných).

Nastavení a kaskádování rizikového apetitu

„Rizikový apetit“ je klíčový nástroj v rámci řízení rizika, protože nám pomáhá lépe porozumět a řídit rizika tím, že explicitně vyjadřuje – jak kvalitativně, tak kvantitativně – kolik a jaký druh rizika chceme podstoupit. Schopnost akceptovat riziko (schopnost podstupovat riziko) je omezena jak finančními omezeními (dostupný kapitál, profil likvidity atd.), tak nefinančními omezeními (předpisy, zákony atd.), přičemž ochota akceptovat riziko závisí na zájmech různých zúčastněných stran (stakeholderů). Klíčovou složkou při definování rizikového apetitu je proto pochopení klíčových zainteresovaných stran organizace a jejich očekávání.

Ochota podstupovat rizika v rámci skupiny je zachycena v dokumentu „Risk appetite statement“ (RAS), který se vytváří na skupinové i lokální úrovni. RAS odráží pohled představenstva a vrcholového vedení na podstupování rizik obecně a na přijatelnou úroveň a skladbu rizik, které zajišťují soulad s požadovaným výnosem. RAS je postaven na cílech ochoty podstupovat riziko, které jsou přímo spojeny s podnikovou strategií, a poskytuje kvalitativní popis „herního pole“ společnosti KBC. Tyto cíle rizikového apetitu jsou dále kvalitativně a kvantitativně specifikovány pro každý z materiálních typů rizik. Dlouhodobý rizikový apetit je pro hlavní typy rizik specifikován jako vysoký, střední nebo nízký na základě nastavených metrik a prahových hodnot. Rizikový apetit se převádí do skupinových limitů/cílů pro jednotlivé typy rizika, které jsou dále kaskádovitě propisovány k entitám níže.

Analýza rizik, reportování a nápravná opatření

Cílem analýzy rizik a reportingu je poskytnout managementu zvýšenou úroveň transparentnosti zajištěním komplexního pohledu na měnící se rizikový profil a kontext, ve kterém skupina působí. Kromě interního reportingu se pro různé zainteresované strany připravují externí reporty. Vzhledem k tomu, že se od managementu očekává, že přijme příslušná opatření na základě analýzy rizik a vykazování rizik, výstup by měl být úplný, dobře vyvážený, snadno srozumitelný a zaměřený na klíčová sdělení/navrhovaná opatření. Je nezbytné, aby navrhovaná opatření byla přizpůsobena příslušným zúčastněným stranám.

Zátěžové testování

Stresové testování je nástroj, který podporuje rozhodovací proces a zahrnuje různé techniky používané k posouzení potenciálního negativního dopadu na (finanční) stav KBC, způsobeného konkrétními událostmi a/nebo pohyby rizikových faktorů od věrohodných po výjimečné nebo dokonce extrémní.

31.2 Úvěrové riziko

Úvěrové riziko představuje riziko možné ztráty plynoucí z neplnění smluvních závazků protistrany (tj. dlužníka, ručitele, smluvního partnera v obchodních vztazích nebo emitenta dluhového cenného papíru) v důsledku platební neschopnosti, neochoty splácet nebo v důsledku zásahu státu či regulátora dané země. Naposledy zmíněné riziko je také popisováno jako „riziko země“.

Spořitelna řídí úvěrové riziko pomocí nastavení rizikových limitů, které je ochotna u jednotlivých protistran, v jednotlivých geografických regionech a odvětvích akceptovat, přičemž monitoruje úvěrové expozice ve vztahu k takto stanoveným limitům. Spořitelna zavedla proces kontroly úvěrové kvality s cílem včas identifikovat možné změny úvěrové bonity protistran, a to včetně pravidelných kontrol zajištění.

Spořitelna využívá pro výpočet kapitálového požadavku přístup Internal Rating Based Advance (IRBA) pro retailové expozice a Internal Rating Based Foundation (IRBF) pro neretailové expozice. Výjimku tvoří pouze expozice za segmentem SME, které jsou z hlediska bilanční hodnoty nevýznamné. Pro tento segment se používá metoda standardizovaného přístupu.

Riziko protistrany u neretailových protistran a zemí je řízeno na základě statistických modelů predikce selhání (PD – pravděpodobnost selhání). Hodnoty LGD/ztráta plynoucí ze selhání a EAD/velikost expozice v selhání vycházejí z regulačních hodnot pro výpočet kapitálového požadavku a z expertních odhadů kombinovaných s historickými daty.

Pro retailové angažovanosti byly pro PD, LGD vyvinuty statistické modely. Narozdíl od neretailových angažovaností, u kterých jsou rizikové faktory určeny na individuální bázi, jsou u retailu rizikové faktory založeny na skupinách angažovaností se stejným sklonem k riziku (tzv. pooly). Koeficienty LGD zohledňují i recovery z případných prodejů nemovitostí u zajištěných expozic. Samotná hodnota nemovitosti však nijak nevstupuje do LGD modelu.

Výsledky modelů využívá Skupina pro výpočet kapitálových požadavků a současně pro účely rozhodování ve schvalovacím procesu Spořitelny.

V březnu 2020 implementovala spořitelna novou definici defaultu. Tato implementace proběhla plně v souladu s evropskou i lokální regulací. Dopady této implementace jsou, mimo jiné ve způsobu výpočtu dnů po splatnosti. Dny po splatnosti jsou nově definovány jako počet po sobě jdoucích dnů, kdy se dluh na facilitě nachází kontinuálně a současně nad absolutním a relativním „prahem významnosti“, které stanovuje regulátor.

Selhání je definováno jako situace, při které nastane nejméně jedna z následujících podmínek:

(i) Předpokládá se, že zákazník nesplní svůj závazek řádně a včas, aniž by Spořitelna přistoupila k uspokojení svých pohledávek z plnění ze zajištění.

(ii) Alespoň jedna splátka jistiny, příslušenství nebo závazku vyplývajícího ze smlouvy o stavebním spoření vůči Spořitelně je po splatnosti déle než 90 dnů.

V rámci Spořitelny může také nastat selhání, když je poskytnutá úleva označená jako forbearance: tato opatření sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Více informací v části „Úvěrové expozice s úlevou“.

Vývoj ztrát ze znehodnocení v roce 2021 byl nad očekávání lepší navzdory přetrvávající pandemické situaci, což svědčí o obezřetném přístupu při poskytování úvěrů v uplynulých letech. Podíl úvěrů v selhání klesal konstantě v průběhu celého roku na historická minima. Z důvodu přetrvávající nejistoty se Spořitelna rozhodla i nadále udržovat dodatečné ECL za pomoci management overlay a následně i prostřednictvím aplikace Tier 5 v Stage 2.

Angažovanost vůči neretailovým subjektům

Ratingový model: PD (pravděpodobnost selhání)

Spořitelna řídí svou angažovanost vůči neretailovým subjektům stanovením limitů na protistrany, které jsou založeny na interním ratingu, který je dané protistraně individuálně přiřazen. Ratingy vycházejí ze statistických ratingových modelů, které vyhovují požadavkům na IRBF modely, a které berou v úvahu jak finanční, tak nefinanční údaje. Ratingová stupnice je odstupňována v souladu s jednotným číselníkem PD platným pro KBC skupinu, který má 12 stupňů od stupně 1, který představuje nejlepší rating, po stupeň 12, který je nejhorší.

PD 1 až 9 představují pravidelně splácené úvěrové expozice.

PD 10 zahrnuje klienty, jejichž úvěry posoudila příslušná skupinová úvěrová schvalovací úroveň jako "pravděpodobně nesplacitelné", žádný závazek není po splatnosti déle než 90 dní a žádná skupinová úvěrová schvalovací úroveň neposoudila úvěry jako "částečně nebo plně ztrátové" bez zohlednění zajištění.

PD 11 je přiděleno klientům, jejichž úvěry jsou po splatnosti více jak 90 dní, ale nebylo na ně zatím vyhlášeno insolvenční řízení.

PD12 představuje klienty, jejichž úvěry posoudila příslušná skupinová úvěrová schvalovací úroveň jako „částečně či plně ztrátové“ bez zohlednění zajištění.

PD ratingy jsou využívány nejen pro měření, sledování a řízení úvěrového rizika, ale mimo jiné i pro určení úrovně schvalování, zajištění a stanovení cen.

Následující tabulka ukazuje rozdělení neretailových úvěrových expozic Spořitelny podle interního a externího hodnocení:

Hodnocení neretailových expozic Spořitelny

Kategorie	PD hodnocení	PD %	S&P hodnocení	Stage	Výkonnost	Metodika znehodnocení	Selhání
Standardní	1-7	0.0-6.4	AAA - B	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Sledované	8-9	6.4-100	(B-) - C	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Nestandardní	10	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu /Individuální	V selhání
Pochybné	11	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu /Individuální	V selhání
Ztrátové	12	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu /Individuální	V selhání

Angažovanost vůči retailovým subjektům (podnikatelé, retailoví SME klienti a fyzické osoby)

Rizikové kategorie

Následující tabulka ukazuje hodnocení retailových úvěrových pozic Spořitelny. Hlavním kritériem pro hodnocení kvality retailových úvěrových pozic je počet dnů po splatnosti:

Hodnocení retailových expozic Spořitelny

Kategorie	PD hodnocení	Stage	Výkonnost	Metodika znehodnocení	Selhání
Standardní	Nedefinováno	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Sledované	Nedefinováno	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Nestandardní	10	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání
Pochybné	11	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání
Ztrátové	12	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání

Schvalovací proces

Schvalovací proces je rozložen do tří fází. Nejprve externí spolupracovník po projednání potřeb klienta zpracuje písemnou úvěrovou žádost. Následně návrh prostuduje nezávislý úvěrový pracovník na centrále Spořitelny a posoudí úvěrový případ z hlediska jeho rizika a zajištění. Tento proces je podporován skóringovým systémem obsahujícím taktéž informace z bankovního registru klientských informací.

Na bázi doporučení skóringového systému a individuálního vyhodnocení rizik úvěrovým pracovníkem je rozhodnuto o schválení/zamítnutí případu. V případech, kdy dochází k alternativnímu rozhodnutí pracovníka oproti doporučení skóringového systému, musí dojít k příslušnému zdůvodnění a konečné rozhodnutí se přesouvá na vyšší kompetenci.

Proces monitoringu

Proces sledování kvality retailových úvěrů je založen na agregovaných datech (neprovádí se individuální přezkoumání). Na měsíční bázi dochází k monitoringu vývoje defaultů v různých podskupinách úvěrů, na čtvrtletní bázi pak k monitoringu ostatních souvisejících parametrů kreditního rizika (informace o vývoji kapitálového požadavku včetně stresových scénářů, výsledcích vymáhacího procesu, stabilita a kvalita skórovacích modelů, hodnocení rizika koncentrace apod.). Proces zajišťuje odbor Řízení rizik a matematika stavebního spoření, jednotlivé reporty jsou poskytovány top managementu Spořitelny.

Proces vymáhání

Proces vymáhání dluhů v retailovém segmentu se skládá ze dvou hlavních fází: rané a pozdní vymáhání pohledávek. Rané vymáhání pohledávek je všeobecně založeno na úspěchu upomínek (přes call centrum nebo automatické písemné upomínky), které jsou odesílány od několika dní po splatnosti a mohou ovlivnit restrukturalizaci úvěru. Pozdní vymáhání pohledávek se zaměřuje na právní cesty vymáhání a realizaci zajištění pohledávek.

Finanční deriváty

Úvěrové riziko selhání protistrany vyplývající z finančních derivátů (úrokové swapy), se vždy omezuje pouze na nástroje s kladnou reálnou hodnotou a je s ním nakládáno stejně jako s úvěrovým rizikem v případě úvěrových expozic.

Riziko spojené s úvěrovým závazkem

Spořitelna neposkytuje za své klienty záruky a akreditivy třetím stranám, které mohou vyžadovat, aby Spořitelna za tyto klienty prováděla úhrady plateb.

Riziko koncentrace

Riziko koncentrace se řídí u neretailových expozic individuálními limity maximální úvěrové angažovanosti za jednotlivými protistranami, u retailových expozic pak koncentračními limity dle kraje, průmyslového odvětví a maximální angažovanosti za jedním klientem. Limity koncentrace jsou počítány tzv. Herfindahlovým Indexem⁵ a reportovány jsou čtvrtletně. Následující tabulka ukazuje hodnoty ke konci posledních let:

	2021	2020
Průmyslové odvětví	0.10	0.09
Kraj	0.09	0.09
Limit	0.18	0.18

Herfindahlovy indexy koncentrace Průmyslového odvětví i Kraje jsou dlouhodobě stabilní a dosahují hodnot hluboko pod stanovenými limity. Riziko koncentrace lze na základě indexů klasifikovat jako mírné.

Retailová i neretailová úvěrová expozice je soustředěna výhradně na území České republiky.

⁵ Herfindahlův index je měřítkem velikosti podniků v souvislosti s průmyslem a indikátor objemu konkurence mezi nimi. Jeho výše se může pohybovat v rozmezí od 0 do 1, kde 0 značí obrovské množství velmi malých firem a 1 jediného monopolního výrobce.

Zajištění a zmírnění úvěrového rizika

Výše a druh požadovaného zajištění závisí na posouzení úvěrového rizika protistrany. Jsou zavedena pravidla stanovující přijatelnost jednotlivých typů zajištění a hodnotící parametry.

Hlavní typy přijatých zajištění:

- u reverzních repo obchodů cenné papíry,
- u retailových půjček zástavní právo k obytným nemovitostem a vkladům na stavebním spoření.

Spořitelna se řídí doporučeními ČNB v souvislosti s poskytováním financování retailovým subjektům, které jsou zajištěné rezidenčními nemovitostmi. Spořitelna průběžně monitoruje tržní hodnotu všech zajištění, monitoruje tržní hodnotu zajištění získanou při kontrole adekvátnosti opravných položek na ztráty ze snížení hodnoty a v případě nutnosti požaduje dodatečné zajištění v souladu s příslušnou smlouvou. Výše zajištění vykazovaného k jednotlivým pohledávkám nepřevyšuje jejich účetní hodnotu.

Při uzavírání derivátových transakcí Spořitelna také využívá vzorové smlouvy o kompenzaci a ISDA-CSA dodatky pro kolateralizaci s cílem zajistit riziko nesplnění závazku protistrany.

Následující tabulka zobrazuje výši zajištění ve vztahu k úvěrům a pohledávkám, a to maximálně do výše rozvahové hodnoty těchto úvěrů a pohledávek:

Výše zajištění (tis. Kč)	2021	2020
Retailové bankovníctví, neúvěrové instituce	100 264 275	98 015 389
Centrální banky	13 323 938	12 373 496
Celkem	113 588 213	110 388 885

Posuzování snížení hodnoty pohledávek

Spořitelna se řídí účetním standardem IFRS 9 a používá tedy pro vyčíslení snížení hodnoty pohledávek koncept očekávané ztráty.

Portfolio se člení do tří stages, přičemž při rozřazování úvěrů do jednotlivých stages je zohledněno významné zvýšení úvěrového rizika od poskytnutí úvěru - splátky jistiny či úroků jsou v prodlení déle než 90 dní nebo jsou známy problémy s likviditou dané protistrany, zhoršení schopnosti dostát svým závazkům, které je promítnuto ve zhoršeném ratingu klienta nebo porušení původních podmínek smlouvy.

Za účelem vyhodnocení, zda došlo k výraznému zvýšení úvěrového rizika od počátečního poskytnutí úvěru, vedoucí k přesunu úvěru do stage 2, byl vyvinut symetrický víceúrovňový přístup (MTA). Pro úvěrová portfolia využívá Spořitelna pětistupňový přístup s těmito stupni:

1. Zhoršení interního PD ratingu klienta (odvozeno od PD použitého pro výpočet kapitálového požadavku) o dva a více stupňů od počátečního zaúčtování úvěru, pro retailové expozice se jedná o navýšení pravděpodobnosti výskytu selhání o 400 %, což je ekvivalentní ke zhoršení PD ratingu o dva stupně;
2. Expozici je poskytnuta úleva (Forbearance);
3. Expozice je v prodlení více než 30 dní;
4. Interní PD rating je roven stupni 9 nebo jeho ekvivalentu pro retailové expozice;
5. Kolektivní vyhodnocení – manuální přesun založený na expertním posouzení informací o budoucím sociálním, politickém, regionálním a ekonomickém vývoji, které nejsou zohledněny v PD modelech.

Spořitelna posuzuje jako indikátor významného zvýšení úvěrového rizika překlenovacího úvěru také situaci, kdy příslušný klient neplní včas své závazky vyplývající ze smlouvy o stavebním spoření, tj. včetně včasného spoření vkladů v souladu se smlouvou. Při zařazení překlenovacích úvěrů do Stage 1, 2 a 3 Spořitelna přihlíží i k informaci o počtu dní, kdy klient neplní své závazky vyplývající ze smlouvy o stavebním spoření.

V případě, že se pohledávka stane nevykonnou, je přesunuta přímo do stage 3.

Spořitelna využívá možnosti výjimky nízkého úvěrového rizika pro dluhové cenné papíry určené k obchodování a zařazené do portfolia ALM. Tzn. všechny expozice, které mají interní rating PD 1 – PD 3 zůstávají ve Stage 1.

Tento účetní standard také zavedl pravidla pro zařazení do stage pro takzvaná POCI aktiva. Jedná se o aktiva, která jsou již při počátečním zaúčtování v selhání. Tato aktiva se v případě uzdravení přesouvají ze stage 3 do stage 2, ale za žádných okolností není možný jejich přesun do Stage 1. Daná metodika se týká také modifikovaných finančních aktiv, u nichž vlivem modifikace podmínek došlo k zániku původního aktiva a vzniku nového aktiva s úlevou.

Očekávaná úvěrová ztráta (opravná položka) je vypočítána na 12-ti měsíční bázi pro stage 1 a na celoživotní bázi pro stage 2 a stage 3.

Spořitelna vyvinula nebo přebrala ze Skupiny IFRS 9 modely pro různé kombinace produktu a typu protistrany, jejichž účelem je dosáhnout správného výpočtu opravných položek. Ty jsou spočteny jako součet diskontovaných součinů IFRS 9 pravděpodobnosti selhání (PD), velikosti expozice v selhání (EaD) a ztráty plynoucí ze selhání (LGD) upravených o předpokládané splacení, a to v horizontu 12 měsíců nebo celé životnosti pohledávky v závislosti na přidělené stage. Konečná hodnota opravné položky je vypočítána jako vážený součet opravných položek ze tří různých makroekonomických scénářů. Při hodnocení kreditního rizika Skupina používá tři scénáře zohledňující míru nezaměstnanosti, jejichž výsledkem je rozpětí výsledné ECL.

Ve výjimečných případech, kdy opravná položka spočtená pomocí modelu spolehlivě nereflektuje odhad očekávané ztráty vzhledem k dostupným informacím o budoucím vývoji, má management možnost opravnou položku na základě expertního názoru upravit

Kvalita úvěrového portfolia

V následující tabulce je přehled úvěrové kvality podle jednotlivých klasifikačních tříd pro aktiva uvedená ve výkazu finanční situace na řádcích vztahujících se k půjčkám, a to na základě systému stanovování úvěrového ratingu Spořitelny k 31. 12. 2021 a 2020:

(tis. Kč)				2021		Čistá hodnota
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Hrubá hodnota	Opravné položky a rezervy	
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě						
do ostatního úplného výsledku	6 597 517	0	0	6 597 517	-64	6 597 453
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě						
Centrální banky	13 507 691	0	0	13 507 691	0	13 507 691
Vládní instituce	4 795 534	0	0	4 795 534	-42	4 795 492
Úvěrové instituce	15 509	0	0	15 509	0	15 509
Neúvěrové instituce	304 182	127 436	6 430	438 049	-5 845	432 204
z toho: překlenovací úvěry	304 182	25 942	6 430	336 555	-3 548	333 007
stavební úvěry	0	101 494	0	101 494	-2 297	99 197
Retailové bankovníctví	112 239 846	9 933 342	2 398 196	124 571 384	-1 800 601	122 770 783
z toho: překlenovací úvěry	104 625 092	8 494 682	2 169 357	115 289 131	-1 545 235	113 743 896
stavební úvěry	7 614 754	1 438 660	228 839	9 282 253	-255 366	9 026 887
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	4 205 403	0	0	4 205 403	0	4 205 403
Nečerpané úvěrové přísliby	11 145 366	71 481	465	11 217 312	-22 730	11 194 582
z toho: překlenovací úvěry	11 057 214	53 319	0	11 110 533	-22 503	11 088 030
stavební úvěry	88 152	18 162	465	106 779	-227	106 552
Celkem	152 811 048	10 132 259	2 405 091	165 348 399	-1 829 282	163 519 117

(tis. Kč)	PD rating	PD rating	PD rating	PD rating	PD rating	Bez PD ratingu	Celkem hrubá hodnota
	1-7	8-9	10	11	12		
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě							
do ostatního úplného výsledku	6 597 517	0	0	0	0	0	6 597 517
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě							
Centrální banky	13 507 691	0	0	0	0	0	13 507 691
Vládní instituce	4 795 534	0	0	0	0	0	4 795 534
Úvěrové instituce	15 509	0	0	0	0	0	15 509
Neúvěrové instituce	0	0	0	0	0	438 049	438 049
Retailové bankovníctví	116 441 064	5 732 124	770 733	148 017	1 479 446	0	124 571 384
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	4 205 403	0	0	0	0	0	4 205 403
Úvěrové přísliby	10 969 313	240 255	465	0	0	7 278	11 217 312
Celkem	156 532 031	5 972 380	771 198	148 017	1 479 446	445 327	165 348 399

(tis. Kč)	2020						Čistá hodnota
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Hrubá hodnota	Opravné položky a rezervy		
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě							
do ostatního úplného výsledku	7 558 533	0	0	7 558 533	-67		7 558 466
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě							
Centrální banky	12 607 389	0	0	12 607 389	0		12 607 389
Vládní instituce	5 289 398	0	0	5 289 398	-47		5 289 351
Úvěrové instituce	56 787	0	0	56 787	0		56 787
Neúvěrové instituce	409 720	89 539	0	499 259	-7 224		492 035
z toho: překlenovací úvěry	409 720	9 564	0	419 284	-5 424		413 860
stavební úvěry	0	79 975	0	79 975	-1 800		78 175
Retailové bankovníctví	111 161 851	8 117 472	3 091 477	122 370 800	-2 330 443		120 040 358
z toho: překlenovací úvěry	101 990 694	6 731 819	2 738 767	111 461 280	-1 912 582		109 548 699
stavební úvěry	9 171 157	1 385 653	352 710	10 909 520	-417 861		10 491 659
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	347 640	0	0	347 640	0		347 640
Nečerpané úvěrové přísliby	6 663 501	80 001	1 187	6 744 689	-15 008		6 729 681
z toho: překlenovacích úvěrů	6 566 047	65 023	87	6 631 157	-14 700		6 616 457
stavebních úvěrů	97 454	14 978	1 100	113 532	-308		113 224
Celkem	144 094 819	8 287 012	3 092 664	155 474 495	-2 352 789		153 121 706

(tis. Kč)	PD rating	PD rating	PD rating	PD rating	PD rating	Bez PD	Celkem hrubá hodnota
	1-7	8-9	10	11	12	ratingu	
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě							
do ostatního úplného výsledku	7 558 533	0	0	0	0	0	7 558 533
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě							
Centrální banky	12 607 389	0	0	0	0	0	12 607 389
Vládní instituce	5 289 398	0	0	0	0	0	5 289 398
Úvěrové instituce	56 787	0	0	0	0	0	56 787
Neúvěrové instituce	0	0	0	0	0	499 259	499 259
Retailové bankovníctví	113 133 618	6 145 705	828 237	308 077	1 955 164	0	122 370 801
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	347 640	0	0	0	0	0	347 640
Úvěrové přísliby	6 528 044	190 959	1 187	0	0	24 499	6 744 689
Celkem	145 521 409	6 336 664	829 424	308 077	1 955 164	523 757	155 474 495

Podíl úvěrů s dluhem po splatnosti na souvisejícím účtu stavebního spoření vyšším než 100 Kč⁶ (hranice významnosti) je 19 % ve Stage 2 (2020: 23 %) a 11 % ve Stage 3 (2020: 16 %).

Úvěrové expozice s úlevou

Opatření forbearance sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Smlouvy, u kterých byla přijata opatření forbearance, a u kterých nebyla dosud splněna kritéria pro vystoupení ze stavu „forborne“, jsou označovány za forborne úvěry. Tento přístup umožňuje Spořitelně řídit a omezovat případné budoucí ztráty z problémových úvěrů. V kontextu IFRS9, je forbearance opatření považováno za významné zvýšení kreditního rizika. Z tohoto důvodu, vede příznak forbearance k reklasifikaci úvěrové expozice do Stage 2 (v případě úvěru, který není v selhání) nebo do Stage 3 (v případě selhání). V důsledku označení expozice jako forborne, jsou opravné položky měřeny na základě celoživotních („lifetime“) očekávaných ztrát, namísto 12měsíčních ztrát.

Minimální období, kdy je expozice označena jako „forborne“, jsou 2 roky od doby, kdy byla expozice označena jako výkonná. Po této tzv. „ochranné lhůtě“ může být forbearance příznak odstraněn. Nicméně, podle definice selhání, zůstává klient/expozice v selhání alespoň 1 rok, což v tomto případě znamená celkové prodloužení na dobu 3 let.

⁶Dluh po splatnosti na souvisejícím účtu stavebního spoření vyšší než 100 Kč není kritériem pro zařazení úvěru do Stage 2, resp. Stage 3. Část uvedeného podílu tedy v příslušné Stage zůstane i bez dluhu po splatnosti na souvisejícím účtu stavebního spoření a naopak část uvedeného podílu nevznikne bez současného splnění kritéria pro zařazení úvěru do Stage 2, resp. Stage 3.

Zde je důležité zmínit, že úlevy související s COVID-19 poskytované v rámci programů veřejného a privátního moratoria (např. vyhlášených vládou České republiky ve formě zákona) nebyly považovány za úvěrové expozice s úlevou v souladu s očekáváními České národní banky a v souladu s pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví.

31.3 Likviditní riziko a řízení financování

Likviditní riziko je riziko, že Spořitelna nebude schopna efektivně dostát svým platebním závazkům v okamžiku jejich splatnosti, aniž by negativně ovlivnila svůj běžný provoz. Likvidita a financování jsou centrálně řízeny ve Skupině ČSOB. Pro sladění přístupu interního řízení s regulatorním pohledem Skupina, po schválení ČNB, zřídila likviditní podskupinu, jak je stanoveno v nařízení o kapitálových požadavcích (CRR). Likviditní podskupinu tvořili ČSOB a Hypoteční banka, ke které se od června 2021 připojila ČSOB Stavební spořitelna. K omezení tohoto rizika Skupina používá nástroje operativního a strategického řízení likvidity.

Operativní řízení likvidity

Cílem operativního řízení likvidity je zajistit hladké zpracování aktuálních platebních povinností Spořitelny a zároveň minimalizovat přidružené náklady. Operativní likvidita je založena na projekci peněžních toků s výhledem na 6 měsíců v detailu po dnech.

Kromě interně definovaných limitů musí Spořitelna rovněž splňovat regulatorní limity na bázi povinných minimálních rezerv uložených u ČNB. V současnosti se limit rovná výši 2 % klientských vkladů.

Řízení financování

Spořitelna řídí financování pomocí očekávaného a tří stresových scénářů budoucího vývoje peněžních příjmů a výdajů. Prognóza peněžních toků je sestavována pravidelně v členění podle skutečné, resp. odhadované zbytkové splatnosti vzhledem k povaze jednotlivých aktiv a pasiv.

V případě náhlého poklesu likvidity si může Spořitelna vypůjčit od mateřské ČSOB banky, prostřednictvím repo operací na trhu nebo pomocí repo facility ČNB. Kapacita a možnosti pokrytí negativního likviditního vývoje je pravidelně vyhodnocována.

Spořitelna také vykazuje a sleduje hodnotu ukazatele LCR (Liquidity Coverage Ratio), jenž poměřuje objem likvidních aktiv vůči očekávanému čistému peněžnímu odtoku během následujících 30 dnů za vážných krizových podmínek. Od 30.06.2021 je sledováno a reportováno kromě LCR Spořitelny také LCR likviditní podskupiny, které je měsíčně vykazováno regulatorovi – ČNB.

V celém sledovaném období byl aktuální limit LCR vysoce překračován, ať už na úrovni Spořitelny, tak i na úrovni Likviditní podskupiny Stav LCR k 31.12.2021 Spořitelna: 2 110 %, stav LCR k 31.12.2021 Likviditní podskupina 143,5 % (k 31.12.2020: 4 330 %). Minimální požadovaný limit LCR k 31.12.2021 je 100 % (k 31.12.2020: 100 %).

Strategické řízení likvidity

Cílem strategického řízení likvidity je zajistit dostatečné finanční zdroje pro aktivity Spořitelny v dlouhodobém horizontu. Nástrojem pro strategické řízení likvidity Spořitelny jsou projekce peněžních toků a likviditní gapy. Spořitelna sleduje tyto ukazatele na pravidelné měsíční bázi a má definovány interní limity a cíle, kterých chce u nich dosahovat, aby zajistila dostatečnou likviditu. Ukazatele jsou pravidelně reportovány managementu Spořitelny.

Spořitelna také pravidelně měsíčně sleduje likviditní parametr Net Stable Funding Ratio (dále NSFR), který je definován jako poměr dostupného stabilního financování (čitatel) a požadovaného stabilního financování (jmenovatel). Strategii Spořitelny je udržovat ukazatel NSFR výrazně nad hodnotou 1. To znamená, že Spořitelna si klade za cíl udržovat vyrovnané financování, např. zajistit, aby dlouhodobá aktiva byla financována stabilními závazky (smluvně nebo statisticky), zatímco krátkodobé závazky jsou použity pro financování krátkodobých a/nebo likvidních aktiv.

Ukazatel NSFR je sledován na měsíční bázi a je pravidelně reportován vyššímu managementu Spořitelny. NSFR ukazatel je také kvartálně vykazován regulatorovi na úrovni likviditní podskupiny a od poloviny roku 2021 je třeba dodržovat stanovený minimální limit 100 %. Stav NSFR k 31.12.2021 pro Likviditní podskupinu dosahoval 174,3 %.

Analýza finančních závazků podle zbytkové smluvní splatnosti

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Spořitelny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. 12. 2021:

(tis. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky	118 531	93 599 830	44 428 380	7 114 863	145 261 604
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	118 531	93 059 240	42 779 782	5 936 316	141 893 869
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	169 435	1 648 598	1 178 547	2 996 580
Ostatní finanční závazky	0	371 155	0	0	371 155
Úvěrové závazky z dočerpání poskytnutých úvěrů	11 217 312	0	0	0	11 217 312
Nečerpané úvěrové přísliby stavebních úvěrů	106 779	0	0	0	106 779
Nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	11 110 533	0	0	0	11 110 533

IRS zajišťovací deriváty jsou vypořádány na základě nettingu.

Následující tabulka poskytuje přehled finančních aktiv a závazků Spořitelny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. 12. 2020:

(tis. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky	95 565	87 597 277	48 978 221	6 045 498	142 716 561
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	95 565	86 959 477	47 927 961	5 762 688	140 745 691
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	37 251	1 050 260	282 810	1 370 321
Ostatní finanční závazky	0	600 549	0	0	600 549
Úvěrové závazky z dočerpání poskytnutých úvěrů	6 744 689	0	0	0	6 744 689
Nečerpané úvěrové přísliby stavebních úvěrů	113 532	0	0	0	113 532
Nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	6 631 157	0	0	0	6 631 157

Výše uvedená analýza splatnosti peněžních toků závazků, poskytnutých Spořitelnou, byla vytvořena na základě jejich nejbližší možné smluvní splatnosti.

Likviditní riziko Spořitelny není řízeno pouze na základě zbývajících smluvní splatnosti finančních nástrojů, protože Spořitelnou očekávané peněžní toky těchto nástrojů se výrazně liší od této analýzy. Likviditní riziko Spořitelny je řízeno na základě peněžních toků, které oproti výše uvedeným závazkům navíc zahrnují budoucí očekávaný vývoj finančních závazků schválený v rámci finančního plánu Spořitelny. Budoucí finanční závazky jsou závazky vůči retailovým klientům, u kterých Spořitelna očekává pokračování jejich spořicího přístupu. Očekávané budoucí peněžní toky jsou jak na straně přítoků (další spoření klientů), tak na straně odtoků (výběry naspořených částek). Tyto projekce jsou dělány na základě statistické analýzy jejich historického chování a případných změn vyplývajících z aktuální tržní situace, případně cílů Spořitelny (Pozn. 26).

31.4 Tržní rizika

Tržní riziko je riziko, že tržní hodnota nebo budoucí peněžní toky z finančních instrumentů budou kolísat v důsledku změn rizikových tržních faktorů (v podmínkách Spořitelny se jedná o úrokové míry a měnové kurzy).

Úrokové riziko

Vzhledem k povaze produktu stavebního spoření využívá Spořitelna pro řízení úrokového rizika dvě metodiky založené na GAP analýze. Jedná se o:

- Metodiku NIIS (Net interest income sensitivity), která řeší dopad potenciálních změn úrokových sazeb peněžních a kapitálových trhů na očekávané čisté úrokové výnosy,
- Metodiku BPV (Basis Point Value), která řeší dopad potenciálních změn úrokových sazeb peněžních a kapitálových trhů na reálnou hodnotu aktiv a pasiv Spořitelny.

Cílem v oblasti řízení úrokového rizika je jeho minimalizace v dlouhodobém horizontu při současném respektování dlouhodobých likvidních potřeb Spořitelny. Tomuto cíli je plně podřízena zajišťovací strategie Spořitelny. Výbor ALCO se pravidelně zabývá řízením struktury aktiv a pasiv a využíváním zajišťovacích derivátů Spořitelnou.

Výše podstupovaného úrokového rizika je pravidelně v měsíční periodě kvantifikována a porovnávána se stanovenými limity. Soustava limitů je každoročně

přehodnocována z hlediska funkčnosti a současných trendů na trhu. Výše limitů je pravidelně stanovována na základě konsolidace řízení tržních rizik v rámci skupiny ČSOB a ve spolupráci se skupinou KBC. Spořitelna provádí pravidelně na čtvrtletní bázi stresové testování podstupovaného úrokového rizika pomocí simulovaných změn tržních úrokových sazeb.

Citlivost vlastního kapitálu je kalkulována přeceněním reálné hodnoty peněžních toků finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku včetně dopadu souvisejícího zajištění, a swapů vykazovaných jako zajištění peněžních toků a analyzována dle jejich splatnosti. Celková citlivost vlastního kapitálu je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Spořitelna má pouze finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku, která mají přibližně lineární citlivost na změnu úrokové sazby.

V následujících tabulkách je zobrazena citlivost vlastního kapitálu Spořitelny vůči možným změnám úrokových sazeb za jinak stejných podmínek.

Následující tabulka udává citlivost vlastního kapitálu (před zdaněním) k 31. 12. 2021:

(tis. Kč)	Citlivost vlastního kapitálu					Celkem
	Změna v bazických bodech	Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+10	-12	-319	-2 461	-4 248	-7 040
Kč	-10	12	319	2 461	4 248	7 040

Následující tabulka udává citlivost vlastního kapitálu (před zdaněním) k 31. 12. 2020:

(tis. Kč)	Citlivost vlastního kapitálu					Celkem
	Změna v bazických bodech	Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+10	-12	-216	-3 109	-6 962	-10 289
Kč	-10	12	216	3 109	6 962	10 289

Citlivost výkazu zisku a ztráty byla k 31. 12. 2021 i k 31. 12. 2020 nevýznamná.

Měnové riziko

Měnové riziko je riziko, že hodnota finančního instrumentu bude kolísat v důsledku změn měnových kurzů. Spořitelna je vystavena měnovému riziku pouze v rámci dodavatelско-odběratelských vztahů. Všechna aktiva a pasiva, kromě nevýznamných částek valut v pokladně, zůstatku na běžném účtu a pohledávek resp. závazků z dodavatelско-odběratelských vztahů, pro které má Spořitelna stanoveny technické limity, jsou v českých korunách.

Riziko předsplacení

Riziko předsplacení je riziko, že Spořitelna bude realizovat finanční ztrátu, protože klienti a protistrany splatí své závazky dříve, než je očekáváno (např. u fixních úvěrů v případě poklesu tržních úrokových sazeb).

Riziko předsplacení je v Spořitelně pravidelně monitorováno i vyhodnocováno a jsou aplikovány vhodné nástroje k omezení tohoto rizika.

31.5 Operační riziko

V rámci řízení operačního rizika rozlišujeme 4 hlavní kategorie:

1. Identifikaci rizika
2. Měření rizika
3. Reakce na riziko
4. Reporting

Proces řízení operačního rizika začíná identifikací rizik, která vznikají v rámci Skupiny, a hodnocením její zranitelnosti ve vztahu k potenciálním rizikům, která ještě nenastala. Řízení operačních rizik se primárně zaměřuje na klíčová rizika a nejvýznamnější rizikové oblasti z hlediska potenciálních ztrát, obchodního a reputačního dopadu. Hodnocení zahrnuje rozdělení rizik a událostí operačního rizika z pohledu jejich závažnosti a předpokládané frekvence. Hodnocení rizika je doprovázeno rozhodnutím odpovědného manažera, např. akceptováním rizika nebo jeho zmírnění zavedením vhodných kontrolních opatření a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik. Události operačního rizika, kterým nelze zabránit, mohou být také ošetřeny procesem řízení kontinuity podnikání.

Odovědnost za řízení operačních rizik

Základním cílem je zakomponovat řízení operačních rizik jako nedílnou součást rozhodování obchodních útvarů. Řízení operačních rizik je podporováno Vrchním ředitelem pro řízení rizik a Risk funkcí.

Útvar řízení rizik

Útvar řízení rizik (viz výše) provádí v oblasti operačních rizik řídicí a monitorovací činnost a je odpovědné za reporting operačních rizik. To zahrnuje koordinaci, implementaci metodiky, zajištění nezávislých kontrol, asistenci obchodním útvarům a školení. Útvar pro řízení informačních rizik (IRM). IRM ČSOB provádí řídicí a monitorovací činnost v oblasti informačních rizik a je odpovědné za reporting v oblasti informačních rizik.

Manažeři pro řízení lokálních operačních rizik („LORMové“)

LORMové přímo asistují liniovému managementu v obchodních útvarech v oblasti nefinančních rizik. Úlohou LORMů je monitoring a analýza výskytu, včetně prevence událostí operačních rizik, informačních rizik a kontinuity podnikání. Dále spolupracují při tvorbě a inovaci pracovních postupů, implementace procesů banky s cílem optimalizovat operační riziko a předcházet jim ve svěřené oblasti. Vedle častého vzájemného kontaktu jsou prostřednictvím NFR pořádána pravidelná čtvrtletní setkání LORMů za účelem zvyšování odbornosti a výměny zkušeností.

Základní nástroje identifikace a řízení operačních rizik

Sběr událostí operačního rizika

Sběr interních dat je metoda sledování utrpěných/potenciálních ztrát, které banka zaznamenala/utrpěla v důsledku výskytu operačního rizika. Tato metoda je důležitá pro odhad očekávaných ztrát v budoucnu.

Data o událostech operačního rizika slouží k reportingu vůči regulátorovi a managementu. Zároveň jsou důležitým zdrojem informací o nedostatcích v kontrolním prostředí. Kromě toho slouží také jako vstup do modelů k odhadu budoucích ztrát.

Banka sbírá data jak o přímých a nepřímých ztrátách, tak o událostech, které mohly mít potenciálně dopad do zisku, ale z nějakého důvodu k němu nedošlo – tyto události jsou označovány jako near miss. K registraci dat o událostech operačního rizika slouží aplikace GLORY.

Deep Dive

Deep Dive je metoda k identifikaci a k ohodnocení inherentních a reziduálních rizik ve vybraném procesu nebo jeho části. Zpravidla se využívá v případě, že ve vybraném procesu či jeho části nebyla dosud identifikována rizika, případně jsou jiné důvody vedoucí k přehodnocení rizik. DD je doporučenou metodou v případech, kdy došlo například k neočekávanému nárůstu událostí operačních rizik, překročení rizikového apetitu nebo opakovanému porušení Key Risk Indikátorů.

NAPP a proces změnového řízení

NAPP (New and Active Product Process) zajišťuje, aby všechny produkty a služby nabízené klientům a všechny procesy orientované na klienta prošly nejprve důkladným posouzením rizik. Působnost NAPP se vztahuje na všechny subjekty ČSOB působící ve finančním sektoru nebo jednající jako zprostředkovatelé finančních služeb a všechny jejich produkty, služby a procesy s dopadem na externího klienta.

Kromě NAPP je také využíván proces změnového řízení pokrývající ostatní změny nesouvisející se zaváděním nových produktů. Každá materiální změna musí být analyzována z pohledu identifikace rizik a dále řízena podle platných pravidel.

Outsourcing

Specifickou oblastí operačních rizik jsou rizika outsourcingu, která podléhají zvláštní regulaci. Outsourcingem se obecně označuje jakékoli smluvní ujednání mezi ČSOB a poskytovatelem služeb (bez ohledu na to, zda se jedná o společnost skupiny ČSOB či KBC, nebo externí firmu), na základě kterého poskytovatel služby průběžně provádí proces, službu nebo aktivitu, kterou by jinak ČSOB vykonávala nebo mohla vykonávat sama.

Outsourcing se dělí na kritický a nevýznamný, přičemž o záměru využívat kritický outsourcing je třeba s předstihem informovat regulátora. Konečnou zodpovědnost za rizika spojená s outsourcovanou činností nelze přenést na třetí stranu.

Řízení kontinuity činností

Zajištění kontinuity činností je postaveno na dvou hlavních pilířích.

• Proaktivní přístup (prevence)

V rámci proaktivního přístupu jsou nastavovány strategie, taktiky a procesy k řešení možných nestandardních situací. Základem je analýza rizik jednotlivých činností, jejímž cílem je definování hrozeb, pravděpodobnost jejich uskutečnění a dopadů, tedy stanovení rizik a jejich závažnosti. Na základě této analýzy se definují plány na zajištění kontinuity činností pro případ vzniku nestandardních situací (vždy pro 4 hlavní scénáře).

• Reaktivní přístup (krizové řízení)

V rámci reaktivního přístupu jsou řešeny vzniklé krizové situace. Pro krizové řízení je vydefinovaný 3 stupňový systém - podle závažnosti dopadů nestandardních a krizových situací se volí daná úroveň krizového řízení. Je přesně vydefinováno, jaký typ krizové situace je řešen na které úrovni řízení.

Rizikové scénáře

Před tím, než je identifikován rizikový apetit, jsou každoročně vyhotoveny tzv. rizikové scénáře, a to v souladu s metodikou KBC Group (tzv. Global risk scan). Jedná se o rizikovou analýzu, jejíž cílem je identifikovat největší finanční i nefinanční rizika. Do úvahy jsou brány všechny typy rizik, nicméně do finálního výsledku jsou vzaty do úvahy pouze nejzávažnější scénáře, bez ohledu na typ rizika.

Výsledek rizikových scénářů, tj. zda případnou hrozbu akceptovat, neakceptovat, odvrátit ji, může vést ke změně obchodních plánů. Mimo jiné tento výsledek slouží pro určování rizikového apetitu v rámci strategického plánování.

Group Key Controls, Zero Tolerances a Local Risk and Control Assessment (LRCA)

LRCA je proces používaný k identifikaci a ohodnocení lokálních klíčových rizik jednotlivých procesů a k nim definovaných kontrol, které snižují potenciální inherentní dopad identifikovaného rizika. K tomu na skupinové úrovni slouží tzv. Group Key Controls a Zero Tolerances (GKC/ZT) představují obecnou sadu základních kontrolních principů, sloužících k omezení klíčových operačních a reputačních rizik. Tato rizika jsou přirozenou součástí procesů vykonávaných obchodními útvary. Každá GKC/ZT obsahuje rámcový popis těchto klíčových rizik a kontrolních mechanismů. Specifickou kategorií je tzv. Zero Tolerance, jedná se o kontroly, které by měly být implementovány striktně a bez výjimek a jejich porušení není tolerováno.

Kromě toho Skupina aplikuje lokální přístup, s cílem identifikace nových lokálních klíčových rizik a kontrol a/nebo přehodnocuje GKC rizika a kontroly tak, aby existoval jednotný přístup k rizikovým expozicím.

Měření operačního rizika

Základním cílem měření rizik je kvantifikace jeho dopadu. Dopady jednotlivých rizik jsou promítnuty do celkové rizikové expozice ČSOB. Ta je měřena pomocí tzv. rizikových indikátorů.

Stupnice dopadu rizik

Pro stanovování úrovně dopadu inherentního i reziduálního rizika se používá uniformní čtyř-úrovňová stupnice (low-medium-high-critical risk). Celkový dopad rizika se posuzuje dle finančního i nefinančního vyjádření.

Klíčové rizikové indikátory jsou metriky, které informují o stavu kontrolního prostředí v rámci vybraného procesu. Indikátor se váže na konkrétní klíčové riziko a musí min. obsahovat: vlastníka, limit překročení, frekvenci měření, způsob měření, na koho je překročení eskalováno, na jaké riziko se indikátor váže.

Měření rizikové expozice – GORA měření

Způsob stanovení rizikové expozice oproti definovanému Rizikovému apetitu na celobankovní úrovni a úrovni jednotlivých obchodních útvarů banky (segmenty) stanovuje tzv. GORA měření, které je výstupem celo-skupinového KBC projektu. GORA měření zahrnuje měření rizikové expozice pro dané kategorie operačního rizika pomocí kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu.

Schvalování a reakce na operační rizika

Konečnou odpovědnost za řízení operačního rizika má liniový management, který v jím řízených útvech zajišťuje dodržování stanovených pracovních postupů a implementaci jednotlivých prvků řízení operačního rizika popsanych dále. Rizika jsou schvalována liniovým managementem podle míry jejich dopadu.

Odpovědí na identifikované riziko může být akceptování rizika, jeho zmírnění zavedením vhodných kontrolních opatření (nastavením akčního plánu), a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik.

Akční plány

Cílem akčního plánu je odstranění zjištěných nedostatků a tím snížení expozice vůči danému riziku. Akční plán musí obsahovat jednotlivé kroky, jejich vlastníky a časování, jak daného cíle dosáhnout. Tyto kroky musí být měřitelné a v definovaném čase dosažitelné. Pro evidenci a sledování akčních plánů slouží aplikace B Wise.

Reporting

Cílem reportingu o operačním riziku je poskytnout manažerům informaci o podstupovaném operačním riziku v takové formě, aby tuto informaci mohli využít při svém rozhodování. Útvar NFR reportuje zejména informace o porušených platných ZT, největších utrpěných/ potenciálních ztrátách způsobených operačním rizikem, překročení rizikového apetitu, statusu ICS strategií aj. V rámci ročního Internal Control Statement reportu dochází k hodnocení vnitřního kontrolního prostředí banky v jednotlivých GKC procesech, které jsou nezávisle posuzovány z pohledu všech tří linií obrany.

32) KAPITÁL

Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost je jedním z ukazatelů finanční síly a stability instituce. Porovnává množství kapitálu instituce s rizikem možného poklesu hodnoty aktiv ve výkaze o finanční situaci instituce.

Jedním z rizik, které jsou spojené s kapitálovou přiměřeností (neboli také solventností) je riziko, že by kapitálová základna instituce mohla klesnout pod přijatelnou úroveň. V praxi to znamená ověřování úrovně kapitálové přiměřenosti oproti příslušným minimálním regulatorním a interním požadavkům a její aktivní řízení.

Řízení kapitálu

Kapitálová přiměřenost Spořitelny je kalkulována a vykazována na základě údajů podle IFRS a všech platných regulatorních požadavků. Regulatorní požadavky na minimální výši kapitálové přiměřenosti byly v průběhu celého roku 2021 a 2020 s dostatečnou rezervou splněny. Tato skutečnost potvrzuje velmi silnou kapitálovou pozici Spořitelny.

Mezi hlavní cíle řízení kapitálu a kapitálové přiměřenosti Spořitelny patří zajištění souladu s externě uloženými požadavky na kapitál a solidních poměrových ukazatelů podporujících obchodní činnosti Spořitelny a maximalizujících hodnotu pro akcionáře.

V souladu s požadavky legislativy na kapitálovou přiměřenost byl ve Spořitelně implementován systém vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP). ICAAP zohledňuje také rizika, kterým bude nebo by mohla být Spořitelna vystavena a pokrývá jak současnou, tak budoucí situaci v oblasti kapitálové přiměřenosti. K tomuto účelu slouží čtyřletá prognóza kapitálových požadavků a dostupného kapitálu ke krytí rizik, jak z pohledu regulatorního, tak i ekonomického.

Prognóza pracuje jak se základním scénářem, který bere v úvahu předpokládaný vnitřní a vnější růst, tak i s dalšími alternativními scénáři. Spořitelna také používá ostatní nástroje požadované Pilířem 2, především v oblasti plánování kapitálu, zátěžového testování a strategie řízení rizika.

Podle evropské směrnice a nařízení (CRD/CRR) je zákonná minimální hodnota ukazatele vysoce kvalitního kapitálu Tier 1 stanovena na úroveň 6% rizikově vážených aktiv (včetně kmenového kapitálu na minimální úrovni 4,5%). Nad uvedené minimální požadavky udržuje instituce tyto kapitálové rezervy: bezpečnostní kapitálovou rezervu, kapitálovou rezervu ke krytí systémových rizik a proticyklickou rezervu. Spořitelna promítla tyto požadavky do pravidelného řízení rizik a kapitálu.

Spořitelna řídí a upravuje kapitálovou strukturu s ohledem na změny ekonomických podmínek a rizikový profil svého podnikání. V zájmu udržení optimální kapitálové struktury může Spořitelna upravovat výši dividendy vyplácené akcionářům, výplatu kapitálu akcionářům či emitovat kapitálové instrumenty. V rámci implementace systému vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP) byl v KBC Bank ve spolupráci s Československou obchodní bankou, a. s. vyvinut interní kapitálový model (ICM – internal capital model), který zahrnuje i Spořitelnu. Model je více rizikově senzitivní a umožňuje dekompozici podstupovaného kreditního rizika do několika kategorií, jako jsou riziko selhání, migrační riziko, tzv. single-name risk, sektorová a regionální koncentrace a diverzifikační efekty. Model byl představen regulátorům a schválen.

Od 1. ledna 2022 musí Spořitelna plnit Minimální požadavek na kapitál a uznatelné závazky (MREL) na mezitimní úrovni stanovené ČNB. Tento požadavek vzroste na konečnou úroveň od 1. ledna 2024.

Následující tabulka zobrazuje kapitál, kapitálové požadavky a kapitálovou přiměřenost Spořitelny k 31. prosinci 2021 a k 31. prosinci 2020:

(tis. Kč)	2021	2020
Kapitál tier 1	7 230 125	5 793 453
Kapitál tier	2 183 348	342 087
Kapitál celkem	7 413 473	6 135 540
Kapitálové požadavky	2 791 531	2 779 209
Rizikově vážená aktiva	34 894 137	34 740 108
Kapitálová přiměřenost	21,25 %	17,66 %

Spořitelna k 31. 12. 2021 a 2020 splňuje kapitálové požadavky dle platných regulačních požadavků.

14. ZPRÁVA O VZTAZÍCH MEZI PROPOJENÝMI OSOBAMI

Zpráva představenstva společnosti ČSOB Stavební spořitelna, a. s. o vztazích mezi propojenými osobami

1. Ovládaná osoba

ČSOB Stavební spořitelna, a. s., IČO: 49241397, se sídlem Praha 5, Radlická 333/150, PSČ 150 00 zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 2117 (dále jen „ČSOBS“).

2. Ovládající osoba

Jediným akcionářem držícím 100 % akcií ČSOBS je Československá obchodní banka, a. s., IČO: 00001350, se sídlem Praha 5, Radlická 333/150, PSČ 150 57 zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl BXXXVI, vložka 46 (dále také jen „ČSOB“).

Všechny akcie emitované společností ČSOB jsou vlastněny KBC Bank NV. Všechny akcie emitované společností KBC Bank NV jsou vlastněny (přímo nebo nepřímo) společností KBC Group NV, IČO: 0403.227.515 (právnícká osoba), která je v této linii konečnou spoluměřítkující osobou ČSOBS. KBC Bank i KBC Group mají sídlo na adrese: Havenlaan 2, B-1080 Brusel, Belgické království.

3. Struktura vztahů mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou

ČSOB působí jako univerzální banka v České republice. Jejím akcionářem je od roku 1999 (od roku 2007 jediným) belgická KBC Bank, která je součástí mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC Group. Od 1. ledna 2013 uspořádala KBC Group své aktivity na klíčových trzích do tří obchodních divizí – Belgie, Česká republika (zahnuje všechny obchodní aktivity KBC v České republice) a Mezinárodní trhy.

ČSOB poskytuje své služby všem klientským segmentům, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. V retailovém bankovníctví v ČR působí ČSOB pod základními obchodními značkami – ČSOB (pobočky) a Poštovní spořitelna (obchodní místa České pošty). ČSOB svým zákazníkům nabízí širokou škálu bankovních produktů a služeb, včetně produktů a služeb ostatních společností skupiny ČSOB.

Skupina ČSOB je tvořena ČSOB a společnostmi, s nimiž je ČSOB propojena. Členy skupiny ČSOB jsou: ČSOB Advisory, a. s., ČSOB Factoring, a. s., ČSOB Pojišťovací makléř, s. r. o., ČSOB Leasing, a. s., ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB, ČSOB Pojišťovací servis, s. r. o., člen holdingu ČSOB, ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, Hypoteční banka, a. s., Patria Corporate Finance, a. s., Patria Finance, a. s., Patria Investiční společnost, a. s., Eurincasso, s. r. o., Ušetřeno s. r. o., Bankovní informační technologie, s. r. o., Ušetřeno.cz s. r. o., K&H Payment Services Kft, MallPay s. r. o. Igluu s. r. o.

Do produktového portfolia skupiny ČSOB (divize Česká republika) kromě standardních bankovních služeb patří: financování potřeb spojených s bydlením (hypotéky a úvěry ze stavebního spoření), pojistné produkty, penzijní fondy, produkty kolektivního financování a správa aktiv, specializované služby (leasing a factoring), služby spojené s obchodováním s akciemi na finančních trzích.

Akcie společnosti KBC Group NV (právnícká osoba) jsou obchodovány na burze Euronext v Bruselu, Belgické království; žádný z jejich akcionářů nevlastní na této společnosti podíl vyšší než 20 %.

Základní přehled společností skupiny KBC Group je uveden v příloze této zprávy. Bližší informace jsou dostupné na www.kbc.com.

ČSOBS je bankou specializující se na produkt stavebního spoření a poskytování souvisejících úvěrů. V produktovém portfoliu ČSOBS se nacházejí také produkty ČSOB nebo jejích dceřiných společností jako jsou např. doplňkové penzijní spoření ČSOB Penzijní společnosti, a. s., člena skupiny ČSOB, pojištění majetku, investiční životní pojištění a rizikové životní pojištění ČSOB Pojišťovny, a. s., člena holdingu ČSOB, hypotéka od Hypoteční banky, a. s., a další.

ČSOBS měla ve sledovaném období vztahy především s následujícími propojenými osobami:

Obchodní jméno	Adresa sídla společnosti	
Československá obchodní banka, a. s.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB Leasing, a. s.	Výmolova 353/3, 150 00 Praha 5	Česká republika
ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	Masarykovo náměstí 1458, 530 02 Pardubice - Zelené předměstí	Česká republika
ČSOB Pojišťovací servis, s. r. o., člen holdingu ČSOB	Masarykovo náměstí 1458, 530 02 Pardubice - Zelené předměstí	Česká republika
Hypoteční banka, a. s.	Radlická 333/150, 150 00 Praha 5	Česká republika
Ušetřeno s. r. o.	Lomnického 1742/2a, 140 00 Praha 4	Česká republika

4. Úloha ovládané osoby, způsob a prostředky ovládnání

Ovládnání ČSOBS je vykonáváno prostřednictvím rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady ve smyslu ZOK. Ovládající osoba dále vykonává svůj vliv rovněž prostřednictvím svých zástupců v orgánech ČSOBS, a to v limitech stanovenými právními předpisy. Za obchodní vedení ČSOBS je odpovědné představenstvo. ČSOBS dodržuje právní předpisy České republiky, které zabráňují zneužití kontroly ovládající osobou. Při své činnosti se ČSOBS řídí především ZOK, předpisy regulujícími činnost bank a daňovými předpisy včetně pravidel pro stanovení transferových cen mezi propojenými osobami. Činnost ČSOBS rovněž podléhá dohledu České národní banky. Regulační a dohledový systém kontroly je doplněn vnitřním kontrolním systémem, který je zajištěn zejména činností představenstva společnosti, dozorčí rady, výboru pro audit a specializovaných oddělení vnitřního auditu, compliance a řízení rizik ČSOBS (všechny tyto služby jsou outsourcované do mateřské společnosti ČSOB). Za funkčnost vnitřního kontrolního systému je odpovědné představenstvo.

Koncern ČSOB

ČSOBS se dne 1. července 2019 stala součástí Koncernu ČSOB. Bližší informace ke Koncernu ČSOB lze nalézt na <https://www.csob.cz/portal/csob/o-csob-a-skupine/koncern-csob>.

5. Přehled jednání učiněných v účetním období, která byla učiněna na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob

Není-li dále uvedeno jinak, v účetním období nebylo učiněno žádné jednání, které bylo učiněno na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob a které by se týkalo majetku, který přesahuje 10 % vlastního kapitálu ČSOBS, a to ani v rámci běžného obchodního styku.

ČSOBS opakovaně uzavřela v účetním období transakce představující pohledávky a závazky s ČSOB v oblasti krátkodobých depozit určených k obchodování na peněžních trzích, jejichž hodnota překročila hranici 10 % vlastního kapitálu společnosti. Účelem tohoto jednání bylo efektivnější využití finančních prostředků v rámci skupiny ČSOB. Výše uvedené závazky vznikly z běžných transakcí a podléhají srovnatelným podmínkám (včetně úrokových sazeb a zajištění) jako transakce s třetími stranami, a tedy z titulu plnění těchto závazků ČSOBS nevznikla žádná újma. V účetním období byla dále vyplacena dividenda mateřské společnosti ČSOB. V účetním období byl navýšen kapitál ČSOBS ze strany ČSOB na základě Smlouvy o dobrovolném peněžitém příplatku mimo základní kapitál ve výši 1 400 000 000 Kč.

Nebyla provedena žádná transakce na popud nebo v zájmu ovládající osoby.

6. Přehled vzájemných smluv mezi osobou ovládanou a osobou ovládající nebo mezi osobami ovládanými

ČSOBS měla v účetním období rozmanité vztahy s osobou ovládající, resp. dalšími společnostmi ovládanými ovládající osobou (pro účely zprávy o vztazích označeny dále též jen jako „protistrany“), a to na obvyklé obchodní bázi.

Šlo o smluvní vztahy v těchto oblastech:

Základní bankovní obchody

Účty

ČSOBS v účetním období měla uzavřeny s ČSOB smlouvy, jejichž předmětem byly služby spojené s vedením různých druhů účtů - běžných, mezibankovních depozit, resp. byly tyto služby poskytnuty v účetním období na základě smluv vzniklých v minulých účetních obdobích. Za tyto služby byly uhrazeny poplatky a úroky dle sazebníku. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění těchto smluv ČSOBS nevznikla žádná újma.

Finanční trhy

ČSOBS měla uzavřeny s ČSOB smlouvy o obstarání, koupi, prodeji cenných papírů, o úschově a uložení cenných papírů, o vypořádání obchodů s tuzemskými cennými papíry a jejich správě. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění těchto smluv ČSOBS nevznikla žádná újma.

Elektronické bankovníctví

ČSOBS v účetním období měla uzavřenu s ČSOB smlouvu o Elektronickém bankovníctví - CEB, resp. tato služba byla poskytnuta v rozhodném období na základě smlouvy vzniklé v minulých účetních obdobích. Smlouva byla uzavřena za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění této smlouvy ČSOBS nevznikla žádná újma.

Ostatní smlouvy

Pojistné smlouvy

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny pojistné smlouvy. Protiplnění spočívala v pojištění a v pojistném plnění. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o nájmu a pronájmu

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřenu smlouvu o nájmu kancelářských prostor (a to včetně movitého inventáře) v Praze - Radlicích v budově ČSOB. Z předchozích účetních období pak měla uzavřeny smlouvy o nájmu nebytových prostor a movitých věcí nebo jejich souborů. Protiplnění spočívala ve smluvních cenách. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o spolupráci - zaměstnanecké benefity

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o spolupráci - zaměstnanecké benefity. Protiplnění spočívala v poskytování zaměstnaneckých benefitů. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o spolupráci - prodej produktů a služeb

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy, jejichž předmětem byla zejména spolupráce v oblasti prodeje produktů, zprostředkování prodeje produktů, v podpoře prodeje produktů a k tomu používaných technologií, poradenské činnosti, vyhledávání příležitostí. Protiplnění spočívala ve spolupráci, smluvní provizi, smluvní odměně, nebo v prodeji produktů. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouva o spolupráci - společné plnění daňové povinnosti (DPH)

ČSOBS má uzavřenou smlouvu o společné registraci ve vztahu k DPH se společnostmi ČSOB, Hypoteční bankou, a. s., ČSOB Asset Management investiční společnost, ČSOB Pojišťovna, ČSOB Penzijní společnost, ČSOB Advisory, Patria Finance, Patria investiční společnost. Skupina je vůči finančnímu úřadu považována za jednu samostatnou osobu. Zastupujícím členem je ČSOB. Uzavřením této smlouvy nevznikla ČSOBS žádná újma.

Smlouvy o poskytování služeb - outsourcing

ČSOBS má uzavřenou Rámcovou smlouvu o poskytování služeb, která vymezuje základní práva a povinnosti smluvních stran. V samostatných prováděcích smlouvách jsou pak vymezeny rozsah a podmínky poskytovaných služeb. ČSOBS uzavřela zejména s ČSOB smlouvy o poskytování služeb v oblasti ICT, call centra, zpracování provozního účetnictví, správy majetku, správy budov, vnitřního provozu, nákupu, vymáhání, daní, řízení rizik, reportingu vůči regulátorovi, kontroly účtů, finančního výkaznictví, podpory SAP, digitalizace dokumentů, řízení kreditního rizika, retence, vnitřního auditu, právní podpory, compliance, datové kvality, back office, řízení lidských zdrojů, oceňování nemovitostí, marketingu a komunikace, správy klientského portfolia a klientského účetnictví, managementu kampaní, správy distribučních vztahů. Za poskytnuté služby ČSOBS platí smluvní odměnu.

ČSOBS uzavřela smlouvu o vztahovém managementu s ČSOB. Protiplnění spočívalo ve smluvních odměnách. Smlouva byla uzavřena za obvyklých podmínek a z titulu plnění této smlouvy ČSOBS nevznikla žádná újma.

Smlouva o operativním nájmu vozidel

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřenou smlouvu o operativním nájmu vozidel. Smlouva byla uzavřena za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění této smlouvy ČSOBS nevznikla žádná újma.

Smlouvy o zpracování osobních údajů a zachování důvěrnosti

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy, jejichž předmětem byla ochrana osobních údajů a zachování důvěrnosti, smlouvu o společném vlastnictví a rozvoji společné databáze klientů. ČSOBS také přistoupila ke skupinovým pravidlům pro zpracování sdílených osobních údajů a dále také též ke skupinovým pravidlům pro činnost ombudsmana skupiny ČSOB. Z titulu plnění těchto smluv ČSOBS nevznikla žádná újma.

Koncernová smlouva

ČSOBS měla z předchozího období uzavřenou koncernovou smlouvu, která stanoví koncernový zájem a vymezuje některá práva a povinnosti řízených osob v rámci předmětného podnikatelského seskupení. Dílčí oblasti jednotného řízení jsou pak vymezeny zvláštními koncernovými politikami.

7. Zhodnocení vztahů mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou

Společná synergie v rámci finanční skupiny ČSOB, resp. skupiny KBC přináší pozitivní efekty v oblastech efektivity řízení nákladů, lidských zdrojů a napomáhá nastavit procesy tak, aby byly v souladu s firemní strategií. Zároveň tato spolupráce napomáhá omezovat určitá transakční rizika, jako jsou např. rizika spojená s poskytováním citlivých informací a dat třetím stranám.

Vzájemná spolupráce společností v rámci skupiny ČSOB, resp. dalších společností, které jsou ČSOB ovládané, pomáhá posílit společnou pozici na trhu a umožňuje rozšíření nabídky finančních služeb svým klientům v oblastech stavebního spoření a hypoték, správy aktiv, kolektivního investování, penzijního připojištění, leasingu, factoringu či distribuce životního a neživotního pojištění.

8. Účetní období

Tato zpráva popisuje vztahy za účetní období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021.

9. Závěr

Představenstvo ČSOBS konstatuje, že tato zpráva byla zpracována v zákonné lhůtě a v souladu s § 82 zákona o obchodních korporacích. Při sestavení zprávy představenstvo postupovalo s odbornou péčí a její rozsah reflektuje účel zákonné úpravy zprávy podle zákona o obchodních korporacích ve vztahu k vlastnické struktuře ČSOBS.

Za představenstvo ČSOB Stavební spořitelny, a. s.

V Praze dne 24. 2. 2022



Ing. Jiří Feix
předseda představenstva



Ing. Ladislav Neuhäuser
místopředseda představenstva

PŘÍLOHA ZPRÁVY O VZTAZÍCH

Přehled osob ovládajících Československou obchodní banku, a. s., a osob ovládaných stejnou ovládající osobou (k 31. prosinci 2021)



Vysvětlující poznámky

Procentní podíly v rámečcích u společností jsou přepočteny z pohledu mateřské společnosti ČSOB.

Všechny akcie společností KBC Bank a KBC Insurance jsou drženy (přímo nebo nepřímo) společností KBC Group

ČSOB je 100 % ovládána a vlastněna společností KBC Bank.

* Kompletní přehled "Ostatních společností" skupiny KBC lze nalézt na webových stránkách www.kbc.com, kde jsou i další informace o skupině KBC.

** na účet podílníků fondů kvalifikovaných investorů

ZK: základní kapitál (vklad)
HP: hlasovací práva

15 DALŠÍ POVINNÉ INFORMACE

1) ODMĚNY ÚČTOVANÉ ZA ROK 2021 AUDITORY

Druh služby

(tis. Kč; bez DPH*)

Povinný audit roční účetní závěrky	1 601
Celkem	1 601

* Zveřejněné informace obsahují příslušnou část DPH, u které není nárok na odpočet.

2) PRÁVNÍ PŘEDPISY, KTERÝMI SE ČSOBS ŘÍDÍ

ČSOBS se jako subjekt českého práva řídí právními předpisy platnými na území České republiky. Její činnost je regulována zejména Zákonem o bankách, Zákonem o stavebním spoření, Zákonem o podnikání na kapitálovém trhu a Zákonem o obchodních korporacích.

3) INFORMACE O UVEŘEJNĚNÍ VÝROČNÍ ZPRÁVY

Výroční zpráva ČSOBS za rok 2021 je uveřejněna na internetové adrese www.csobstavebni.cz

16 ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ PŘEDSTAVENSTVA

Osoby odpovědné za výroční zprávu ČSOB Stavební spořitelny za rok 2021

prohlašují, že výroční zpráva ČSOB Stavební spořitelny za rok 2021 podává podle jejich nejlepšího vědomí věrný a poctivý obraz o finanční situaci, podnikatelské činnosti a výsledcích hospodaření ČSOBS za uplynulé účetní období a o vyhlídkách budoucího vývoje finanční situace, podnikatelské činnosti a výsledků hospodaření.

Účetní závěrka byla schválena představenstvem banky a z jeho pověření podepsána 19. dubna 2022

ČSOB Stavební spořitelna, a. s.



Ing. Jiří Feix
předseda představenstva



Ing. Ladislav Neuhäuser
místopředseda představenstva



Ing. Vlastimil Nigrin
člen představenstva



Tom Blanckaert
člen představenstva



Zpráva nezávislého auditora

akcionáři společnosti ČSOB Stavební spořitelna, a.s.

Zpráva o auditu účetní závěrky

Náš výrok

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice banky ČSOB Stavební spořitelna, a.s., se sídlem Radlická 333/150, Praha 5 („Banka“) k 31. prosinci 2021 a její finanční výkonnosti a jejích peněžních toků za rok končící 31. prosince 2021 v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

Předmět auditu

Účetní závěrka Banky se skládá z:

- výkazu finanční situace k 31. prosinci 2021,
- výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. prosince 2021,
- výkazu ostatního úplného výsledku za rok končící 31. prosince 2021,
- výkazu změn vlastního kapitálu za rok končící 31. prosince 2021,
- výkazu peněžních toků za rok končící 31. prosince 2021,
- přílohy účetní závěrky, která obsahuje podstatné účetní metody a další vysvětlující informace.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 („nařízení EU“) a auditorskými standardy Komory auditorů České republiky, kterými jsou Mezinárodní standardy auditu doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami (společně „auditorské předpisy“). Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky.

Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Nezávislost

V souladu s Mezinárodním etickým kodexem pro auditory a účetní odborníky (včetně Mezinárodních standardů nezávislosti) vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních („kodex IESBA“) a přijatým Komorou auditorů České republiky, se zákonem o auditorech a nařízením EU jsme na Bance nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z kodexu IESBA, ze zákona o auditorech a nařízení EU.

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o., Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4, Česká republika
T: +420 251 151 111, www.pwc.com/cz

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o., se sídlem Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4, IČ: 40765521, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 3637 a v seznamu auditorských společností u Komory auditorů České republiky pod evidenčním číslem 021.

Přístup k auditu

Přehled



Celková hladina významnosti pro účetní závěrku představuje 5 % tříletého průměru ze zisku Banky před zdaněním a byla stanovena na 44 mil. Kč.

Riziko znehodnocení překlenovacích a stavebních úvěrů, včetně dopadu pandemie Covid-19.

Závazek z úrokového zvýhodnění.

Při plánování auditu jsme stanovili hladinu významnosti a vyhodnotili rizika výskytu významné nesprávnosti v účetní závěrce. Konkrétně jsme určili oblasti, ve kterých vedení uplatnilo svůj úsudek, např. v případě významných účetních odhadů, které zahrnují stanovení předpokladů a posouzení budoucích skutečností, které jsou z podstaty nejisté. Tak jako v případě všech našich auditů jsme se zaměřili také na rizika obcházení vnitřních kontrol vedením, včetně vyhodnocení toho, zda nebyla zjištěna předpojatost, jež by vytvářela riziko výskytu významné nesprávnosti z důvodu podvodu.

Hladina významnosti

Rozsah našeho auditu byl ovlivněn použitou hladinou významnosti. Audit je plánován tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou. Nesprávnosti jsou považovány za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Na základě našeho odborného úsudku jsme stanovili určité kvantitativní hladiny významnosti, včetně celkových hladin významnosti vztahujících se k účetní závěrce jako celku (viz tabulku níže). Na jejich základě jsme, společně s kvalitativním posouzením, určili rozsah našeho auditu, včetně povahy, načasování a rozsahu auditních postupů, a vyhodnotili dopad zjištěných nesprávností individuálně i v souhrnu na účetní závěrku jako celek.

Celková hladina významnosti pro Banku	44 milionů Kč
Jak byla stanovena	Hladina významnosti pro Banku byla stanovena jako 5 % z tříletého průměru ze zisku Banky před zdaněním za roky 2019 - 2021.
Zdůvodnění použitého základu pro stanovení významnosti	Zvolili jsme tříletý průměr ze zisku před zdaněním, protože cílem Společnosti je dosahování zisku a uživatelé se soustředí na tento údaj. Pandemie Covid-19 významně ovlivňuje ziskovost Společnosti, a proto jsme pomocí tříletého průměru eliminovali příliš vysoký výkyv hladiny významnosti. Hladina významnosti na úrovni 5 % z použitého základu je standardním ukazatelem a odpovídá optimální auditorské praxi pro tuto veličinu u subjektů veřejného zájmu.

Hlavní záležitosti auditu

Hlavní záležitosti auditu jsou záležitosti, které byly podle našeho odborného úsudku při auditu účetní závěrky za běžné období nejvýznamnější. Těmito záležitostmi jsme se zabývali v kontextu auditu účetní závěrky jako celku a v souvislosti s utvářením názoru na tuto účetní závěrku. Samostatný výrok k těmto záležitostem nevyjadřujeme.

Hlavní záležitost auditu

Jak audit pracoval s hlavní záležitostí auditu

Riziko znehodnocení překlenovacích a stavebních úvěrů, včetně dopadu pandemie Covid-19.

Banka vykázala ve výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2021 Finanční aktiva v naběhlé hodnotě ve výši 141 521 mil. Kč a v rámci těchto aktiv Úvěry a pohledávky ve výši 136 726 mil. Kč.

Riziko nesplacení poskytnutých úvěrů je nedílnou součástí bankovních činností, vyčíslení znehodnocení je pak nejvýznamnějším odhadem, který přímo a významně ovlivňuje hospodářský výsledek.

Postup vedení při stanovení předpokladů, které mají nejvyšší vliv na řádný odhad ocenění úvěrů je popsán v bodech 2, 3 a 5 účetní závěrky.

Opravné položky se vypočítávají pomocí modelů, které přibližují dopad současných ekonomických a úvěrových podmínek, a také prospektivních informací a prognóz na úvěrové portfolio Banky.

Pokračující pandemie Covid-19 měla významný dopad na úvěrové riziko a výsledky za rok 2021. Významně ovlivnila především tržby a ziskovost řady ohrožených oborů a dlužníků a přispěla k nárůstu nejistoty.

V této specifické situaci je kritické, aby bylo významného zhoršení úvěrového rizika včas identifikováno. Identifikace momentu znehodnocení a očekávané budoucí peněžní toky zahrnují komplexní účetní odhady.

Banka udržuje dodatečnou částku opravných položek na očekávané úvěrové ztráty („management overlay“), která byla přidána k výsledkům standardních modelů ECL, protože nemožno zachytit specifická rizika, která Covid-19 přináší. Overlay je založen na komplexních modelech odrážejících očekávaný vývoj úvěrových portfolií.

Omezený vliv vzhledem k jedinečnosti stávající situace mělo letos zpětné testování úvěrových modelů.

Naše auditorské postupy v běžném roce týkající se úvěrového rizika a znehodnocení úvěrů byly konkrétně zaměřeny na dopad pandemie Covid-19 pro účely posouzení jejího vlivu na hodnotu úvěrového portfolia a vypočtené opravné položky na očekávané úvěrové ztráty.

Náš přístup byl založen na testování vnitřního kontrolního systému zavedeného Bankou pro tuto oblast a na přímém testování finančních částek vykazovaných v účetní závěrce Banky.

Posuzovali jsme především stávající zásady tvorby opravných položek na očekávané úvěrové ztráty, včetně systému oceňování zajištění, jejich soulad s požadavky IFRS 9 a posuzovali jsme také dodržování stávajícího kontrolního systému.

Do hodnocení modelů (včetně modelu pro výpočet management overlay) používaných pro kvantifikaci očekávaných úvěrových ztrát jsme zapojili naše odborníky na modelování finančních rizik.

Posuzovali jsme také přístup k identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika s ohledem na regulatorní doporučení.

Vzhledem ke klíčové úloze bankovních systémů a systémů vnitřní kontroly k identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika a vyčíslení očekávaných úvěrových ztrát, včetně přidělení interního kreditního skóre a zařazení do poolu (skupina retailových expozic se stejnou úrovní rizika), jsme využili též naše specialisty na informační technologie, kteří ověřili přístupová oprávnění, zpracování dat a automatických kalkulací v klíčových systémech, včetně výpočtu ztrát ze znehodnocení úvěrů.

Na vybraném vzorku úvěrů jsme ověřili přiřazení úvěrů do tří stupňů definovaných IFRS 9. Zkontrolovali jsme též identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika a vyčíslení pravděpodobnosti selhání a výše úvěrové expozice a ztrát při selhání a zohlednění prospektivních informací, neboť tyto faktory mají zásadní vliv na vyčíslení úvěrových ztrát již vzniklých i ztrát očekávaných.

Prověřili jsme též adekvátnost zveřejněných informací, které příslušné IFRS standardy vyžadují.

Závazek z úrokového zvýhodnění

Banka vykázala ve výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2021 Finanční závazky v naběhlé hodnotě ve výši 141 894 mil. Kč a v rámci těchto závazků Závazek z úrokového zvýhodnění ve výši 1 731 mil. Kč. Zaměřili jsme se na tuto oblast, protože vedení provádí komplexní a subjektivní odhady, kdy a v jaké výši by měl být závazek z úrokového zvýhodnění zaúčtován, a současně také odhadlo potřebnou výši tohoto závazku.

Pravděpodobnost splnění podmínek pro různé typy úrokových zvýhodnění je stanovena interním statistickým modelem. Model simuluje vývoj smluv v budoucnu, zejména zda a kdy klient splní smluvní podmínky pro dosažení úrokového zvýhodnění na základě skutečného chování.

Závazek z úrokového zvýhodnění je vypočítán jako součet předpokládaných úrokových výhod z jednotlivých smluv. Úrokové zvýhodnění jednotlivých smluv vychází z maximálního možného aktuálního úrokového zvýhodnění (za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky).

Postupy, které vedení použilo při stanovení odhadů, jež mají největší dopad na očekávanou výši úrokového závazku, jsou popsány v bodech 2.2 a 20 účetní závěrky.

Ověřili jsme především následující skutečnosti:

- Klíčové předpoklady použité pro výpočet úrokového zvýhodnění;
- Naši odborníci na modelování finančních rizik posoudili nastavení modelu pro provádění těchto výpočtů;
- Úplnost vkladových účtů zahrnutých do výpočtu úrokového zvýhodnění. Testovali jsme nastavení a fungování modelů, vstupní data a použité předpoklady.

Naše práce zahrnovala následující:

- S využitím práce našich odborníků v oblasti modelování finančních rizik jsme posoudili přiměřenost modelové dokumentace a použité metodiky a otestovali modelový výpočet na základě vzorového přepočtu.
- Posoudili jsme přiměřenost odhadů vedení, zejména s ohledem na metodiku výpočtu, pravděpodobnost ukončení/alokace cílové částky, pravděpodobnost vkladu a další faktory.
- Znovu jsme provedli simulaci použitou k odhadu použitých koeficientů a posoudili stabilitu výsledků simulace.
- Posoudili jsme vhodnost metodiky zpětného testování použité k testování výkonnosti modelu pro výpočet úrokového závazku a prověřili jeho výsledky.
- Prověřili jsme také přiměřenost zveřejněných informací požadovaných příslušnými standardy IFRS.

Jak jsme stanovili rozsah auditu?

Rozsah auditu jsme stanovili tak, abychom získali dostatečné informace, které nám umožní vyjádřit výrok k účetní závěrce jako celku. Vzali jsme v úvahu strukturu Banky, její účetní procesy a kontroly a specifika odvětví, ve kterém Banka působí.

Ostatní informace

Za ostatní informace odpovídá představenstvo Banky. Jak je definováno v § 2 písm. b) zákona o auditorech, ostatními informacemi jsou informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o Bance získanými během auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně nesprávné. Také jsme posoudili, zda ostatní informace byly ve všech významných ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti i na postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti.

Na základě provedených postupů v průběhu našeho auditu, do míry, již dokážeme posoudit, jsou dle našeho názoru:

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, ve všech významných ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace vypracované v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Bance a o prostředí, v němž působí, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné nesprávnosti. Žádnou významnou nesprávnost jsme nezjistili.

Odpovědnost představenstva, dozorčí rady a výboru pro audit Banky za účetní závěrku

Představenstvo Banky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je představenstvo Banky povinno posoudit, zda je Banka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy představenstvo plánuje zrušení Banky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví odpovídá dozorčí rada Banky.

Za sledování postupu sestavování účetní závěrky odpovídá výbor pro audit Banky.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s auditorskými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s auditorskými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Banky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo Banky uvedlo v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem, a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Banky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Banky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Banka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat představenstvo, dozorčí radu a výbor pro audit mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Naší povinností je rovněž poskytnout výboru pro audit prohlášení o tom, že jsme splnili příslušné etické požadavky týkající se nezávislosti, a informujeme jej o veškerých vztazích a dalších záležitostech, u nichž se lze reálně domnívat, že by mohly mít vliv na naši nezávislost, a o případných krocích eliminujících hrozby nebo o přijatých opatřeních.

Dále je naší povinností vybrat na základě záležitostí, o nichž jsme informovali dozorčí radu a výbor pro audit, ty, které jsou z hlediska auditu účetní závěrky za běžný rok nejvýznamnější, a které tudíž představují hlavní záležitosti auditu, a tyto záležitosti popsat v této zprávě. Tato povinnost neplatí, když právní předpisy zakazují zveřejnění takové záležitosti nebo pokud ve zcela výjimečném případě usoudíme, že bychom o dané záležitosti neměli v naší zprávě informovat, protože lze reálně očekávat, že možné negativní dopady zveřejnění převáží nad přínosem z hlediska veřejného zájmu.



Zpráva o jiných požadavcích stanovených právními předpisy

Informace vyžadované nařízením EU

V souladu s článkem 10 odst. 2 nařízení EU uvádíme následující informace vyžadované nad rámec Mezinárodních standardů auditu:

Soulad výroku s dodatečnou zprávou výboru pro audit

Potvrzujeme, že náš výrok auditora je v souladu s dodatečnou zprávou pro výbor pro audit Banky, kterou jsme vyhotovili dnes dle článku 11 nařízení EU.

Určení auditora a délka provádění auditu

Auditorem Banky pro rok 2021 nás dne 29. dubna 2021 jmenovala valná hromada Banky. Auditorem Banky jsme nepřetržitě 6 let.

Poskytnuté neauditorské služby

Prohlašujeme, že síť PwC neposkytla Bance neauditorské služby zakázané článkem 5 (1) nařízení EU ve znění upraveném českými předpisy dle článku 5 (3) nařízení EU.

Neauditorské služby, které jsme poskytli Bance za období od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2021 jsou uvedeny v části dodatečné informace výroční zprávy.

Partnerem odpovědným za zakázku, jejímž výsledkem je tato zpráva nezávislého auditora, je Ing. Marek Richter.

19. dubna 2022

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.
zastoupená partnerem

Ing. Marek Richter
statutární auditor, evidenční č. 1800